

Szkolnictwo wyższe w Poznaniu

W roku akademickim 2018/2019 w Poznaniu w 25 szkołach wyższych studiowało 104 tys. osób.

Szkoły wyższe w Poznaniu

Poznań należy do największych ośrodków szkolnictwa wyższego w kraju. Swoją siedzibę posiada tu 25 szkół wyższych, z tego 8 uczelni publicznych i 17 niepublicznych (w tym Zamiejskowy Wydział Uniwersytetu SWPS).

Łącznie w mieście studiuje 104 tys. osób, w tym prawie 69 tys. (blisko 2/3) na studiach dziennych. Około 2/3 osób studiujących pobiera naukę w szkołach publicznych. W szkołach niepublicznych studiuje ok. 25 tys. osób.

Poznańskie uczelnie oferują ok. 260 kierunków studiów, także o profilu Master of Business Administration (MBA). Do profili z największą liczbą studentów należą:

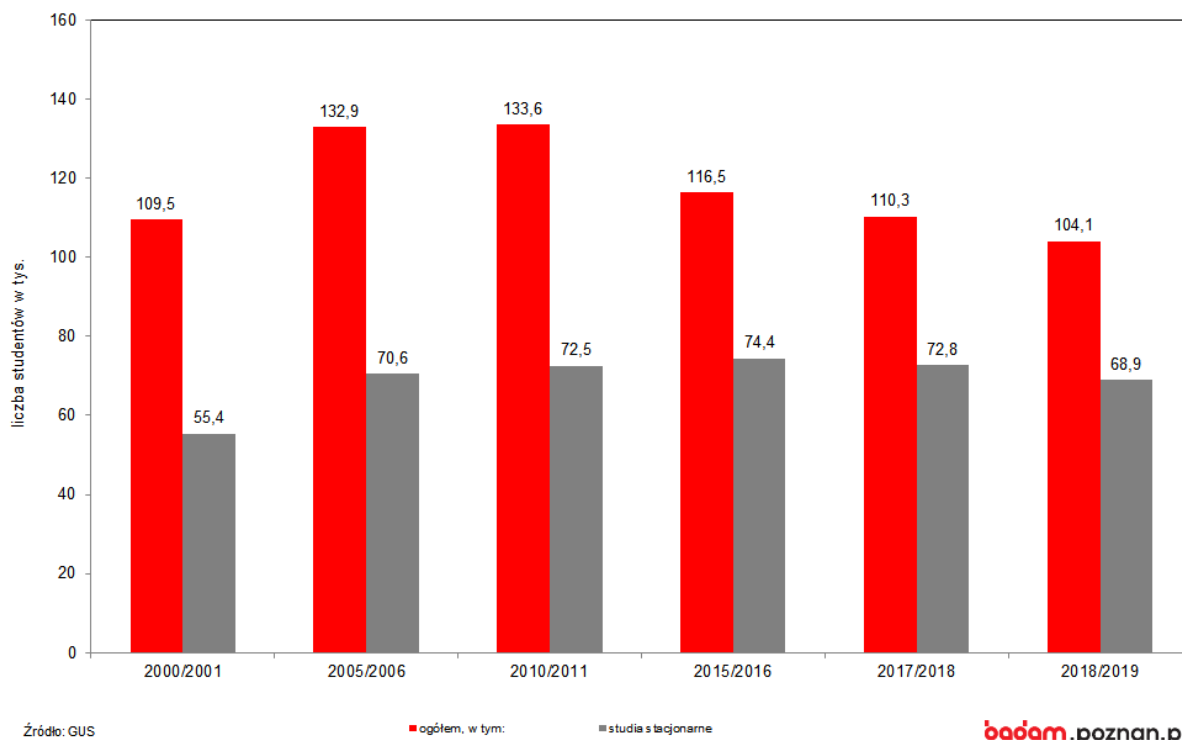
- Teleinformatyczne
- Techniczne
- Ekonomiczne
- Finansowe
- Medyczne
- Pedagogiczne
- Administracyjne
- Prawnicze
- Filologii obcych

Blisko 150 obecnie studiujących osób to laureaci lub finaliści ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych i zawodowych.

Największą uczelnią jest Uniwersytet im. A. Mickiewicza (UAM), w którym kształci się co trzecia osoba studiująca w Poznaniu. Ponad 80% osób studiujących to osoby spoza Poznania, a ok. 35% pochodzi spoza województwa wielkopolskiego.

Poznańscy zacy mają do dyspozycji 38 domów studenckich, w których przebywać może ponad 9,5 tys. osób.

Studenci i studentki szkół wyższych w Poznaniu

[pobierz dane XLS](#)

Umiejdzynarodowienie studiów

W roku akademickim 2018/2019 liczba studiujących w Poznaniu osób z zagranicy, kształcących się na pełnych programach studiów przekroczyła 4,4 tys. osób, w tym:

- najwięcej z Ukrainy – ok. 2,1 tys.
- a także z Białorusi, Indii, Chin, Norwegii, Kanady Tajwanu oraz Stanów Zjednoczonych

Ok. 1,2 tys. osób z zagranicy studiuje w ramach okresowych wymian Erasmus+, najwięcej z Hiszpanii i Turcji.

Na poznańskich uczelniach uczą się osoby pochodzące ze 100 krajów świata. Studiuje one głównie na Uniwersytecie Medycznym oraz Uniwersytecie im. A. Mickiewicza.

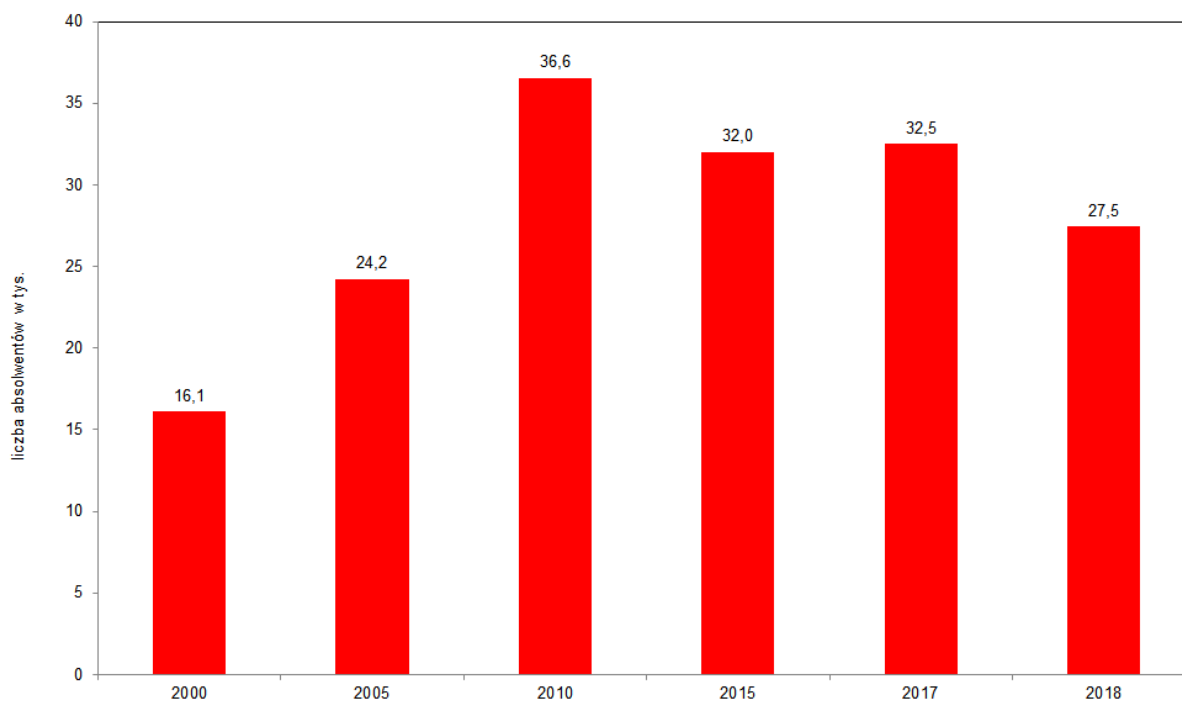
Ok. 1,1 tys. poznańskich żaków odbywa część nauki na uczelniach zagranicznych.

Osoby kończące studia w Poznaniu

Poznańskie szkoły wyższe w 2018 r. ukończyło ok. 27 tys. osób z tytułem zawodowym licencjata lub magistra, w tym ponad 4/5 osób pobierało naukę w szkołach publicznych, a blisko 2/3 kończyło studia stacjonarne.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Absolwenci i absolwentki szkół wyższych w Poznaniu

Źródło: GUS

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

Studia podyplomowe i doktoranckie

Studia podyplomowe w 2019 r. ukończyło ok. 6 tys. osób, najwięcej na UAM, Uniwersytecie Ekonomicznym oraz w Wyższej Szkole Bankowej. Na 4 uczelniach funkcjonowały także studia podyplomowe typu MBA, które w 2019 r. ukończyło ok. 200 osób. Ponadto 2,5 tys. osób kontynuuje naukę na studiach doktoranckich.

Rankingi szkół wyższych

Pozycję Poznania jako silnego ośrodka akademickiego potwierdzają coroczne rankingi, nagrody oraz przyznane akredytacje.

Ocenę wyróżniającą nadaną przez **Polską Komisję Akredytacyjną** w 2019 r. uzyskały kierunki z 2 wydziałów UAM (Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych, Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej).

W najnowszym **Academic Ranking of World Universities** (zwanym Rankiem Szanghajskim) Politechnika Poznańska została sklasyfikowana wśród 500 najlepszych uczelni na świecie w 2 dyscyplinach, tj.:

- informatyka (ang. Computer Science & Engineering)
- inżynieria mechaniczna (ang. Mechanical Engineering)

Według najnowszej listy **Center for World University Rankings** na lata 2019-2020, Politechnika Poznańska znalazła się na 1446. miejscu spośród 20 tys. uniwersytetów na całym świecie.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu utrzymał pozycję w międzynarodowym rankingu **Eduniversal** w kategorii „**Top Business School with significant international influence**”. Tytuł „Top Business”
 więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

School” przyznawany jest 200 najlepszym uczelniom na świecie. Na listach najlepszych programów Eduniversal znalazło się aż 17 programów studiów realizowanych na Uniwersytecie Ekonomicznym.

Uniwersytet im. A. Mickiewicza znalazł się w elitarnym gronie 10 **uczelni badawczych** wybranych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Uczelnie badawcze w latach 2020-2026 będą otrzymywały subwencję zwiększoną o 10 %. Dodatkowe dofinansowanie ma pomóc w poprawie jakości prowadzonych badań naukowych oraz zwiększyć szanse w konkurencji międzynarodowej. **Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu** znalazł się w drugiej dziesiątce, co pozwoli na zwiększenie subwencji na okres 2020–2025 w wysokości 2% subwencji uzyskanej w 2019 r.

W rankingu Perspektywy 2018:

- Uniwersytet im. A. Mickiewicza jest 4. najlepszą uczelnią w Polsce, 3. wśród uniwersytetów akademickich
- Uniwersytet Przyrodniczy – 1. w kategorii uczelni przyrodniczych
- Uniwersytet Ekonomiczny – 3. w kategorii uczelni ekonomicznych
- Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego – 4. w kategorii akademii wychowania fizycznego
- Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego – 6. w kategorii uczelni medycznych
- Politechnika Poznańska – 7. w kategorii uczelni technicznych
- SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny z siedzibą w Warszawie (posiada wydział zamiejscowy w Poznaniu), zajął 2. miejsce w kategorii szkół niepublicznych

Sukcesy poznańskich studentek i studentów

Poznańskie studentki i studenci odnoszą sukcesy naukowo-technologiczno-artystyczne. W 2019 r.:

- absolwent Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu Kordian Mańkowski, zaprojektował i wybudował samochód przyszłości. Samochód posiada 2 silniki: elektryczny i spalinowy, dostosowuje się do warunków miejskich i pozamiejskich. Pojazd ma ok. 90 KM i osiąga prędkość około 50 km/h w mieście i maksymalnie 160 km/h w wersji sportowej. Samochód prezentowany był na targach Motor Show
- w kole naukowym „PUT Solar Dynamics” Politechniki Poznańskiej zrealizowany został projekt samochodu solarnego. Jest to pojazd dwuosobowy, posiadający 2 silniki elektryczne o łącznej mocy nominalnej 4 kW
- Zespół z Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Poznańskiej zajął 1. miejsce w zawodach SAE Aero Design USA East oraz 2. miejsce w zawodach SAE Aero Design Mexico w klasyfikacji prezentacji technicznych
- Klaudia Gołaszewska i Marek Grodzki, studenci Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej zajęli 2. miejsce w prestiżowym międzynarodowym konkursie Evolo 2019 na innowacyjne wieżowce przyszłości
- grę komputerową „Ku Zwycięstwu” stworzyli zacy Wydziału Historii UAM, pracujący pod szyldem Hejka Studio (Wojciech Krasucki, Bartosz Kuźnicki, Anna Mączka, Aleksandra Nowak i Maciej Pluciński). Gra pokazuje historię Polski przełomu XIX i XX wieku
- studenckie Koło Naukowe Enactus Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zajęło 3. miejsce w międzynarodowym konkursie Enactus World Cup 2019, który odbywał się w Dolinie Krzemowej w Kalifornii. Nagrodzony został projekt WaterFilter, którego celem jest utworzenie filtra zdolnego do oczyszczania wody pitnej z farmaceutyków
- sprinterka Kamila Ciba z Akademii Wychowania Fizycznego zajęła z reprezentacją Polski 1. miejsce w klasyfikacji generalnej Drużynowych Mistrzostw Europy w Bydgoszczy

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Nowa oferta kształcenia w Poznaniu

Uczelnie poznańskie dokonują zmian w ofercie kształcenia, otwierając nowe specjalności i kierunki nauczania. Prowadzonych jest także ponad 50 kierunków w językach obcych.

W 2019 r. uruchomione zostały m.in. takie kierunki, jak:

- Rachunkowość i finanse biznesu, Finanse, audyt, inwestycje (Uniwersytet Ekonomiczny)
- Konstrukcja i eksploatacja środków transportu, Energetyka przemysłowa i odnawialna, Sztuczna inteligencja (Politechnika Poznańska)
- Analityka i badania ekonomiczne (Collegium da Vinci)
- Specjalności: E-biznes, Systemy integracji procesów biznesowych (Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości)

Filie szkół wyższych

Poznańskie szkoły wyższe prowadzą nauczanie także w filiach i oddziałach zamiejscowych. W placówkach tego typu kształci się ok. 13 tys. osób.

Zatrudnienie w szkołach wyższych w Poznaniu

Szkoły wyższe w Poznaniu to także jedni z największych pracodawców w regionie zatrudniający blisko 14 tys. osób, w tym prawie 8 tys. nauczycieli akademickich, z których 1,1 tys. posiada tytuł profesora.

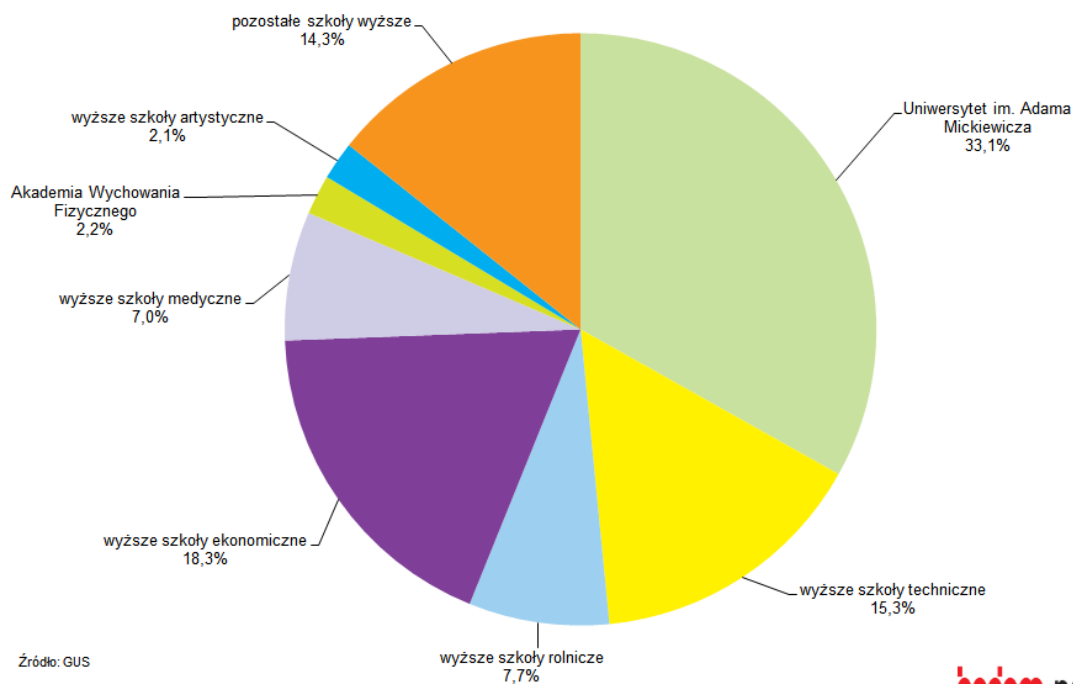
Inwestycje szkół wyższych w Poznaniu

Poznańskie szkoły wyższe kontynuowały inwestycje rozwijające bazę dydaktyczno-naukową:

- Uniwersytet Medyczny rozpoczął budowę Collegium Pharmaceuticum, nowej siedziby Wydziału Farmaceutycznego. Trzy połączone ze sobą budynki będą miały 16 tys. m² powierzchni. Ich budowa ma się zakończyć w 2021 r. Kolejny etap inwestycji ma zakończyć się w 2024 r.
- Politechnika Poznańska uruchomiła SkyLab, czyli jedyne tego typu laboratorium i obserwatorium astronomiczne na uczelni technicznej w kraju. Za pomocą profesjonalnego teleskopu będzie można obserwować krążące wokół Ziemi satelity i śmieci kosmiczne. Zainstalowany teleskop posiada wysoką dokładność umożliwiającą obserwację trzymilimetrowych obiektów z odległości 1 km. Teleskop umieszczony został na dachu hali laboratoryjnej na kampusie Piotrowo
- LEGO® Education Innovation Studio zostało otwarte na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. UAM jest jedynym polskim ośrodkiem akademickim, posiadającym tego typu studio. Zastosowanie Systemu LEGO® dla uczenia się, pozwala przenieść naukę z podręczników do warunków realnych
- Politechnika Poznańska pozyskała nowy symulator lotów oraz samolot szkoleniowy Cesna 182
- Collegium Da Vinci przygotowało do realizacji projekt utworzenia Centrum Technologii Kreacyjnych. Centrum ma powstać na Górczynie, w wyremontowanym i zmodernizowanym budynku. Inwestycja o wartości 25 mln zł uzyskała dofinansowanie unijne

Z okazji 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego, astronomowie nazwali jedną z planetoid nazwą „Poznańuniversity”. Wybrano obiekt o numerze katalogowym 96765, okrążający Słońce w średniej odległości 420 mln km. Międzynarodowa Unia Astronomiczna nazwała także planetoidę o numerze 82937 na część rektora UAM, profesora Andrzeja Lesickiego. Planetoida nosi nazwę „Lesicki” i krąży w odległości 470 mln km od Słońca.

Struktura szkół wyższych w Poznaniu wg liczby studentów i studentek w roku akademickim 2018/2019

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

Współpraca Miasta Poznania ze środowiskiem akademickim

Podejmowane przez Miasto działania mają na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku poznańskiego ośrodka akademickiego w kraju i za granicą.

Obchody 100-lecia poznańskich uczelni

Rok 2019 był szczególnie dla poznańskiego środowiska akademickiego. Siedem poznańskich uczelni obchodziło swoje stulecie. Uroczyste obchody jubileuszu wspólnie świętowały **4 uczelnie**, które do początku lat 50-tych tworzyły wspólnie **Uniwersytet Poznański (Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego, Uniwersytet Przyrodniczy oraz Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego)**. Ponadto jubileusz 100-lecia obchodziły Politechnika Poznańska, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu i Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego.

Obchody 100-lecia uczelni rozpoczęły się już w roku akademickim 2018/2019, jednak główne obchody Jubileuszu Uniwersytetu Poznańskiego odbyły się 7 maja 2019 r., w rocznicę powstania Uniwersytetu. Z udziałem władz uczelni i Miasta odbył się wspólny pochód ulicami miasta, uroczyste posiedzenie Senatów oraz uroczysty koncert „Od Paderewskiego do Pendereckiego”. 11 maja, dzięki wsparciu ze strony Miasta, na Inea Stadionie wystąpił włoski tenor Andrea Bocelli. Podczas „Koncertu 100-lecia”

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

badam Baza Danych Miasta

artyście towarzyszyły m.in. chóry akademickie uczestniczące w XIV Międzynarodowym Festiwalu Universitas Cantat 2019.

W programie obchodów znalazły się także wydarzenia sportowe, wystawy, konferencje naukowe czy piknik dla mieszkańców miasta. Prezydent Miasta Poznania odznaczył uczelnie obchodzące jubileusz 100-lecia złotymi pieczęciami Miasta Poznania. Z okazji 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego Poczta Polska wyda okolicznościową kartkę i znaczek z wizerunkiem Heliodora Świącickiego, a NBP wyemitował kolekcjonerską monetę.

arch. UMP

Stypendia i nagrody

W ramach wspierania młodych talentów w 2019 r.:

- przyznano [38 stypendiów](#) dla laureatek, laureatów, finalistek, finalistów ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych rozpoczynających studia w Poznaniu, jednocześnie kontynuując projekt „Ambasador Akademickiego Poznania”
- przyznano [12 stypendiów](#) dla młodych badaczy i badaczek z poznańskiego środowiska naukowego
- wręczono [Nagrodę Naukową Miasta Poznania](#)
- rozstrzygnięto kolejną edycję konkursu [„Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską”](#) i [„Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę magisterską”](#), przyznając 3 równorzędne nagrody i 5 honorowych wyróżnień w kategorii prac doktorskich oraz 3 równorzędne nagrody i 6 honorowych wyróżnień w kategorii prac magisterskich

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Promocja akademickiego Poznania

Od listopada do grudnia 2019 r. zorganizowano cykl spotkań z maturzystami i maturzystkami w szkołach średnich w całej Polsce. Przedstawiciele Poznania **odwiedzili 50 szkół w 31 miastach** na terenie województw:

- wielkopolskiego
- łódzkiego
- kujawsko-pomorskiego
- zachodniopomorskiego
- lubuskiego
- dolnośląskiego
- opolskiego

Celem spotkań było zapoznanie maturzystów i maturzystek z ofertą akademickiego Poznania – wszystkich poznańskich uczelni, programami stypendialnymi, bogatą ofertą edukacyjną, zawodową, sportową i kulturalną.

Formuła spotkania opierała się na dynamicznej prezentacji miasta. Ważnym elementem spotkań były porady dotyczące przygotowań do egzaminu maturalnego. W spotkaniach prowadzonych przez studentów i studentki poznańskich uczelni wzięło udział niemal 3,8 tys. uczennic i uczniów. Podczas spotkań w szkołach prowadzono także badania ankietowe dotyczące wybranej dalszej ścieżki rozwoju młodzieży.

Wzmocnieniem akcji w 2019 r. była inicjatywa 4 poznańskich uczelni: Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Uniwersytetu Przyrodniczego oraz Politechniki Poznańskiej, które zorganizowały dodatkowe spotkania pod hasłem „Poznań Przyciąga” w 30 szkołach na terenie województw: podlaskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego oraz lubelskiego.

Równolegle do akcji spotkań w szkołach, w miesiącach październik – listopad, prowadzono kampanię promocyjną pod hasłem „[Poznań Przyciąga](#)” w mediach społecznościowych, kierowaną do polskich maturzystek i maturzystów.

Reklamy Poznania wyświetliły się łącznie ponad 2,8 mln razy docierając z przekazem do ponad 536 tys. unikalnych użytkowników i użytkowników.

W ramach kampanii działa także strona internetowa www.poznanprzyciaga.pl, na której osoby zainteresowane studiami w stolicy Wielkopolski mogą:

- znaleźć wszystkie niezbędne informacje dotyczące oferty akademickiej Poznania
- pobrać poradnik maturzysty, który ułatwi im przygotowania do egzaminu dojrzałości
- wypełnić test preferencji zawodowych

W 2019 r. uruchomiono profil „Poznań Przyciąga” na Facebooku, dedykowany potencjalnym i obecnym studentom i studentkom poznańskich uczelni.

Promując akademicki Poznań, Miasto wraz z uczelniami przygotowało wspólną przestrzeń z atrakcyjnymi wydarzeniami podczas największych w Polsce **XXIII Targów Edukacyjnych** organizowanych na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich oraz podczas „**Salonu Maturzystów 2019**” organizowanego przez Fundację „Perspektywy” na terenie Politechniki Poznańskiej.

arch. UMP

Aktywizacja i integracja studentów i studentek

W 2019 r. Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi, realizującymi projekty w zakresie aktywizacji i integracji środowiska studenckiego poznańskich uczelni, w tym w ramach organizacji Juwenaliów.

W 2019 r., dzięki dofinansowaniu w formie tzw. „małych grantów”, społeczność studencka realizowała projekty edukacyjne, podnoszenia kompetencji, kulturalne i sportowe.

W 2019 r. kontynuowano [programy stażowe](#) dla studentek, studentów i absolwentek, absolwentów w Urzędzie Miasta Poznania oraz wspierano studentki i studentów w realizacji staży w poznańskich firmach.

Wykłady otwarte

Realizowano [program dofinansowania wykładów otwartych](#) wybitnych osób ze świata nauki i sztuki na poznańskich uczelniach. W 2019 r., dzięki dofinansowaniu Miasta, zorganizowano **25 wykładów prowadzonych przez uczonych z różnych stron świata, w których uczestniczyło ok. 3 tys. słuchaczy i słuchaczek.**

[Spis wykładów otwartych 2019 r.](#)

Goście wygłosili w Poznaniu wykłady otwarte m.in. z takich dziedzin, jak: nauki społeczne, sztuka, historia, finanse, lingwistyka, nauki polityczne, meteorologia, prawo, chemia materiałowa, biochemia, amerykanistyka, inżynieria środowiska, nauki o zarządzaniu, czy językoznawstwo.

Umieędzynarodowienie studiów – projekt „[Study in Poznań](#)”

W 2019 r. w ramach współpracy z poznańskimi uczelniami w zakresie zwiększania umieędzynarodowienia studiów, realizowano następujące działania:

- organizowano posiedzenia zespołu oraz spotkania pod hasłem „Study in Poznań” z prorektorami poznańskich uczelni publicznych. Tematyka spotkań obejmowała aktualizację Strategii Akademickiego Poznania, działania antydyskryminacyjne na uczelniach, promocję

poznańskich uczelni na arenie międzynarodowej, współpracę międzyuczelnianą, wzmacnianie internacjonalizacji oraz otwarcie uczelni na wielokulturowość

- zorganizowano szkolenie dla pracowników i pracowniczek działów współpracy międzynarodowej poznańskich uczelni pt. „Legalizacja pobytu studentów z zagranicy – zmiany w ustawie o cudzoziemcach”
- dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi, zrealizowano warsztaty antydyskryminacyjne dla pracowników i pracowniczek oraz studentów i studentek poznańskich uczelni, przygotowano kompendium wiedzy o prawach przysługujących studentowi zagranicznemu w Polsce, zorganizowano otwarte spotkania informacyjne dla studentów i studentek zagranicznych poznańskich uczelni oraz wydarzenia integrujące studentów i studentki zagranicznych ze społecznością Poznania, takie jak „Poznań Silent Night”, czy turniej piłki nożnej Euroerasmus and Friends Cup
- uczestniczono w spotkaniach powitalnych studentów i studentek zagranicznych na poznańskich uczelniach (tzw. „Orientation Days”)
- prowadzono promocję zagraniczną poprzez udział w imprezach targowych na Ukrainie. Delegacje Miasta oraz poznańskich uczelni podczas międzynarodowych targów zagranicznych promowali studia w Poznaniu. Poznańska delegacja promowała miasto i uczelnie na wspólnym stoisku „Study in Poznań” (finansowanym przez Miasto). Oprócz udziału w targach zorganizowano spotkania z lokalnymi władzami oraz spotkania z młodzieżą licealną
- organizowano spotkania informacyjne dla młodzieży zagranicznej w Poznaniu oraz dla rekruterów studentów zagranicznych z krajów Europy Wschodniej
- prowadzono miejską stronę internetową „Study in Poznań” www.studyin.poznan.pl oraz profil „Study in Poznań” na Facebooku w języku angielskim
- dystrybuowano folder w kilku wersjach językowych promujący studiowanie w Poznaniu
- współpracowano z UAM w ramach opracowywania angielskiej wersji Afisza z ofertą kulturalną Poznania

Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej

Miasto Poznań aktywnie wspiera przedsiębiorczość akademicką. W 2019 r.:

- organizowano spotkania i konferencje promujące współpracę nauki i biznesu, w których uczestniczyli przedsiębiorcy i naukowcy różnych specjalności
- Miejski Ośrodek Doradczo-Szkoleniowy prowadził doradztwo i organizował szkolenia m.in. dla studentów i studentek poznańskich uczelni planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej
- Miasto Poznań angażowało się w organizację zajęć z przedsiębiorczości na poznańskich uczelniach, współpracując z tym zakresie z biurami karier uczelni
- kontynuowany był projekt „[Startup Poznań](#)”, inicjatywa na rzecz rozwoju lokalnego ekosystemu startupowego, w ramach którego m.in. przeprowadzono konkurs o tytuł Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości w kategorii „Startup” oraz prowadzono Przestrzeń Pracy Wspólnej „[+jeden](#)”, z której także korzystają młode osoby studiujące w Poznaniu

Miasto zaangażowane było we współpracę z Poznańskim Parkiem Naukowo -Technologicznym Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Wielkopolskim Klastrem Teleinformatycznym, które jest wspólną inicjatywą Miasta Poznania, Politechniki Poznańskiej, Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego oraz poznańskich firm IT.

100-lecie istnienia poznańskich uczelni w 2019 r.

Tradycje akademickie Miasta Poznań sięgają XVI w., kiedy to biskup poznański założył pierwszą uczelnię wyższą w stolicy Wielkopolski – Akademię Lubrańskiego.

Momentem przełomowym w historii poznańskiego szkolnictwa wyższego był rok 1919. Zwycięstwo w Powstaniu Wielkopolskim przyniosło wolność i możliwość utworzenia długo wyczekiwanych uczelni, na które wcześniej nie pozwalał zaborca.

W poniższym raporcie skupiono się na 7 poznańskich uczelniach:

- Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza
- Uniwersytecie Przyrodniczym
- Uniwersytecie Medycznym
- Akademii Wychowania Fizycznego
- Politechnice Poznańskiej
- Uniwersytecie Artystycznym
- Akademii Muzycznej

Dla każdej z tych szkół wyższych rok 2019 był okazją do świętowania 100-lecia przyjęcia pierwszych studentów i studentek w mury swojej siedziby. Dokument opisuje historię każdej uczelni, a także wydarzenia towarzyszące obchodom jubileuszu.

[Raport – 100-lecie poznańskich uczelni w 2019 roku](#)

08_ Demografia

Struktura demograficzna Poznania

W Poznaniu w 2019 r. codziennie z przestrzeni miejskiej korzystało 700 tys. Osób.

Liczba osób zamieszkałych w Poznaniu

Badania operatora komórkowego pokazały, że w Poznaniu codziennie z przestrzeni miejskiej korzysta ok. 700 tys. osób. Były to osoby mieszkające w mieście na stałe, osoby przebywające w Poznaniu na dłużej tymczasowo i dojeżdżające w celu nauki lub pracy oraz osoby przebywające w celach turystycznych i biznesowych, zatrzymujące się w mieście. Natomiast **ok. 635 tys. osób codziennie nocowało w Poznaniu.**

Według oficjalnej statystyki GUS, w końcu 2019 r. w Poznaniu mieszkało 534,8 tys. osób. Jednak **statystyka GUS nie uwzględnia blisko 100 tys. niezameldowanych osób**, które zamieszkiwały w mieście i korzystały na co dzień z przestrzeni i usług miejskich. Były to przede wszystkim osoby uczące się oraz studiujące w trybie dziennym spoza Poznania oraz osoby pracujące tymczasowo, które posiadały obce obywatelstwo (głównie z Ukrainy). Ponad 80 tys. osób dojeżdżało także codziennie do Poznania w celu nauki lub pracy.

Cudzoziemcy w Poznaniu

Poznań jest jednym z 6 polskich miast, w którym przebywa najwięcej osób z ukraińskim obywatelstwem. Według badania [„Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia”](#) przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polska-Ukraina w Poznaniu i Konsula Honorowego Ukrainy w Poznaniu we współpracy z Urzędem Miasta Poznania i Starostwem Powiatowym w Poznaniu, pod koniec 2018 r. w Poznaniu **zamieszkiwało 50 tys. osób z obywatelstwem ukraińskim**. Stanowili oni najliczniejszą grupę osób z zagranicy przebywających w mieście. Kolejne 50 tys. osób z obywatelstwem ukraińskim zamieszkiwało w gminach powiatu poznańskiego. Były to przede wszystkim osoby pracujące tymczasowo. W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy zarejestrował **62,3 tys. oświadczeń pracodawcy o zamiarze zatrudnienia osób z obcym obywatelstwem** w Poznaniu i powiecie poznańskim, w tym 56,6 tys. oświadczeń dotyczyło osób z obywatelstwem ukraińskim.

Ponad 5,5 tys. osób z obcym obywatelstwem studiowało w poznańskich szkołach wyższych, w trybie stałym lub czasowo w ramach programu Erasmus. Blisko 2,1 tys. stanowiły osoby z obywatelstwem ukraińskim.

W 2019 r. w Poznaniu było zameldowanych na pobyt stały lub czasowy powyżej 3 miesięcy ok. 7,3 tys. osób posiadających obce obywatelstwo, pochodzących z ponad 100 krajów, w tym ok. 4,5 osób z obywatelstwem ukraińskim.

[więcej o cudzoziemcach i cudzoziemcach w Poznaniu na badam.poznan.pl](#)

Studenci i studentki spoza Poznania

W roku akademickim 2018/2019 w mieście na studiach dziennych nauki pobierało ok. 69 tys. osób. Więcej niż 4/5 z nich stanowiły osoby spoza Poznania, w tym 35% to osoby pochodzące spoza województwa wielkopolskiego, przede wszystkim z województw: kujawsko-pomorskiego, lubuskiego i zachodniopomorskiego.

[więcej o szkolnictwie wyższym w Poznaniu na badam.poznan.pl](#)

Ludność według jednostek pomocniczych Miasta

W 2019 r. gęstość zaludnienia obszarów 42 jednostek pomocniczych miasta była zróżnicowana:

- największa wynosząca 16,9 tys. osób/km² na terenie Osiedla Grunwald Północ
- najmniejsza 0,15 tys. osób/km² na osiedlu Morasko-Radojewo

Najwięcej osób było zameldowanych w Poznaniu na obszarze Osiedla Piątkowo (34,1 tys.) oraz Osiedla Rataje (33,3 tys. osób).

Najmniej osób było zameldowanych na obszarze Osiedla Fabianowo-Kotowo (1,8 tys.) oraz Osiedla Kiekrz (1,8 tys. osób).

W Śródmieściu obejmującym obszar 5 Osiedli: Jeżyce, Ostrów Tumski- Śródka-Zawady-Komandoria, Stare Miasto, Święty Łazarz, Wilda w 2019 r. zameldowanych było 108,5 tys. osób.

[Liczba mieszkańców wg jednostek pomocniczych w 2019 r.](#)

Struktura ludności w Poznaniu wg płci i wieku

Według GUS, w końcu 2019 r. udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 58%. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 30–44 lata (27%). Struktura wiekowa ludności ulegała stopniowym zmianom. Dzięki stosunkowo wysokiemu poziomowi urodzeń zwiększała się liczba osób w wieku

więcej informacji o Poznaniu: [badam.poznan.pl](#)

przedprodukcyjnym, wzrastała także w szybkim liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby osób w wieku produkcyjnym. Na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet.

Struktura wiekowa ludności była odmienna po uwzględnieniu niezameldowanych osób przebywających w mieście tymczasowo na dłużej. Szacuje się, że w Poznaniu zamieszkiwało do 40 tys. niezameldowanych osób studiujących na studiach dziennych, natomiast wyniki badania „[Poznaj Sąsiada! Obywatele Ukrainy w Metropolii Poznańskiej. Dwa spojrzenia](#)” pokazały, że w grupie przebywających tymczasowo osób z obywatelstwem ukraińskim, którzy są dominującą grupą obcokrajowców w Poznaniu, najwięcej było osób w wieku do 40 lat. Uwzględnienie tych osób w populacji miasta powoduje, że dominującą grupą wiekową stanowiły osoby w wieku 19-40 lat i ich liczba przewyższała liczbę osób w wieku poprodukcyjnym.

Przyrost naturalny w Poznaniu

Na stosunkowo wysokim poziomie utrzymywała się liczba urodzeń. W 2019 r. **na świat przyszło 6 tys. dzieci**, zmarło 5,7 tys. osób. Liczba urodzeń była wyższa od liczby zgonów, co spowodowało dodatni przyrost naturalny, który wyniósł 0,6%.

Od sierpnia 2017 r. dla poznańskich par dostępny jest [miejski program in vitro](#). W tym czasie w ramach programu na świat przyszło ok. 200 dzieci.

Migracje w Poznaniu

Większość osób meldujących się w Poznaniu przybywa z Wielkopolski. Dobre skomunikowanie gmin ościennych z miastem powodowało, że część osób decydowała się pracować i kształcić w Poznaniu, ale mieszkać poza miastem. Z kolei większość osób, które wyprowadziły się z Poznania, wybrało na swoje nowe miejsce zamieszkania obszar powiatu poznańskiego. Najczęściej były to gminy: Komorniki, Rokietnica i Dopiewo.

Według GUS, **saldo migracji wyniosło w 2019 r. -1,7 tys. osób**, czyli -3,2‰ i było korzystniejsze niż w 2018 r. Oficjalne saldo migracji nie pokazuje wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie zamieszkujących w Poznaniu, gdyż statystyka GUS nie uwzględnia w ogólnej populacji miasta ok. 100 tys. niezameldowanych osób. Były to osoby studiujące w trybie stacjonarnym, osoby mieszkające i pracujące, choć niezameldowane w Poznaniu, a także osoby z obcym obywatelstwem pracujące w Poznaniu (głównie z Ukrainy). **Ich liczba rekompensuje ujemne saldo migracji i zwiększa liczbę osób rzeczywiście mieszkających Poznania.**

II_ Nasza przestrzeń

01_Powierzchnia

Powierzchnia miasta Poznania w 2019 r.

Obszar Poznania jest w stosunkowo wysokim stopniu zurbanizowany. Tereny zabudowane oraz zurbanizowane stanowią 46% całkowitej powierzchni stolicy Wielkopolski, duża część przestrzeni miasta ma przeznaczenie rolnicze (31,5%). Grunty leśne stanowią 13,6% powierzchni, a grunty pod wodami zajmują 2,6% terenu miasta.

Poznań stanowi centralną część Metropolii Poznań. Miasto graniczy z 11 gminami powiatu poznańskiego, w tym z 2 miastami – Luboniem i Swarzędzem. Struktura funkcjonalno-przestrzenna nawiązuje do naturalnych warunków środowiska. **Dolina Warty rozdziela miasto na część lewobrzeżną i prawobrzeżną.**

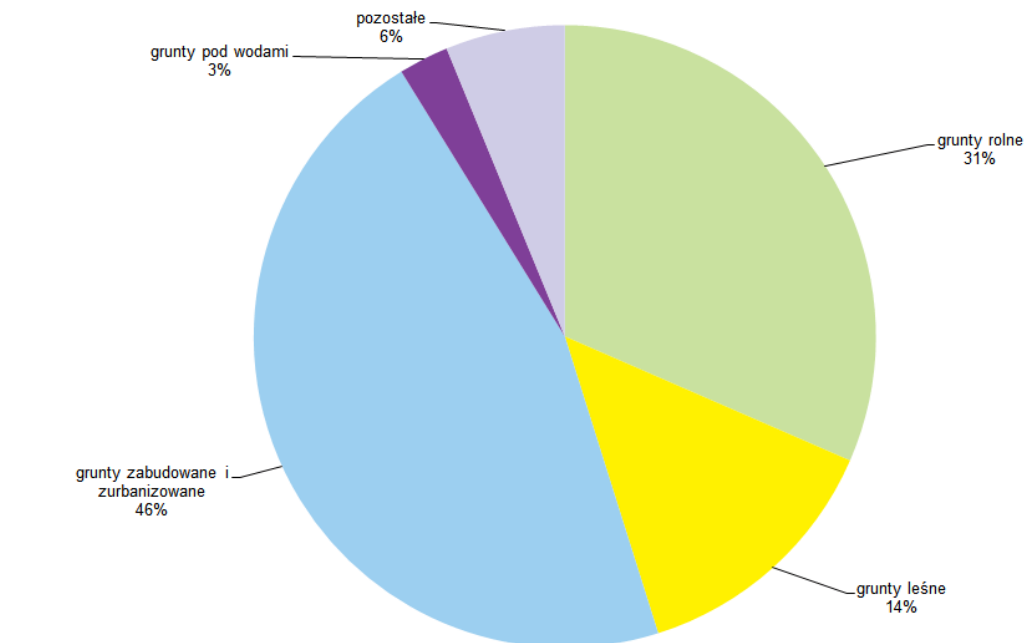
Poznań i jego obszar funkcjonalny wyróżniają funkcje wyższego rzędu, określane mianem metropolitalnych. Są to funkcje charakteryzujące te ośrodki wielkomiejskie, w których występują instytucje reprezentujące sektor usług wyższego rzędu, wykraczające swoim zasięgiem działalności poza granice miasta.

W lewobrzeżnej części centrum funkcjonują ośrodki usługowo-handlowe, administracji i instytucji biznesu, a na obrzeżach miasta – nowoczesne obiekty handlowo-usługowe.

W śródmieściu skoncentrowane są przede wszystkim ośrodki akademickie, naukowe i kulturalne.

W prawobrzeżnej części, w obrębie Nowego Miasta znajdują się najstarsze części Poznania: Ostrów Tumski i Śródka. Obszar ten jest bardzo zróżnicowany funkcjonalnie. Przeważają na nim tereny jednolitej zabudowy wielorodzinnej.

Struktura zagospodarowania powierzchni miasta wg przeznaczenia w 2019 r.

Źródło: Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego Geopoz

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

Tereny przemysłowe

Obejmują **4% powierzchni miasta** i zlokalizowane są głównie w północno – wschodniej części miasta (Główna, Karolin), na Podolanach, Junikowie, Wildzie oraz na południe od ul. Hetmańskiej. Najdynamiczniej rozwijającymi się rejonami z funkcją przemysłową są: Antoninek, Starołęka, Podolany.

Tereny mieszkaniowe

Stanowią **15,9% powierzchni miasta**, w tym tradycyjna zabudowa śródmiejska (kamienice) stanowi poniżej 5% terenów mieszkaniowych i występuje przede wszystkim na terenie Śródmieścia. Zabudowa

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

blokowa i kwartałowa (ok. 25% terenów mieszkaniowych) zlokalizowana jest głównie na obszarze osiedli mieszkaniowych w północnej części miasta (Piątkowo i Winogrody), wschodniej (Rataje), południowej i południowo-zachodniej (Dębiec, Grunwald). Koncentracja terenów mieszkaniowych w zabudowie jednorodzinnej występuje w zachodniej oraz południowo-wschodniej części miasta. **Największa dynamika rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej występuje na Strzeszynie i Szczepankowie.**

Tereny usługowe i komunikacyjne

Obejmują **25,1% powierzchni miasta.**

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Poznania charakteryzuje **klinowo-piérścieniowy układ zieleni, ramowy system komunikacyjny oraz obszar Śródmieścia z wyodrębnionym centrum.** Kierunki rozwoju przestrzennego, zagospodarowania i zabudowy Poznania wyznacza „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania**” uchwalone w 2014 r., na podstawie którego opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. **Docelowy bilans** powierzchni na podstawie opracowanych i obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscach, gdzie brakuje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (wg [Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta](#)) **przewiduje zagospodarowanie przestrzeni na:** tereny mieszkaniowe – 26,2%, zabudowę usługową, przemysłową i usługowo-przemysłową – 10,4 %, tereny usług sportu i rekreacji, zieleni i wód śródlądowych 38,3%, tereny komunikacji i infrastruktury 25,1%.

Potencjalna oferta inwestycyjna miasta, skierowana do inwestorów, obejmuje tereny do doinwestowania i do zainwestowania. **Nieruchomości wskazane jako do zainwestowania** to tereny niezagospodarowane i niezabudowane **na obszarze ok. 3,4 tys. ha** (12,9% powierzchni miasta). Ponadto w ofercie inwestycyjnej miasta wskazano tereny do doinwestowania. Są to nieruchomości częściowo zagospodarowane, zabudowane, które potencjalnie mogą zostać doinwestowane bądź podzielone i sprzedane innemu inwestorowi. **Tereny do doinwestowania to obszar ok. 1,8 tys. ha** (6,7% powierzchni miasta).

Położenie geograficzne Poznania

Wyszczególnienie	Współrzędne w stopniach i minutach	w km
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta		
na północ (szerokość geograficzna północna)	52° 30'	–
na południe (szerokość geograficzna północna)	52° 17'	–
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	16° 43'	–
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	17° 04'	–
Rozciągłość		
z południa na północ	0° 13'	24
z zachodu na wschód	0° 21'	23

źródło: Departament Geodezji, Kartografii, Gospodarki Mieniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

Układ pionowy powierzchni Poznania

	Lokalizacja	Wzniesienie nad poziom morza w m
Najwyżej położony punkt	Góra Moraska	153,68
Najniżej położony punkt	Dolina Warty	56,39

źródło: Departament Geodezji, Kartografii, Gospodarki Mieniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

Odległości Poznania od granic państwa

	Miejscowość	Odległość w km
Od granicy wschodniej	Terespol	455
Od granicy zachodniej	Świecko	159
Od granicy południowej	Głucholazy	235

źródło: Departament Geodezji, Kartografii, Gospodarki Mieniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

[mapa Poznania](#)

02_Środowisko

Przyroda i bioróżnorodność w Poznaniu

W 2019 r. w Poznaniu powstały 3 nowe parki.

Zasoby zieleni

W 2019 r. w Poznaniu znajdowało się:

- 51 ogólnodostępnych parków o powierzchni 363 ha
- 120 miejskich zieleńców o powierzchni 79 ha
- tereny zieleni osiedlowej
- zagospodarowane rekreacyjnie tereny leśne
- [ZOO](#) i ogrody dydaktyczne
- [Palmiarnia Poznańska](#)

arch. UMP

W 2019 r. powstały 3 nowe parki: park przy ul. Browarnej, park im. E. Strzeleckiego (park Głuszyna) oraz park Bambrów Poznańskich (zbieg ul. Dolna Wilda i ul. Orzechowej).

Do ogólnodostępnych terenów zieleni zalicza się także:

- miejskie trawniki o powierzchni 308 ha
- 22 cmentarze
- 84 rodzinne ogrody działkowe
- zielen przyuliczną

Bieżące utrzymanie terenów zieleni

W 2019 r. Miasto Poznań wydatkowało na utrzymanie zieleni 11,8 mln zł. Zrealizowano m.in.:

- **„Program ratowania starych, cennych drzew z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia oraz nasadzenia nowych w aglomeracji poznańskiej”** – opracowano monitoring rozwoju szrotówka kasztanowcowiaczka wraz z oceną wpływu metod i sposobów stosowanych w latach poprzednich na stan zdrowotny kasztanowców. Dokonano także oceny wpływu nowych adiuwantów do podlewania kasztanowców na poprawę wilgotności podłoża oraz ocenę stanu zdrowotnego kasztanowców i platana klonolistnego wraz z dokumentacją fotograficzną, a także prowadzono cięcia pielęgnacyjne przy 508 drzewach na terenie miasta
- Program **„Bezpieczne przestrzenie”**, w ramach którego uporządkowano tereny zieleni przy ulicach Lotniczej, Piątkowskiej/Szydłowskiej oraz przy ulicach Juraszów, Rejewskiego i Korfantego
- zadanie pn. **„Lasek Katyński”** zlokalizowany pomiędzy Fortem VII a ul. Polską, gdzie posadzono 116 drzew (dębów czerwonych), które upamiętniają członków stowarzyszenia „Katyń” w Poznaniu
- 46 zadań z zakresu bieżącego utrzymania oraz 20 inwestycji zleconych przez jednostki pomocnicze Miasta, na kwotę 2,3 mln zł

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Tereny zieleni administrowane przez [Zarząd Zieleni Miejskiej](#):

- 68% – parki
- 15,5% – zieleńce
- 16,5% – pozostała zieleń miejska administrowana przez ZZM

Park Bambrów Poznańskich

U zbiegu ul. Dolna Wilda i ul. Orzechowej, w miejscu dawnych ogródków działkowych, otwarty został nowy park Bambrów Poznańskich o powierzchni 2,6 ha. Jest to drugi park zbudowany ostatnio w Poznaniu od podstaw, po parku Rataje. Teren parku został podzielony na 3 strefy:

- przestrzeń ciszy i spokoju, gdzie można odpocząć wśród klombów i kwiatów
- plac zabaw
- wybieg dla psów

arch. ZZM

Park im. Edmunda Strzeleckiego (park Głuszyna)

W parku o powierzchni 1,6 ha pozostawiono elementy dawnych budynków – ruiny schodów i fragmenty fundamentów spalonego dworu oraz częściowo zasypanej piwniczki. W północnej części powstały 2 place: wypoczynkowy oraz rekreacyjno-sportowy z siłownią zewnętrzną, urządzeniami do ćwiczeń ruchowych oraz placem zabaw. W części południowej znajdują się zrewitalizowane stawy.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Park im. Edmunda Strzeleckiego

arch. ZZM

Park przy ul. Browarnej

Na terenie parku dokonano nasadzeń wraz z budową oświetlenia, doposażeniem w małą architekturę. Wykonano także plac zabaw oraz siłownię zewnętrzną. Park zajmuje 2,1 ha powierzchni.

Park przy ul. Browarnej

arch. ZZM

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Park Rataje

Kontynuowana była budowa parku Rataje o powierzchni 13,8 ha wraz z dodatkową powierzchnią biologicznie czynną wynoszącą 10,5 ha. Park powstaje na dotychczas zaniedbanym, nieuporządkowanym obszarze będącym częściowo nieużytkiem.

arch. ZZM

W 2019 r. wykonano:

- odwodnienie terenu
- oświetlenie
- przyłącze wodno-kanalizacyjne do skansenu Kolei Średzkiej
- piargowiska i zimowiska dla ropuchy zielonej

Park w Forcie IXa

Oddany został do użytku park otaczający Fort IXa – Lasek Dębiec. Projekt miał na celu zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa ogólnodostępnego terenu zieleni. Park dookoła Fortu wraz z wybiegiem dla psów to projekt z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego. W parku wymieniono zniszczoną nawierzchnię alejek zastępując ją nową – bitumiczną oraz mineralną, dodatkowo w południowo-zachodniej części wybudowano nowy ciąg pieszy. W ramach remontu wymieniono ławki, ujednolicono kosze do śmieci. Teren parku zabezpieczono słupkami betonowymi uniemożliwiając wjazd. Prace wykończeniowe zostaną zakończone w 2020 r.

Parki kieszonkowe

Jedną z form tworzenia enklaw spokoju w gęstej zabudowie miasta jest realizacja parków kieszonkowych. Dwa kolejne powstały w 2019 r. u zbiegu ulic Dąbrowskiego i Janickiego oraz przy ul. Kolejowej. Parki kieszonkowe często powstają z inicjatywy społeczności lokalnych.

[więcej o parkach na badam.poznan.pl](https://badam.poznan.pl)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Nagroda Towarzystwa Urbanistów Polskich

W 2019 r. Zarząd Zieleni Miejskiej otrzymał nagrodę za realizację „Parku przy ul. Heweliusza” oraz „Wieży widokowej i pomostu na Stawie Rozlanym” w ramach VIII edycji konkursu Towarzystwa Urbanistów Polskich pod hasłem: „Najlepiej zagospodarowana przestrzeń publiczna w Wielkopolsce” pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Lasy komunalne

W 2019 r. powierzchnia lasów komunalnych wyniosła 2 588 ha (o 21 ha więcej niż w 2018 r.). Leśna infrastruktura rekreacyjna obejmuje 17 parkingów leśnych oraz 95 obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych, które są wykorzystywane do organizacji imprez plenerowych – w 2019 r. odbyło się 210 takich imprez (o 28 więcej niż rok wcześniej).

Zakład Lasów Poznańskich w Lasku Marcelińskim zorganizował wiosenne sadzenie 7,5 tys. drzew wspólnie z 300 uczennicami i uczniami poznańskich szkół. W 2019 r. wysadzonych zostało łącznie 69 tys. drzew, o 18 tys. więcej niż rok wcześniej.

W 2019 r. trwały przygotowania do otwarcia [ścieżki w koronach drzew](#) w dolinie rzeki Szklarki na terenie leśnictwa Antoninek.

Obszary cenne przyrodniczo

W Poznaniu systematycznie zwiększa się liczba i powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną. W grudniu 2018 r. ustanowiono nowy użytek ekologiczny „Kobylepole”, o powierzchni 8,66 ha. Użytek powstał dla zapewnienia ochrony:

- najcenniejszych, okazałych drzew o obwodach pomnikowych
- cennych, zbliżonych do naturalnych i półnaturalnych, lasów liściastych i fragmentów nieleśnych zbiorowisk roślinnych, związanych z siedliskami wilgotnymi, w tym zespołów lasów liściastych – łągu wiązowo-jesionowego (*Quercus-Ulmetum minoris*) i grądu środkowoeuropejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum*)
- bogactwa i różnorodności biologicznej krajobrazu naturalnego
- krajobrazu kulturowego (dawnego parku należącego do rodziny Mycielskich)

Na koniec 2019 r. na obszarze Poznania znajdowało się 51 form ochrony przyrody:

- 10 użytków ekologicznych
- 2 rezerваты przyrody
- 1 obszar chronionego krajobrazu
- 3 obszary Natura 2000
- 35 pomników przyrody

Ogród Zoologiczny i Palmiarnia Poznańska

W 2019 r. zwiększyła się liczba zwiedzających Palmiarnię Poznańską (o 22%) oraz liczba zwiedzających Ogród Zoologiczny (o 1%). **Łącznie obiekty odwiedziło 717 669 osób** (o 48 tys. więcej niż w 2018 r.).

Ogród Zoologiczny i Palmiarnia Poznańska prowadziły liczne działania w celu uatrakcyjnienia swoich ofert, w tym m.in.:

- **Nowe Zoo:**
 - otwarto azyl dla ocalonych zwierząt. Budowa azylu była najbardziej popularnym projektem ogólnomiejskim, który został zgłoszony do Poznańskiego Budżetu

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Obywatelskiego 2018 – uzyskał ponad 4,8 tysiąca głosów. W azylu zamieszkały przyjęte z interwencji 2 lwy

arch. UMP

- zmodernizowano dach Pawilonu Zwierząt Zmiennocieplnych oraz budynek Żółwi Dom
- wykonano I etap budowy wybiegu dla oryx'ów i antylop
- utworzono specjalnym ogródek, przyjazny dla owadów miododajnych
- na terenie **Starego Zoo** m.in. otwarto zmodernizowaną małpiarnię
- organizowano imprezy wystawiennicze i artystyczne (520 – w ogrodach zoologicznych, 58 – w Palmiarni oraz parku Wilsona)
- **Palmiarnia Poznańska:**
 - zmodernizowano stację roboczą i monitorującą pracę systemu energetycznego
 - dokonano naprawy i konserwacji elementów wietrzenia pawilonów
 - wymieniono szyby w basenie wystawowym akwarium
 - zmodernizowano pokrycie dachu muszli koncertowej w Parku Wilsona
 - wyremontowano mostki znajdujące się na terenie Parku Wilsona

Ogród Zoologiczny w Poznaniu był koordynatorem akcji ratowania 10 tygrysów z nielegalnego transportu, które skrajnie wycieńczone były przetrzymywane na jednym z przejść granicznych z Białorusią. Dyrektor Poznańskiego Zoo, za swoje zaangażowanie w ratowanie zwierząt została uhonorowana nagrodą im. Andrieja Sacharowa, przyznaną przez Fundację „Zacny Uczynek”.

Rodzinne Ogrody Działkowe

W 2019 r. w Poznaniu funkcjonowało 84 Rodzinnych Ogródów Działkowych (ROD), o 2 mniej niż rok wcześniej. Liczba działek w ramach ROD wyniosła 17,6 tys., a ogólna powierzchnia – 720 ha (rok wcześniej 767 ha). Tereny te pełnią funkcję ekologiczną i społeczną.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Miasto Poznań w 2019 r. przeznaczyło ok. 0,5 mln zł na rozwój rodzinnych ogrodów działkowych, tj. niemal dwukrotnie więcej niż w roku poprzednim. Dofinansowanie umożliwia wykonanie niezbędnych modernizacji, w tym placów zabaw, oświetlenia czy remontu świetlic.

Poznańskie cmentarze

Do ogólnodostępnych terenów zieleni zalicza się także 22 cmentarze o łącznej powierzchni 252 ha.

Największą powierzchnię (191 ha) posiadają cmentarze komunalne Junikowo i Miłostowo, na których w 2019 r. pochowano 3,7 tys. zmarłych, w tym 1,7 tys. w urnach. Na koniec 2019 r. liczba wolnych miejsc grzebalnych wynosiła 3,1 tys.

W ramach porozumienia zawartego między Wojewodą Wielkopolskim a Prezydentem Miasta Poznania realizowano **program utrzymania kwater i grobów wojennych** na cmentarzach komunalnych Miłostowo i Junikowo. Dotyczyło to m.in. kwater wojskowych: żołnierzy polskich, żołnierzy radzieckich, ofiar nalotu na Poznań z 1.09.1939 r., grobów Powstańców Wielkopolskich, zbiorowych mogił ludności żydowskiej, grobów ofiar Poznańskiego Czerwca 1956 r.

Poznań dla pszczoł

W 2019 r. realizowano program **„Poznań dla pszczoł”**, który miał być inspiracją dla lokalnych społeczności do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków życia owadów. Głównym celem programu była edukacja mieszkanki i mieszkańców w zakresie roli i znaczenia pszczoł oraz owadów zapylających dla środowiska i gospodarki, a także zwiększanie ich populacji w mieście. Służyć temu ma powstanie tzw. **Pasiek Miejskich**, które będą wspierały wzrost populacji pszczoł w mieście. Pierwsza pasieka miejska produkująca miód funkcjonuje od 2019 r. na Cytadeli. Poznań jest jedną z 269 gmin, które przyłączyły się w 2019 r. do **„Manifestu Gmin Przyjaznym Pszczołom”**, który jest częścią realizowanego od dziewięciu lat programu „Z Kujawskim pomagamy pszczołom”.

Stan środowiska w Poznaniu

W 2019 r. wdrażano **„Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.”**

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.” (POŚ) ma na celu poprawę jakości życia osób mieszkających w Poznaniu, w warunkach zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska i istotnych walorach przyrodniczych, będących podstawą rozwoju gospodarczego miasta. Podstawowe cele Programu obejmują:

- **osiągnięcie dobrej jakości powietrza** – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza
- **zmniejszenie hałasu komunikacyjnego** w przestrzeni miejskiej
- **utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych** poniżej dopuszczalnego poziomu
- **racjonalne korzystanie z zasobów wodnych**, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody
- **poprawa jakości wody**, rozwój infrastruktury wodnokanalizacyjnej
- **ochrona złóż kopalin**
- **poprawa jakości gleby i ziemi**

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- zapewnienie **zrównoważonego systemu gospodarki odpadami**
- ochrona i zachowanie **różnorodności biologicznej** oraz tworzenie sieci obszarów chronionych
- **zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii** przemysłowych i pochodzących z transportu
- zwiększenie **świadomości ekologicznej** społeczeństwa
- zapewnienie **stałego i rzetelnego monitoringu środowiska**

Ochrona wód w Poznaniu

Wody powierzchniowe

Poznań zajmuje 9. miejsce wśród 198 polskich miast pod względem zagrożenia środowiska ściekami przemysłowymi oraz komunalnymi oraz 14. miejsce wśród 96 miast pod względem zużycia wody na cele przemysłowe oraz komunalne.

Do najważniejszych działań związanych z ochroną wód powierzchniowych (w tym jezior) na terenie Poznania w 2019 r. należały:

- **biologiczna odnowa wód rzeki Bogdanki** – w 2019 r. trwała renowacja i odmulenie stawu sołackiego nr 1, która objęła wydobywanie oraz wywiezienie 7,3 tys. m³ namulów (po odsączeniu). Planowany jest także remont oraz wymiana uszkodzonych elementów platformy widokowej, uzupełnienie ubytków oraz wymiana elementów umocnień na brzegach i skarpach stawu, remont oraz konserwacja elementów budowli piętrząco-upustowej, naprawa ubytków konstrukcji, prace wykończeniowe i porządkowe na brzegach stawów, renowacja zieleni trawników, nawierzchni ścieżek. Zakończenie prac przewiduje się koniec maja 2020 r.
- **rekultywacja, poprawa i stabilizacja jakości wód jezior Strzeszyńskiego i Rusałka** – zrealizowano zabiegi mobilnej inaktywacji związków fosforu w wodach jezior, polegające na podawaniu preparatu soli żelazowej za pomocą urządzenia mobilnego oraz dalszym napowietrzaniu wody jeziornej przy użyciu aeratora, dodatkowo wykasowano rdzenną kędzierzawę – ok. 20-25 ton biomasy, rozwijającej się w jeziorze Rusałka. Działania rekultywacyjne na wodach Jeziora Strzeszyńskiego i jego dopływie przynoszą zamierzony efekt, czego dowodem jest **brak zakwitów sinicowych od 2012 r.** Zauważalna jest poprawa jakości wód jeziora w stosunku do lat poprzednich, co potwierdza wzrastający poziom przeźroczystości wód. W 2019 r. poddano modernizacji aerator z Jeziora Strzeszyńskiego, który został rozbudowany o panel słoneczny. Dzięki gromadzonej energii napowietrzanie wody jest możliwe także w okresie bezwietrznym, co zwiększa jego wydajność
- **konserwacja rowów, cieków, zbiorników wodnych oraz małej retencji i budowli hydrotechnicznych** – realizując ten projekt wykonano:
 - konserwację 10 odcinków cieków i rowów (odmulono łącznie 27 km cieków) i 8 budowli hydrotechnicznych, m.in. usunięto zatory, namuły, dokonano oczyszczenia przepustów, skoszenia skarp, oczyszczenia cieków z zalegających śmieci, zatorów z traw i gałęzi
 - badania jakości wody Rowu Złotnickiego, a także 5-krotnie przeprowadzono sprzątanie brzegów jezior: Strzeszyńskiego, Kierskiego i Rusałka (zebrano 29,8 t zmieszanych odpadów komunalnych)
 - aktualizację potrzeb konserwacji na wybranych ciekach miasta Poznania pod kątem aktualnych parametrów technicznych, rozpoznając potrzeby i konieczność wykonania robót
- **badanie wody i osadu w jeziorze Rusałka** – celem badań było określenie czasowej zmienności jakości jego wód, z uwzględnieniem wpływu osadów dennych oraz zasilającej zbiornik rzeki Bogdanki. Przeprowadzono je obejmując wszystkie pory roku na 3 stanowiskach

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

zlokalizowanych wzdłuż osi podłużnej akwenu. Dzięki prowadzonej rekultywacji – mobilnej inaktywacji połączonej z aeracją, w zbiorniku utrzymywał się niski poziom stężeń fosforu w wodzie i ograniczenie rozwoju sinic nawet w przypadku dużego zasilania ze zlewni (intensywne opady) i wydzielania z płytkiego dna (w przypadku wysokich temperatur)

- **regularne kontrole i nadzór nad kąpieliskami** – w granicach miasta funkcjonuje 6 kąpielisk, które charakteryzują się jednymi z najlepszych parametrów czystości na tle innych zbiorników wodnych położonych w promieniu 100 km. **W Polsce nie ma miasta, w którym funkcjonuje tak duża ilość kąpielisk**, których status wyznaczany jest na podstawie rygorystycznych przepisów prawa wraz ze wszelkimi niezbędnymi badaniami sanitarnymi

Wody podziemne

W 2019 r. Miasto Poznań realizowało wiele działań w celu ochrony jakościowej i ilościowej wód podziemnych:

- prowadzona była **systematyczna inwentaryzacja ujęć wód podziemnych** na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem zasięgu obszaru zasilania ujęć oraz wielkości zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych ujęcia
- prowadzono nadzór i kontrolę przy pracach związanych z:
 - **likwidacją nieczynnych lub zużytych techniczne studni** ujmujących wody podziemne (likwidacja 11 studni), które mogły być bezpośrednią drogą przemieszczania się zanieczyszczeń z powierzchni terenu do ujmowanej warstwy wodonośnej
 - **projektowaniem ujęć wód** (18 nowych studni) **oraz wykonaniem nowych studni** (10 studni) dla potrzeb zaopatrzenia w wodę obiektów wojskowych, przemysłowych, usługowych, sportowych oraz dla potrzeb rolnych
 - funkcjonowaniem **monitoringu jakości wód gruntowych** na terenach przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody gruntowe, takich jak stacje paliw płynnych, zakłady przemysłowe, zakłady produkcyjne (monitoring prowadzony przez osoby zarządzające obiektem). Nadzorem objęto 22 obiekty, w 6 przypadkach stwierdzono nieznacznie podwyższone stężenia niektórych zanieczyszczeń, które zakwalifikowano do dalszej obserwacji w celu oceny zmian jakości wód. Ponadto w celu modernizacji istniejącej sieci monitoringu lokalnego wód gruntowych lub wykonania nowej sieci zostały przewidziane do realizacji otwory obserwacyjne na terenie 8 obiektów

Ochrona powietrza w Poznaniu

Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych

W 2018 r. (najnowsze dostępne dane) w Poznaniu odnotowano **wzrost emisji pyłów (o 14%) oraz spadek emisji gazów – z wyłączeniem dwutlenku węgla (o 16%)** z poznańskich zakładów przemysłowych. Z uwagi na fakt, że dwutlenek węgla stanowi ponad 99% zanieczyszczeń gazowych, łączna emisja tego typu zanieczyszczeń wzrosła o 16%.

W przypadku gazów, odnotowano **wzrost emisji dwutlenku siarki (o 20%) oraz tlenku węgla (o 17%)**, natomiast doszło do **zmniejszenia emisji w przypadku tlenku azotu (o 16%)**.

Według GUS, Poznań znalazł się na 17. miejscu wśród polskich miast o dużej skali zagrożenia emisją zanieczyszczeń powietrza. Dzięki stosowanym w Poznaniu urządzeniom do redukcji wytworzonych substancji, znaczna ich część nie dostaje się do powietrza. W 2018 r. **instalacje zatrzymały 99,8% pyłów 61% substancji gazowych** (bez CO₂).

Klasyfikacja stref zamieszkania wg kryteriów ochrony zdrowia

Analiza rocznej oceny jakości powietrza za 2018 r. (najnowsze dostępne dane) dla obszaru aglomeracji poznańskiej (obejmującej obszar miasta Poznania) wykonanej przez [Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska](#) (WIOS) w ramach państwowego monitoringu środowiska pokazuje, że normatywne stężenia poszczególnych rodzajów substancji, z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, z wyjątkiem dopuszczalnej liczby dni z przekroczeniami normy dobowej pyłu PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)piranu, nie zostały w Poznaniu przekroczone.

W związku z powyższym zaklasyfikowano strefę aglomeracji poznańskiej do klasy A pod względem substancji, których stężenia nie przekroczyły dopuszczalnych norm oraz do klasy C z powodu przekroczeń norm dla pyłu PM10 (dla 24 godzin) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Pył PM10

Powodem przekraczania norm jest tzw. niska emisja, pochodząca przede wszystkim z procesu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych.

Pomimo tej sytuacji, w okresie ostatnich 20 lat na terenie miasta nie zostało przekroczone stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10.

Średnie stężenie średnioroczne pyłu PM10 odnotowane w aglomeracji poznańskiej w 2018 r. wyniosło 30 µg/m³ przy obowiązującej normie 40 µg/m³. Natomiast największa liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego 24-godzinnego pyłu PM10 na jednym z punktów pomiarowych wynosiła 54 dni przy obowiązującej normie 35 dni.

Pył PM2,5

Substancją, która również jest uwzględniana w ocenach jakości powietrza jest pył zawieszony PM2,5, którego norma roczna wynosi 25 µg/m³. W 2018 r. poziom ten nie został przekroczony, a średnie stężenie roczne wyniosło 22 µg/m³.

Rozkład czasowy występowania przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu PM2,5 wskazuje na wpływ sezonu grzewczego (od października do marca) na zwiększenie stężenia zanieczyszczeń pyłowych. Emisja pyłów drobnych jest dominująca przy spalaniu paliw stałych (w tym także pochodzących ze spalania drewna w kominkach oraz spalania biomasy, gdzie ładunek pyłów wprowadzany do środowiska jest większy niż ze spalania węgla).

Średnioroczne stężenie pyłów w Poznaniu

[pobierz dane XLS](#)

ESA – Edukacyjna Sieć Antysmogowa

Z odczytów **211 czujników zainstalowanych na szkolnych budynkach** w ponad 20 gminach aglomeracji poznańskiej (w tym 86 w Poznaniu) w ramach [Edukacyjnej Sieci Antysmogowej](#) prowadzonej przez [Stowarzyszenie Metropolia Poznań](#) wynika, że w 2019 r. **w żadnej dzielnicy Poznania oraz gminie Metropolii nie stwierdzono przekroczenia norm dla średniorocznego stężenia pyłów PM10 i PM2,5.**

Ponadnormatywne wartości odnotowano w niektórych dzielnicach w Poznaniu pod względem innego wskaźnika – **liczby dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego 24-godzinnego pyłu PM10.** Najgorszy wynik zarejestrowano **na Wildzie – 55 takich dni**, w mniejszym stopniu normy (35 dni) zostały przekroczone na Jeźcach i Grunwaldzie. Pomiary w dzielnicach Nowe Miasto (32 dni) i Stare Miasto (34 dni) mieściły się poniżej wyznaczonej granicy.

Warunki meteorologiczne

Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza są warunki meteorologiczne, które oddziałują na tempo rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. **Niekorzystne scenariusze meteorologiczne mogą wpływać na długotrwałe utrzymywanie się substancji na danym terenie i powodować ich wysokie kumulacje.** Najmniej korzystne warunki wiążą się z niską temperaturą powietrza, co powoduje wzmożoną emisję z systemów grzewczych, niską prędkością wiatru – uniemożliwiającą dyspersję zanieczyszczeń oraz niskim położeniem warstwy mieszania i stanem stałym równowagi atmosfery, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gmin Metropolii Poznań zakłada **zmniejszenie o 30% emisji szkodliwych gazów cieplarnianych** w perspektywie do 2040 r. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

ograniczenie zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych, a także zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym.

Uchwała antysmogowa Sejmiku Województwa Wielopolskiego

W maju 2018 r. weszła w życie uchwała Sejmiku Województwa Wielopolskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze Poznania ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała przewiduje m.in:

- **zakaz stosowania paliw najgorszej jakości**
- wyznaczenie **granicznych terminów wymiany starych przestarzałych systemów grzewczych**
- dopuszczenie do eksploatacji wyłącznie kotłów z automatycznym podajnikiem paliw, spełniających **wymagania klasy 5** według normy PN-EN 303-5:2012
- wprowadzenie **okresowych zakazów stosowania źródeł opalanych paliwami stałymi** (np. kominki), przez obiekty posiadające inne podstawowe źródło ogrzewania

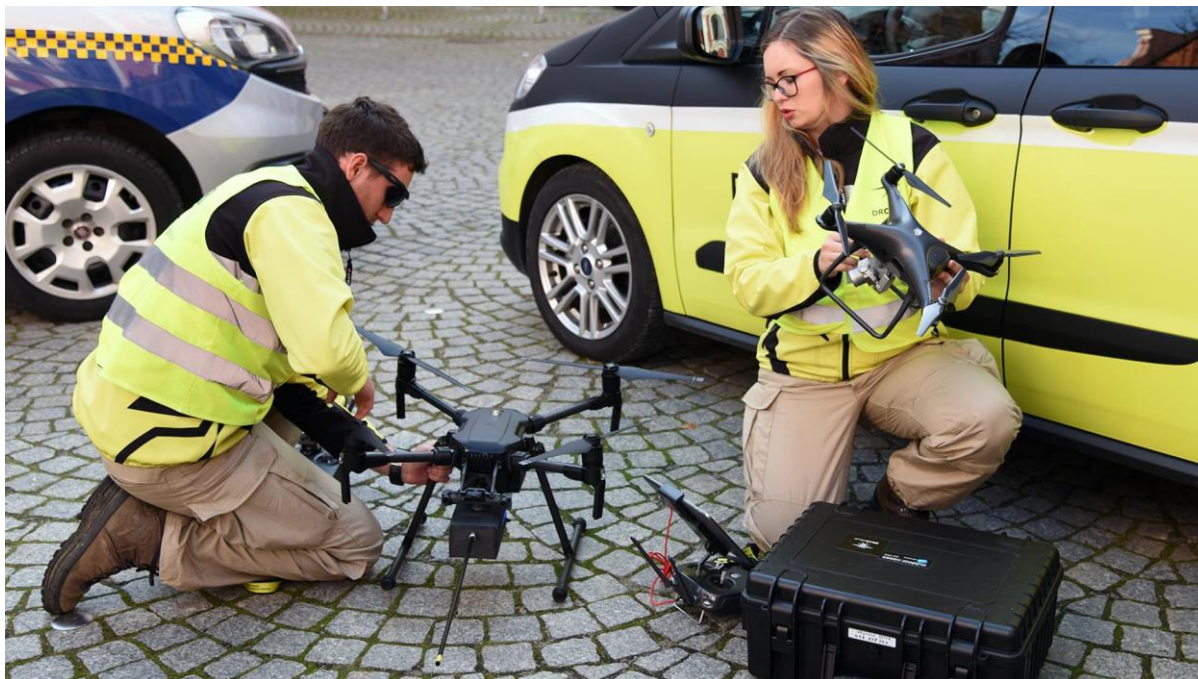
Działania Miasta związane z poprawą jakości powietrza

W 2019 r.:

- prowadzono program [KAWKA BIS](#) (który jest realizowany w latach 2018-2020), w ramach którego możliwe było pozyskanie środków na likwidację uciążliwych pieców i kotłów opalanych węglem i zastąpienie ich ekologicznym źródłem ciepła. Na program KAWKA BIS w 2019 r. wydatkowano z budżetu Miasta Poznania **1,2 mln zł**, a z dofinansowania skorzystały 182 osoby. Uzyskane efekty:
 - **zlikwidowano 399 pieców** opalanych drewnem lub węglem
 - **zmodernizowano 243 lokale**, z czego 58 lokali podłączono do miejskiej sieci ciepłej, 176 lokali podłączonych zostało do instalacji gazowych, a 9 dokonało zmiany na ogrzewanie elektryczne
 - zaoszczędzono 1,2 tys. ton opału stałego
 - zredukowano emisję PM10 o 10,05 Mg/rok
 - zredukowano emisję B(a)P o 7,15 kg/rok
- Program **Green Poznań** realizowany we współpracy z firmą Veolia, którego celem było zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza poprzez m.in. podłączenie budynków do ciepła systemowego. W 2019 r. do ciepłotarni miejskiej podłączono 2 budynki miejskie zarządzane przez Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych (ZKZL) o mocy ok. 0,3 MW
- Fundacja Ekoprognoz przy Politechnice Warszawskiej przygotowywała na zlecenie Miasta [3-dniowe ekoprognozy](#) rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłów drobnych PM10 dla Poznania oraz na tle województwa Wielkopolskiego. Ekoprognozy emitowane były codziennie w sezonie grzewczym i zostały opatrzone piktogramami, które w przystępny sposób podpowiadają, jak zachować się adekwatnie do stanu czystości powietrza
- działała miejska usługa internetowa [Atmosfera dla Poznania](#), która dostarczała informacji na temat rzeczywistego i prognozowanego stanu jakości powietrza w mieście, w odniesieniu do obowiązujących norm. Prezentowała wyniki wiarygodnych pomiarów bieżących stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (z państwowego monitoringu powietrza) oraz 3-dniową ekoprognozę stężeń pyłów drobnych PM10. Usługa, przekazując porady i zalecenia, pozwalała podjąć decyzję, jak postępować w dni, kiedy prognozowane są wysokie stężenia pyłów PM10
- realizowano projekt z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego **Skończmy ze smogiem w Poznaniu**. Zlecono **wykonywanie badań dronem** pod kątem wykrycia w powietrzu spalania

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

niedozwolonych substancji. Dodatkowo, zorganizowano cykl spotkań z mieszkankami i mieszkańcami dotyczących ochrony powietrza

arch. UMP

- realizowano program [Trzymaj Ciepło](#) (wraz z firmą Veolia), polegający na **bezpłatnych badaniach termowizyjnych budynków** jednorodzinnych i kamienic (ogrzewanych paliwem stałym) wraz z akcją informacyjną na rzecz oszczędzania energii cieplnej w gospodarstwach domowych. W ramach dotychczasowych 10 edycji akcji badaniom termowizyjnym poddano łącznie ponad 4 800 budynków jednorodzinnych i 200 kamienic w centrum, na Wildzie, Jeżycach oraz Łazarzu. W grudniu 2019 r. rozpoczęła się XI edycja projektu
- funkcjonariusze **EkoPatrolu Straży Miejskiej** systematycznie prowadzili kontrole legalności opału używanego w domowych paleniskach
- przeprowadzono **termomodernizację 8 placówek oświatowych** na łączną kwotę 10,7 mln zł
- Stowarzyszenie Metropolia Poznań prowadziło [Edukacyjną Sieć Antysmogową](#). W ramach projektu wyposażono szkoły w 210 czujników pomiaru jakości powietrza oraz monitory pokazujące ich bieżące odczyty
- w ramach projektu [Miejskiego Planu Adaptacji Do Zmian Klimatu](#), finansowanego przez Ministerstwo Środowiska został powołany zespół przedstawicieli i przedstawicieli spółek z udziałem Miasta, wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych, w ramach którego zostały wypracowane zapisy dokumentu. Miejski Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Poznania został uchwalony przez Radę Miasta Poznania w kwietniu 2019 r.
- na jednym z bloków na os. Winogrody powstał nowy, **ekologiczny mural**, który dzięki pokryciu go wyjątkową powłoką zawierającą dwutlenek tytanu i reakcji fotokatalizy przez wiele lat będzie oczyszczał powietrze. Sponsorem muralu była firma Enea
- Rada Miasta Poznania przyjęła [uchwałę kierunkową dotyczącą zwiększenia wykorzystania w mieście odnawialnych źródeł energii](#). Udział Poznania w inicjatywach związanych z zwiększeniem zakresu wykorzystania OZE pozwoli – dzięki współpracy z lokalnymi uczelniami i prywatnymi firmami – na szybszy i zrównoważony rozwój miasta

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- Miasto Poznań podpisało porozumienie z Politechniką Poznańską dotyczące współpracy przy realizacji strategii energetycznej. Miasto skorzysta z doświadczenia jednej z najlepszych placówek naukowo-dydaktycznych w Polsce, w zakresie poprawy efektywności energetycznej. Strony porozumienia zamierzają realizować wspólne przedsięwzięcia badawczo-rozwojowe, które następnie będą wdrażane w systemie energetycznym Poznania. Pozwoli to na przetestowanie nowych, innowacyjnych rozwiązań w strukturze miejskiej

Działania Miasta Poznania związane z ograniczeniem emisji ze środków transportu

Miasto wdrażało działania mające na celu ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez:

- wprowadzenie **organizacji sprzyjającej maksymalnej płynności ruchu** oraz ograniczaniu transportu samochodowego w centrum miasta (m.in. Projekt Centrum, rozszerzanie strefy Tempo 30, przebudowa dróg, rozbudowa sieci dróg rowerowych, budowa parkingów Park&Ride)
- **wymianę taboru transportu publicznego**: w 2019 r. do obsługi pasażerskiej wprowadzone zostały pierwsze w historii miasta **autobusy elektryczne** (do lutego 2020 r. zaplanowano dostawę 21 elektrycznych autobusów marki Solaris). Na zakup 15 elektrycznych autobusów przegubowych MPK Poznań uzyskało dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Dotacja na 6 autobusów standardowej długości pochodzi z programu finansowanego w ramach środków krajowych, których dysponentem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ładowarki autobusowe zainstalowano na os. Sobieskiego, na dworcu autobusowym Garbary, oraz w zajezdni przy ul. Warszawskiej. Spółka z udziałem Miasta Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK) uzyskała dofinansowanie na projekt „**Elektryfikacja wybranych linii autobusowych w Poznaniu**” w wysokości ponad 90 mln zł. W ramach tego zadania MPK **planuje zakup kolejnych 37 autobusów elektrycznych** oraz przygotowanie infrastruktury towarzyszącej. Dodatkowe ładowarki pojawią się na dworcach autobusowych Garbary i Os. Sobieskiego, na Górczynie i w zajezdni przy ul. Kaczej
- zakup przez MPK **8 samochodów dostawczych napędzanych sprężonym gazem ziemnym CNG**. Auta marki Iveco Daily zastąpią pojazdy marki Lublin, które są zasilane olejem napędowym. Nowe samochody emitują mniej zanieczyszczeń i pracują znacznie ciszej od dotychczas używanych pojazdów z silnikiem diesla (koszt to blisko 1 mln zł netto)
- wsparcie w zakupie użytkowanego przez Policję **radiowozu, który pomoże walczyć z tzw. smogiem fotochemicznym**, czyli zanieczyszczeniami powietrza, które pojawiają się głównie latem i powstają ze spalin samochodowych. W samochodzie zamontowano m.in. dymomierz i analizator spalin. Samochód został sfinansowany w równej części z budżetu Policji i Miasta Poznania (koszt całkowity to 300 tys. zł)
- **zakup elektrycznych radiowozów dla Straży Miejskiej**. Pierwszy z nich to samochód marki Hyundai kona, który na jednym ładowaniu może przejechać do 600 kilometrów (koszt to 200 tys. zł)
- wprowadzenie do codziennego użytkowania **50 nowoczesnych tramwajów marki Moderus Gamma**, zakup **19 nowoczesnych autobusów** marki Solaris spełniających normę EURO 6

arch. UMP

- wsparcie dla [Poznańskiej Kolei Metropolitalnej](#), która rozpoczęła działalność w czerwcu 2018 r. Obszar funkcjonowania PKM obejmuje gminy w promieniu ok. 50 km od miasta
- rozbudowę systemu [Poznańskiego Roweru Miejskiego](#), który w 2019 r. obejmował 143 stacje z 1,7 tys. rowerów

arch. UMP

- wsparcie dla rozwoju systemów współdzielenie elektrycznych samochodów, skuterów i hulajnóg

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Klimat akustyczny w Poznaniu

Mapa akustyczna Poznania

Rejestrowane **wartości równoważnego poziomu hałasu ulegają stałemu obniżeniu**, mimo iż punktowo notuje się przekroczenie norm, szczególnie z powodu ruchu drogowego oraz lotniczego.

Ruch drogowy zwiększa się szczególnie na miejskim odcinku autostrady A2, gdzie w prawie wszystkich punktach pomiarowych odnotowywane były przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu w porze nocnej, a sporadycznie także w porze dziennej.

Ostatnie kompleksowe pomiary pokazały, że w 2016 r. w stosunku do poprzednich pomiarów w 2012 r. odnotowano **zmniejszenie liczby osób narażonych na hałas**:

- drogowy (średni dobowy spadek o ok. 17%)
- tramwajowy (średni dobowy spadek o ok. 10% oraz o 24% w przypadku hałasu nocnego)
- kolejowy (spadek w porze nocnej o 10%)

Hałas lotniczy

Osoby mieszkające w rejonie ulic: Bukowskiej, Bułgarskiej, Polskiej (rejon Portu Lotniczego Poznań – Ławica) oraz okolic Marlewa, Minikowa, Głuszyny i Świerczewa (rejon lotniska wojskowego w Krzesinach) dotkliwie odczuwają hałas lotniczy.

Osoby z obszaru ograniczonego użytkowania wokół Portu Lotniczego Poznań – Ławica występują z roszczeniami wobec portu lotniczego za utratę wartości swoich nieruchomości oraz uciążliwość związaną z nadmiernym hałasem.

W celu ograniczenia uciążliwości akustycznych powodowanych funkcjonowaniem lotniska, stosuje się ustalenia wynikające z decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, m.in. ograniczenie lotów w nocy, zmiany procedury startowe, czy polepszanie stanu technicznego urządzeń lotniskowych.

Działania Miasta w zakresie ochrony przed hałasem

W 2018 r. Rada Miasta Poznania uchwaliła „[Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania](#)”, opracowany w oparciu o dane zawarte w Mapie akustycznej dla miasta Poznania z 2017 r.

W ramach działań Miasta na rzecz zmniejszenia emisji hałasu realizowano m.in.:

- wprowadzenie, a następnie rozszerzenie **strefy uspokojonego ruchu** Tempo 30,
- **poprawę stanu technicznego pojazdów i nawierzchni drogowych** (m.in. przez stosowanie cichych nawierzchni typu „colsoft”)
- zapewnienie odpowiedniej **wibroizolacji i gumowej obudowy torów** tramwajowych (tzw. „szyny szepczące”)
- **zmniejszenie liczby pojazdów ciężkich** w centrum miasta
- wprowadzenie taboru transportu zbiorowego nowego typu, w tym autobusów elektrycznych
- budowę i modernizację **ekranów akustycznych**
- rozbudowę systemu Poznańskiego Roweru Miejskiego
- wsparcie dla rozwoju systemów współdzielenie elektrycznych samochodów, skuterów i hulajnóg

Odpady komunalne i przemysłowe w Poznaniu

W 2019 r. w Poznaniu odebrano 212,7 tys. ton odpadów, w tym 150,6 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych oraz 62,1 tys. ton odpadów posegregowanych.

Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”

Poznań wraz z 8 gminami (Buk, Czerwonak, Kostrzyn Wlkp., Kleszczewo, Murowana Goślina, Oborniki, Pobiedziska i Swarzędz) tworzy [Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”](#) (ZM GOAP), którego zadaniem jest gospodarowanie odpadami na terenie tych gmin.

W 2019 r. 7 podmiotów, które podpisały z ZM GOAP umowy na wywóz odpadów z terenu Poznania, **odebrały łącznie 212,7 tys. ton odpadów, w tym 150,6 tys. ton niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 62,1 tys. ton odpadów posegregowanych, w tym 31,9 tys. ton surowców wtórnych** (frakcji papier i makulatura, tworzywa sztuczne, szkło), **25,5 tys. ton odpadów ulegających biodegradacji i 5,2 tys. ton odpadów problemowych** (odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu oraz zużytych opon). W ramach odpadów ulegających biodegradacji odebrano 11,4 tys. ton odpadów zielonych i 14,0 tys. ton odpadów kuchennych. W zakresie surowców wtórnych z terenu miasta (także przy wykorzystaniu Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych) zebrano 12,0 tys. ton makulatury, 10,1 tys. ton stłuczki szklanej, 9,7 tys. ton tworzyw sztucznych oraz 0,5 ton metali.

Dodatkowo z terenu miasta zebrano 12 tys. ton makulatury, 10,1 tys. ton stłuczki szklanej, 9,8 tys. ton tworzyw sztucznych oraz 7 ton metali.

Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu

W Poznaniu funkcjonuje [Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych](#) (ITPOK), wybudowana w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego przez Miasto Poznań oraz firmę [SUEZ Zielona Energia](#). Projekt był realizowany przy zastosowaniu hybrydowego modelu finansowania, łączącego wykorzystanie krajowych środków publicznych, środków unijnych i kapitału prywatnego. Wartość inwestycji wyniosła łącznie **854,7 mln zł**.

ITPOK jest jednym z głównych elementów systemu gospodarowania odpadami zmieszanymi, zapewniając miastu zrównoważony system przetwarzania odpadów. W 2019 r., który był trzecim pełnym rokiem funkcjonowania spalarni, dostarczono do spalania 210 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych, z których **wyprodukowano 323 tys. GJ energii cieplnej**. Energia cieplna produkowana przez ITPOK jest wykorzystywana za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej do ogrzewania poznańskich osiedli mieszkaniowych. W 2019 r. spalarnia wytworzyła ponad 113 tys. MWh energii elektrycznej, a sprzedała ponad 98 tys. MWh. ITPOK w ramach wytwarzania energii elektrycznej z odpadów w zakresie odnawialnych źródeł energii uzyskuje także tzw. zielone certyfikaty. W 2019 r. sprzedano ponad 47 000 MWh zielonych certyfikatów.

W ciągu roku spalarnia przyjęła 35 tys. pojazdów z odpadami.

Spalarnia wpływa na zmniejszenie poziomu składowania odpadów, ograniczając przy tym znacznie zapotrzebowanie na nowe składowiska miejskie.

Składowisko odpadów w Suchym Lesie

Składowiskiem odpadów w Suchym Lesie zarządza [Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o.o.](#) (ZZO) – jednoosobowa spółka Miasta Poznania, prowadząca działalność w zakresie ochrony środowiska w sferze gospodarki odpadami (w tym m.in. prowadzenie i zarządzanie składowiskiem odpadów, rekultywację terenów składowiska, oczyszczalnię odcieków składowiskowych, elektrociepłownią biogazową, biokompostownią).

Składowisko o powierzchni 56,76 ha zlokalizowane jest w granicach administracyjnych gminy Suchy Las i miasta Poznania. W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022, składowisko to uzyskało w regionie II status RIPOK – regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Wypełnienie składowiska w Suchym Lesie wynosi obecnie 87,2%.

ZZO otrzymał statuetkę oraz dyplom w kategorii „Zielony Kontakt” w XX edycji Konkursu Przeglądu Komunalnego o Puchar Recyklingu. Nagroda została przyznana za kompleksowe działania dotyczące zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Rada Programowa powołana przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, Związek Pracodawców LEWIATAN oraz Biuro Promocji Gospodarczej i Certyfikacji przyznała ZZO certyfikaty: „Firma Godna Polecenia” oraz „Wiarygodny Partner w Branży Ochrony Środowiska”.

Selektywna zbiórka odpadów w Poznaniu

W Poznaniu funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Odpady opakowaniowe o charakterze surowców wtórnych: makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, odbierane są przez firmy posiadające umowę ze ZM GOAP lub są zbierane przez ZZO, który zarządza Punktami Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK-i przeznaczone są głównie do przyjmowania i okresowego magazynowania odpadów problemowych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych oraz odpadów biodegradowalnych. Do punktów można dostarczyć m.in. zużyty sprzęt elektryczny, elektroniczny, akumulatory, świetlówki, zużyty olej i inne odpady powstające w gospodarstwie domowym.

ZZO zarządza:

- **3 Punktami Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**, które są zlokalizowane:
 - na składowisku odpadów w Suchym Lesie
 - przy ul. Wrzesińskiej w Poznaniu
 - przy ul. 28 Czerwca 1956 r. w Poznaniu
- **Mobilnym Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (Gratowóz)**, który nieodpłatnie odbiera zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W 2019 r. w PSZOK-ach i Gratowozie zebrano:

- **7,5 tys. ton odpadów wielkogabarytowych**
- **14,2 ton zużytych baterii**
- **45,2 ton przeterminowanych leków**
- **836 ton zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego**

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Odpady przechowywane są w magazynie, a po zgromadzeniu partii transportowej, kierowane są do specjalistycznych instalacji na terenie kraju, w których zostają poddawane przetworzeniu lub unieszkodliwieniu.

W 2019 r. Miasto doprowadziło do usunięcia łącznie 4 667 Mg odpadów magazynowanych w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych – łącznie z 11 lokalizacji w Poznaniu.

Od 2003 r. działa strona internetowa, na której można znaleźć informacje związane z gospodarką odpadami: www.odpady.poznan.pl.

„Zielona Wstążka dla Planety” – motywem przewodnim akcji Światowego Dnia Środowiska w 2019 r. było przyjęte przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska (UN Environment) hasło #BeatAirPollution. W ramach akcji zostały podświetlone na kolor zielony najważniejsze miejskie budynki, aby zwrócić uwagę społeczeństwa na problem segregacji odpadów na świecie.

Biokompostownia w Poznaniu

W 2018 r. Miasto Poznań uruchomiło **nowoczesną instalację biologicznego przetwarzania odpadów zebranych selektywnie** – biokompostownię. Obiekt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie składowiska odpadów komunalnych miasta Poznania w Suchym Lesie.

Biokompostownia, obok Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych, stanowi kluczowy element systemu, który pozwala m.in. na wywiązanie się z obowiązku recyklingu odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie. W nowej instalacji procesy technologiczne odbywają się w zamkniętych, szczelnych komorach zlokalizowanych w hali. **Selektywnie zbierane na terenie aglomeracji poznańskiej odpady biodegradowalne są przetwarzane w energię elektryczną, ciepłą oraz kompost o wysokiej jakości.** Funkcjonowanie biokompostowni przyczynia się do eliminacji składowanych tego typu odpadów na składowisku odpadów komunalnych, a zastosowanie w instalacji nowoczesnej technologii pozwala na uzyskanie wysokich standardów ochrony środowiska.

W 2019 r. w instalacji biogazowej w biokompostowni wyprodukowano ponad 760 tys. m³ biogazu, z którego wytworzono 1 626 MWh energii elektrycznej, z której do zewnętrznej sieci elektroenergetycznej oddano 621 MWh.

Elektrociepłownia biogazowa

Na składowisku odpadów komunalnych w Suchym Lesie eksploatowana jest elektrociepłownia biogazowa, gdzie zamontowano zespoły prądotwórcze, w których unieszkodliwiany jest biogaz powstający z kwater składowania odpadów. **Obecnie moc zainstalowana elektrociepłowni biogazowej wynosi 1,2 MW.** Wyprodukowana energia elektryczna wykorzystywana jest na potrzeby własne składowiska, a jej nadwyżka sprzedawana jest do sieci elektroenergetycznej.

Zespoły prądotwórcze wyposażone są w instalację odzysku energii cieplnej ze spalin. Odzyskana energia cieplna wykorzystywana jest do ogrzewania pomieszczeń biurowo-magazynowo-socjalnych oraz do produkcji ciepłej wody użytkowej. **W 2019 r. unieszkodliwiono ponad 1 500 tys. m³ biogazu, z którego wyprodukowano 2 940 MWh energii elektrycznej, z czego do sieci energetycznej sprzedano 2 492 MWh. Natomiast na potrzeby własne zużyto 451 MWh.**

Odpady przemysłowe w Poznaniu

W 2018 r. (najnowsze dostępne dane) poznańskie zakłady przemysłowe wytworzyły **358,2 tys. ton odpadów z sektora gospodarczego**, w tym odpadów niebezpiecznych o 24,5% mniej niż w roku poprzednim. Oznacza to, że na 1 km² powierzchni miasta przypadało 1,4 tys. ton odpadów.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Odpady te nie stanowią obecnie poważniejszego zagrożenia dla środowiska. **Ponad 99% odpadów przemysłowych jest wywożonych i przetwarzanych poza Poznaniem**, gdzie są poddawane procesom odzysku (materiałowego lub energetycznego) lub unieszkodliwieniu, mniej niż 1% poddawanych jest odzyskowi lub unieszkodliwieniu na miejscu.

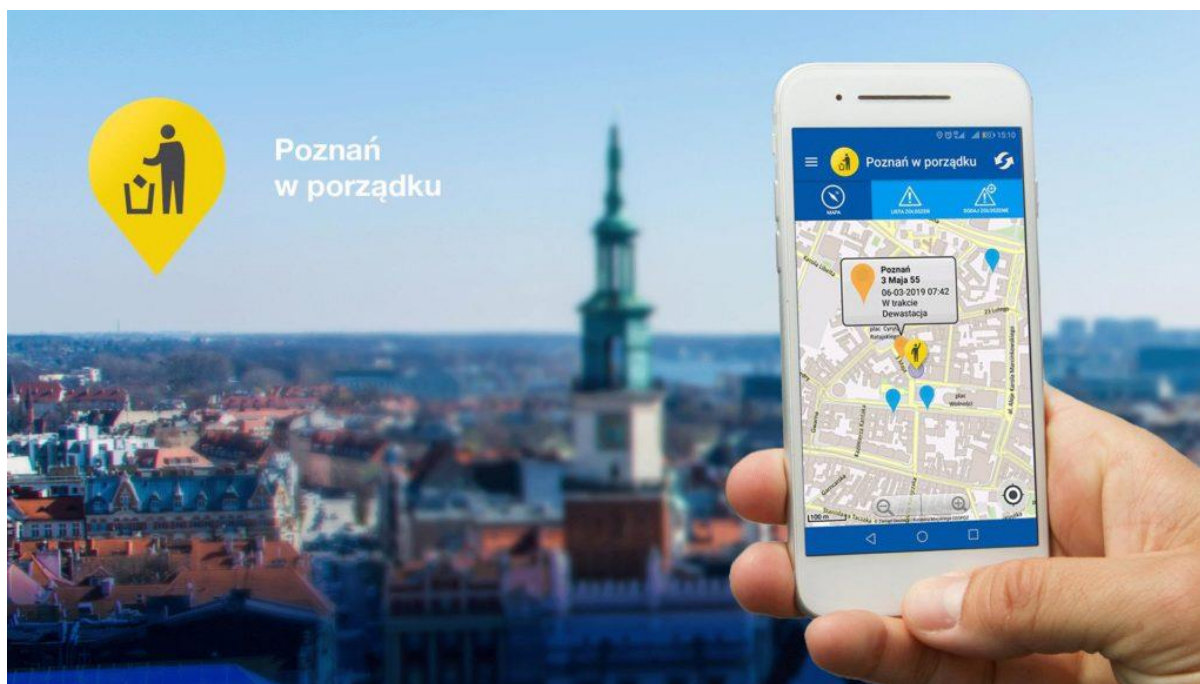
Programy i inicjatywy proekologiczne Miasta Poznania

Miasto Poznań, współpracując z partnerami zewnętrznymi, podejmowało liczne inicjatywy proekologiczne skierowane do mieszkanki i mieszkańców.

Prośrodowiskowe programy i inicjatywy Miasta Poznania w 2019 r.

Do wybranych działań proekologicznych zrealizowanych w 2019 r. w Poznaniu należały:

- **Poznań w Porządku** – we wrześniu 2019 r. uruchomiono [bezpłatną aplikację internetową](#) oraz mobilną, która umożliwia samodzielne zgłaszanie nieprawidłowości dotyczących czystości i porządku na terenie Poznania oraz monitoring konkretnych zgłoszeń. System posiada możliwość dodania i śledzenia obsługi zgłoszenia zawierającego lokalizację problemu, jego kategorię, krótki opis oraz zdjęcia

arch. UMP

- **Trzymaj ciepło** – Miasto Poznań wraz z firmą Veolia zrealizowały 11. edycję projektu, w ramach którego przeprowadzane były bezpłatne badania termowizyjne domów jednorodzinnych i kamienic na terenie Poznania. Celem projektu jest zwrócenie uwagi na straty ciepła w budynkach powodujące emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz obciążające budżety domowe

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **Atmosfera dla Poznania** – Miasto realizuje usługę internetową, która prezentuje m.in.:
 - 3-dniową ekoprognozę pyłów PM10 dla Poznania na tle województwa wraz z animacją dziennych zmian rozprzestrzeniania się PM10
 - bieżące (aktualizowane co godzinę), podstawowe dane meteorologiczne: temperatura powietrza, siła i kierunek wiatru
 - monitoring bieżący dla Poznania – aktualizowane co godzinę wartości stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wraz z odniesieniem do obowiązujących norm oraz poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowych
 - 3-dniową ekoprognozę ozonu dla Europy, pyłów PM10 i pyłów mineralnych z nad Sahary
 - informację o opłatach za przejazd środkami transportu zbiorowego Miasta Poznania w strefie A. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta, zwolnienie z opłaty następuje w godzinach od 3:00 do 24:00 po dniu, w którym doszło do przekroczenia poziomu informowania pyłów PM10 na którejkolwiek stacji pomiarowej WIOŚ oraz gdy prognozowane jest utrzymanie dla tej doby przekroczenia poziomu informowania
- **Ekoprognozy** – prezentują rozprzestrzenianie się pyłów drobnych PM10 dla Poznania oraz na tle województwa w 3 kolejnych dniach. Opisane są wyjaśnieniami i piktogramami, które w przystępny sposób informują o zalecanych zachowaniach w dniach, kiedy prognozowane są wysokie stężenia pyłów PM10. Ekoprognozy publikowane są codziennie na stronie internetowej [Atmosfera dla Poznania](http://Atmosfera.dla.Poznania) przez cały rok oraz w sezonie grzewczym na antenie telewizji WTK w serwisach prognozy pogody
- **Wiosenne porządki** oraz **Sprzątanie świata** – coroczne akcje proekologiczne, podczas których zbierano odpady zanieczyszczające przestrzeń publiczną. W ciągu roku w akcje włączyło się wiele podmiotów, w tym: poznańskie szkoły, ośrodki wychowawcze, osiedla, lokalne firmy, osoby pracujące w Urzędzie Miasta, stowarzyszenia, a także grupy nieformalne. Każda z akcji objęła sprzątnięciem ponad 300 różnych obszarów, z których zebrano blisko 60 ton odpadów
- **KAWKA BIS** – program, który jest realizowany w latach 2018-2020, polega na dofinansowaniu likwidacji uciążliwych pieców i kotłów opalanych węglem i zastąpieniu ich ciepłem systemowym, gazem lub energią elektryczną. Prowadzone były również działania edukacyjne promujące udział w programie oraz informujące o problemie niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza i możliwościach jej ograniczania

wiecej.na.badam.poznan.pl

- **Kejter też poznaniak** – program, którego celem jest zwiększenie wiedzy osób posiadających psa lub planujących jego nabycie. W jego ramach m.in. przygotowano materiały informacyjne dotyczące obowiązku sprzątnięcia po czworonogu, bezpiecznego czipowania psa, konieczności szczepienia. Zorganizowano coroczną imprezę społeczno-edukacyjną [Kejtrówka 2019](http://Kejtrówka.2019), podczas której odbywają się zawody „Latających psów”

arch. UMP

- **Bioodpady na luzie** oraz **Kampania edukacyjna Związku Międzygminnego GOAP dotycząca prawidłowego postępowania z odpadami, w tym w szczególności z odpadami BIO** – ZM GOAP zrealizował 2 kampanie informacyjne, w ramach których rozdystrybuowano 35 tys. książeczek edukacyjnych oraz 140 tys. worków biodegradowalnych z certyfikatem kompostowalności, opublikowano sponsorowane artykuły informacyjne oraz prowadzono kampanię na urządzeniach mobilnych oraz w formie reklamy outdoorowej (citylight scroll) na przystankach transportu publicznego o zasadach prawidłowej zbiórki odpadów komunalnych
- **Poznański Dzień Energii** – wydarzenie, które odbyło się w parku Kasprowicza, miało charakter pikniku rodzinnego, z pakietem interesujących i interaktywnych atrakcji. M.in. zorganizowano grę terenową o charakterze poznawczym z innowacyjnym podejściem do tematu ochrony powietrza. W trakcie pikniku liczne podmioty partnerskie udzielały praktycznych porad z zakresu świadomego, efektywnego korzystania z energii.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Poznański * Dzień Energii 2019

arch. UMP

- **Pilotażowy system optymalizacji zużycia energii** – opracowano koncepcję i programy funkcjonalno-użytkowe (PFU) dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na poprawie efektywności energetycznej 2 obiektów użyteczności publicznej, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz wymianą oświetlenia na energooszczędne w technologii LED
- **Spalajmy. Nie zatruwajmy** – pilotażowa akcja edukacyjna dotycząca zachowań antysmogowych
- **Pogotowie czystości** – pogotowie (prowadzone przez ZZO) przyjmuje zgłoszenia z terenu Poznania od Straży Miejskiej lub Policji
- **Punkt „Drugie życie przez powtórne użycie”** – projekt realizowany przez ZZO. Umożliwia przekazywania niepotrzebnego, ale sprawnego sprzętu AGD do punktu wymiany. Sprawny sprzęt przekazywany jest innym osobom za drobną opłatą
- **Program Ciepło dla miast 2019 – 2020** – celem programu jest wypracowanie rozwiązań na wybrane wyzwania ekologiczne stojące przed Poznaniem. W programie wykorzystano specjalne narzędzie Ecocraft – ekologiczną odsłonę słynnej gry Minecraft©

W 2019 r. zrealizowano kolejne odcinki cyklu programów telewizyjnych „Zielony Serwis Poznania” w telewizji WTK. Programy prezentowały działania Miasta w zakresie ochrony środowiska. Zaktualizowany został także film animowany informujący o problemach niskiej emisji zanieczyszczeń (szczególnie PM10 w miastach) oraz informujący o zalecanych zachowaniach w czasie niesprzyjającej pogody i podwyższonych stężeń pyłów w powietrzu.

Publikowano także informacje w mediach na temat programu Kawka Bis opisujące zasady pozyskiwania dotacji, terminy i formy składania wniosków (wortal Środowisko, wpisy śródtekstowe na portalu epoznań, spoty informacyjno-edukacyjne w radiu, telewizji, informacje w środkach komunikacji miejskiej, program „Zielony Serwis Poznania” – Kawka Bis na antenie telewizji WTK).

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Prośrodowiskowe działania edukacyjne Miasta Poznania o charakterze ciągłym

W 2019 r. w Poznaniu realizowane były działania edukacyjne o charakterze ciągłym, w tym: spotkania, pogadanki, warsztaty ekologiczne i konkursy na temat segregacji odpadów, zasad postępowania z odpadami komunalnymi, oszczędnego gospodarowania wodą organizowane w placówkach oświatowych. W ofercie dla szkół znajdują się również wycieczki edukacyjne na składowisko odpadów komunalnych, dzięki którym zwiększa się świadomość młodzieży w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Na bieżąco redagowane były także informacje na [wortalu „Środowisko”](#) będącym częścią oficjalnego portalu Miasta Poznania – Miejskiego Informatora Multimedialnego. W ramach wortalu funkcjonują strony tematyczne związane z działaniami Miasta w zakresie ochrony środowiska oraz prowadzonymi projektami, m.in. dotyczące ekoprognoz, programu KAWKA BIS.

Schronisko dla zwierząt w Poznaniu

W poznańskim schronisku dla zwierząt na koniec 2019 r. przebywało **126 psów oraz 204 koty**, w ciągu roku nowych właścicieli znalazło 280 psów oraz 313 kotów. Trwają przygotowania do budowy nowego schroniska dla zwierząt. W 2019 r. wydatkowano środki na wykonanie budowlanych robót przygotowawczych.

arch. UMP

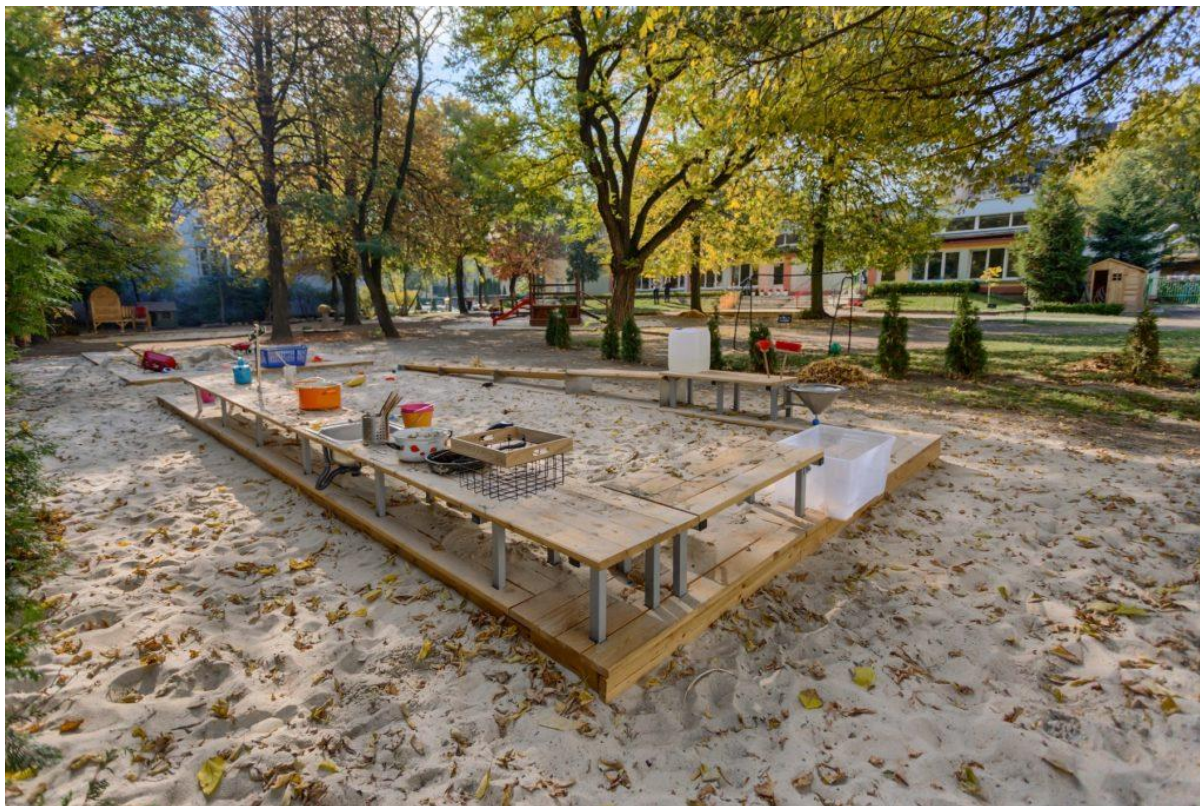
Projekt CONNECTING Nature

Poznań pełni rolę jednego z 3 miast wiodących w projekcie CONNECTING Nature (COproduction with NaturE for City Transitioning, INnovation and Governance) w ramach Programu Horyzont 2020 (wartość projektu 2,6 mln zł w okresie 2015-2020).

Celem projektu jest promowanie w Poznaniu wdrażania zintegrowanych, małoskalowych rozwiązań opartych na przyrodzie (ang. NBS – Nature – Based Solutions) w kontekście rewitalizacji przestrzeni, podnoszenia poziomu jakości życia osób mieszkających w mieście oraz poprawy warunków środowiska. Małoskalowe działania NBS realizowane w związku z tym projektem to:

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **naturalne place zabaw** w poznańskich przedszkolach – to miejsca, w których oprócz tradycyjnych urządzeń zabawowych dla dzieci, wykorzystuje się naturalne elementy przyrody. W 2019 r. w **12 przedszkolach zmodernizowano ogródki przedszkolne** w formie naturalnych placów zabaw, a w 20 placówkach zainstalowano ekodemonstratory

arch. UMP

- **ogrody otwarte** przy poznańskich przedszkolach – to **połączenie idei ogrodu społecznego i naturalnego miejsca zabaw** zarządzanego przez instytucję (np. przedszkole), udostępniane nie tylko dzieciom przedszkolnym, ale też innym osobom czy organizacjom pozarządowym. W 2019 r. powstały 2 koncepcje otwarcia nowych ogrodów, działania będą kontynuowane w 2020 r.
- **pływające ogrody** – pływające wyspy to zakotwiczone, unoszące się na wodzie konstrukcje tworzone na bazie lokalnej roślinności wodnej. W 2019 r. ogród pływający powstał na rzece Cybinie przy Bramie Poznania. Ideą wodnych/pływających ogrodów jest poprawa naturalnych ekosystemów i wprowadzanie różnorodności biologicznej w miastach. Koncepcja ogrodów pływających, utworzona i realizowana w Polsce przez Fundację OnWater, jest innowacyjną metodą wprowadzania zieleni do miast, poprawy estetyki wybrzeży rzeki, a także ma wpływ na poprawę jakości wody (tzw. funkcja filtracyjna, polegająca na wyłapywaniu zanieczyszczeń toni wodnej) oraz powietrza. Ogrody mają również funkcję lęgową

[więcej o ogrodach pływających na badam.poznan.pl](https://badam.poznan.pl)

Infrastruktura techniczna w Poznaniu

Ponad 98% osób mieszkających w Poznaniu korzysta z miejskiej sieci wodociągowej, a 95% z sieci kanalizacyjnej.

Wodociągi i kanalizacja

Zużycie wody z wodociągów w 2019 r. wyniosło **32,9 mln m³** (rok wcześniej 32 mln m³), w tym 23,2 mln m³ zużyły gospodarstwa domowe. Oznacza to, że przeciętna osoba mieszkająca w Poznaniu zużyła w ciągu roku na cele bytowe 43 m³ wody.

Jakość wody dostarczanej przez system wodociągowy spółki [Aquanet S.A.](#) (Aquanet) była po uzdatnieniu dobra i nie odbiegała od obowiązujących norm. Wszystkie ścieki były oczyszczane mechanicznie i biologicznie w 2 podstawowych dla Poznania oczyszczalniach:

- **Centralnej Oczyszczalni Ścieków (COŚ)** w Koźmiegłowach
- **Lewobrzeżnej Oczyszczalni Ścieków (LOŚ)** przy ul. Serbskiej

Łączna ilość ścieków oczyszczanych przez poznańskie oczyszczalnie wyniosła 49,7 tys. m³/rok.

Inwestycje i remonty w sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Poznaniu

W 2017 r. spółka Aquanet podpisała umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie projektu „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach**” – etap VI (całkowita wartość – 489,6 tys. zł), w ramach działania „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Do końca 2019 r. spółka zrealizowała 52% projektu, który ma być zakończony w 2023 r.

W 2019 r. spółka Aquanet prowadziła prace inwestycyjno-remontowe w celu poprawy gospodarki wodno-ściekowej i ochrony zasobów wodnych. Realizowano m.in.:

- **prace wodociągowo-kanalizacyjne** m.in. w rejonie ul. Ostrowskiej oraz na terenie osiedli Krzesiny i Krzesinki (45,2 mln zł)
- **modernizację kolektora** Prawobrzeżnego (18,9 mln zł)
- **IV etap budowy kanalizacji sanitarnej** na terenie os. Szczepankowo (16,6 mln zł)
- **budowę kanalizacji sanitarnej** na terenie Strzeszyna Starego (8,9 mln zł)

Łączna wartość zrealizowanych w 2019 r. prac inwestycyjnych w Poznaniu wyniosła 168,9 mln zł, czyli o połowę więcej niż rok wcześniej.

Projekt REWAISE – REsilient WAter for Smart Economy pozyskał dofinansowanie ramach konkursu Horizon, organizowanego przez Komisję Europejską. W 2-etapowym konkursie międzynarodowy projekt, którego jednym z liderów była spółka Aquanet SA znalazł się w gronie 5 zwycięzców (na 68 startujących). Projekt został przygotowany wspólnie z 25 podmiotami z m.in. Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Francji, Holandii. REWAISE otrzymało dofinansowanie w wysokości 15 mln euro, w tym 1,5 mln euro będzie przeznaczane na cele poznańskiej spółki.

Wyróżnienia dla Aquanetu

W konkursie **European Business Awards** spółka Aquanet została nagrodzona tytułem National Winner w kategorii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu i Działalności na rzecz Środowiska. Jako zwycięzca wśród polskich firm, Aquanet został reprezentantem Polski w europejskim finale konkursu.

Aquanet zajął II miejsce w **Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji** organizowanym przez redakcję Strefy Gospodarki. Ranking miał na celu wyróżnienie najlepszych przedsiębiorstw branży wodno-kanalizacyjnej, które najlepiej radzą sobie z codziennym utrzymaniem wysokiej sprawności technicznej urządzeń i instalacji przez cały rok.

Spółka Aquanet bierze udział w międzynarodowych badaniach porównawczych (**European Benchmarking Co-operation**), w ramach których monitorowane są wskaźniki, które umożliwiają wyodrębnienie obszarów, obiektów czy procesów odbiegających swoim poziomem od uzyskiwanych w innych przedsiębiorstwach o tym samym profilu działalności. Pozwala to na skuteczną długookresową poprawę efektywności działania w różnych obszarach gospodarki wodnej.

Energia elektryczna

W 2018 r. (najnowsze dane GUS) do sieci elektrycznej podłączonych było **271,9 tys. poznańskich gospodarstw domowych**, czyli o 4,6 tys. więcej niż rok wcześniej.

O 1,8 GWh wzrosło także roczne zużycie energii elektrycznej dla gospodarstw domowych, osiągając poziom **487,9 GWh**. Roczne zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło więc 905,9 kWh.

Inwestycje i modernizacje w sieci energetycznej w Poznaniu

W 2019 r. spółka [Enea Operator Sp. z o.o.](#) w Poznaniu realizowała Program poprawy niezawodności pracy sieci oraz ciągłości zasilania, w ramach którego m.in.:

- prowadzono prace w celu zwiększenia automatyzacji elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej
- modernizowano ciągi liniowe średniego napięcia w zakresie kompleksowej modernizacji całych odcinków linii łącznie z montażem łączników sterowanych zdalnie
- likwidowano zagrożenia zwarciove w sieci średniego napięcia
- realizowano program likwidacji sieci 6kV, którego celem było zmniejszenie nakładów na eksploatację ponad 50-letniej awaryjnej sieci 6 kV; był to kolejny etap realizacji projektu modernizacyjnego, którego zakończenie planowane jest na 2022 r.

W 2019 r. Enea Operator Sp. o.o. przeprowadziła postępowanie przetargowe na dostawę samochodów elektrycznych z homologacją osobową oraz homologacją ciężarową. Część tych samochodów jest użytkowana na terenie Poznania. Pobudowano także stację ładowania samochodów elektrycznych o mocy 2 x 22 kW.

Sieć ciepłownicza

Dostęp do sieci ciepłowniczej na terenie Poznania zapewnia spółka [Veolia Energia Poznań S.A.](#), należąca do francuskiej grupy kapitałowej Veolia Environnement.

Na koniec 2019 r. długość sieci ciepłowniczej wynosiła **558,2 km** i wzrosła w ciągu roku o 5,5 km. W ciągu roku spółka wyprodukowała **6 483 GJ energii cieplnej**, tj. o 122 GJ więcej niż rok wcześniej.

Nowe podłączenia do sieci ciepłej w Poznaniu w 2019 r.

Rozwój miejskiego systemu ciepłowniczego w Poznaniu jest realizowany poprzez budowę i rozbudowę sieci ciepłych na obszarach silnie zurbanizowanych, umożliwiając włączenia zarówno nowo powstających budynków, jak również obiektów istniejących, posiadających własne źródła ogrzewania. Obecnie główne obszary inwestowania to Jeżyce, Wilda oraz centrum, które objęte są realizowanym od 2018 r. programem [KAWKA BIS](#). W 2019 r. w ramach ww. programu oraz innych programów niskoemisyjnych spółka podłączyła 13 budynków o mocy około 2,5 MW.

Dodatkowo zawarto 109 umów dotyczących dostaw ciepła z miejskiej sieci ciepłej na łączną moc około 38 MW oraz 39 umów na łączną moc 3,9 MW w ramach projektu Samodzielni.

W ramach współpracy ze spółką z udziałem Miasta [Poznańskie Inwestycje Miejskie Sp. z o.o.](#) w trakcie rewitalizacji ulic Św. Marcin, Taczaka/Garncarska oraz Jackowskiego dokonywana była wymiana istniejących lub budowa nowych sieci ciepłowniczych.

Kontynuowano program rozbudowy sieci ciepłej w nowych, oddalonych od istniejącej infrastruktury ciepłowniczej rejonach takich, jak ulice Gnieźnieńska, Wieruszowska, Dmowskiego/Krauthofera czy Trójpole. Przedsięwzięcie to realizowane było w ramach programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych z dofinansowaniem z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Program KAWKA BIS

Miasto Poznań we współpracy z firmą Veolia Energia Poznań SA, w ramach programu [KAWKA BIS](#), którego celem jest poprawa stanu środowiska naturalnego i zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, kontynuowało podłączanie do miejskiej sieci ciepłowniczej budynków opalanych paliwem stałym.

W ramach programu w 2019 r. do ciepła systemowego podłączono **10 budynków** o mocy ok. 0,9 MW oraz realizowano podłączenia obiektów przy ul. Taczaka/Garncarska i przy ul. Jackowskiego.

Na program KAWKA BIS w 2019 r. wydatkowano z budżetu Miasta Poznania 1,2 mln zł. Z dofinansowania skorzystały 182 osoby. W 2019 r. w ramach programu:

- zlikwidowano 399 pieców
- zmodernizowano 243 lokale
- zaoszczędzono 1,2 tys. ton opału stałego
- zredukowano emisję PM10 o 10,05 Mg/rok
- zredukowano emisję B(a)P o 7,15 kg/rok

[więcej na badam.poznan.pl](http://wiadomosci.badam.poznan.pl)

Program Green Poznań

Program Green Poznań wpisuje się w Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Poznania. Celem programu jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza poprzez m.in. podłączenie budynków do ciepła systemowego. W 2019 r. podłączono 2 budynki komunalne zarządzane przez Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. Moc zainstalowana wyniosła ok. 0,3 MW.

Gazownictwo

Dostawcą paliwa gazowego dla poznańskich gospodarstw domowych oraz przemysłu jest [Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.](#) Oddział Poznań, obsługująca **179,8 tys. odbiorców**, w tym 178,1 tys. odbiorców indywidualnych.

W 2019 r. spółka sprzedała 217,0 mln m³ gazu, tj. o 11,8 mln m³ mniej w porównaniu z 2018 r. Blisko 60% gazu w mieście zużywają odbiorcy przemysłowi, a ponad 40% – gospodarstwa domowe. **Do miejskiej sieci gazowej podłączonych jest ok. 80% osób mieszkających w Poznaniu.**

Rozbudowa sieci gazowej w 2019 r. była realizowana m.in. w rejonie ulic: Michałowo, Uradzka, Silniki, Poetycka, Bocheńska. Zmodernizowano sieć m.in. przy ulicach: Langiewicza, Solnej, Kostrzyńskiej, Piłskiej, Konińskiej.

Poznański Klaster Energii

W październiku 2018 r. podpisano list intencyjny inicjujący utworzenie Poznańskiego Klastra Energii. Dokument został podpisany przez:

- Miasto Poznań
- Politechnikę Poznańską
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.
- Aquanet SA
- Termy Maltańskie Sp. z o.o.
- SUEZ Zielona Energia
- Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.
- Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.
- Veolia Energia Poznań SA
- Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.

Klaster Energii to porozumienie cywilnoprawne, którego **celem jest tworzenie samowystarczalnych obiegów energetycznych** – uczestnicy klastra produkujący energię mogą ją sprzedać bezpośrednio innym uczestnikom klastra, co znacząco obniża koszty.

W 2019 r. sporządzono Bilans Energetyczny Klastra i Strategię Klastra Energii. Jednym z pierwszych projektów klastrowych będzie sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej przez miejskie spółki dla potrzeb transportu publicznego. Miasto Poznań planuje zasilenie budowanej linii tramwajowej na Naramowice energią pochodzącą ze spalarni odpadów.

03_Rewitalizacja

Rewitalizacja przestrzeni miasta Poznania

W 2019 r. wdrażano „Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania”.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania

W 2017 r. Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „[Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Poznania](#)” (GPR), który **określa kierunki działań rewitalizacyjnych i umożliwia aplikowanie o środki unijne.**

Program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji, a jednocześnie o wymogi zawarte w Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na

lata 2014-2020, co umożliwi staranie się o pozyskanie środków na działania rewitalizacyjne z funduszy europejskich, tj. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Program jest kontynuacją poprzednich edycji Miejskiego Programu Rewitalizacji oraz Zintegrowanego Programu Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania i zawiera **14 planowanych przedsięwzięć grupujących 98 projektów rewitalizacyjnych**, zlokalizowanych głównie w Śródmieściu Poznania oraz incydentalnie na terenach bezpośrednio do niego przyległych, których **planowana realizacja obejmuje lata 2018-2030**.

Po wdrożeniu GPR, obszar Śródmieścia ma stać się obszarem równomiernie rozwiniętym, kształtowanym przez silne społeczeństwo obywatelskie, stanowiącym najlepsze miejsce do zamieszkania, pracy, nauki, prowadzenia działalności gospodarczej, rozwoju kultury oraz wypoczynku.

Głównymi celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji są:

- zatrzymanie procesu depopulacji
- wzmocnienie aktywności gospodarczych (szczególnie handlowo-usługowych) kulturalnych i społecznych
- przywrócenie ciągłości struktur urbanistycznych i estetyki przestrzeni miejskiej
- poprawa klimatu akustycznego i jakości powietrza

Realizacja celów, przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych założonych w GPR powinna zminimalizować problemy, jakie dotyczą miasta i osoby w nim zamieszkujące oraz pozwolić, by stało się miejscem atrakcyjnym i konkurencyjnym w skali krajowej i międzynarodowej.

Komitet Rewitalizacji Miasta Poznania

W końcu 2018 r. powołany został Komitet Rewitalizacji Miasta Poznania, który liczy 26 osób. Komitet stanowi **forum współpracy** z organami Miasta Poznania w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Poznania. W skład Komitetu weszły osoby:

- z obszaru rewitalizacji
- mieszkające poza obszarem rewitalizacji
- zajmujące się przedsiębiorczością
- aktywne w organizacjach pozarządowych
- reprezentujące władzę publiczną

Program dla Śródmieścia

W okresie poprzedzającym uchwalenie GPR, programem, na podstawie którego prowadzono proces rewitalizacji był „**Zintegrowany Program Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania na lata 2014-2030**”. Program dla Śródmieścia służył integracji działań prowadzonych w centrum Poznania na rzecz ochrony i rozwoju najważniejszych jego wartości. W 2019 r. kontynuowano przedsięwzięcia na rzecz odnowy ścisłego centrum Poznania.

Program Centrum – Etap I

W ramach projektu planowane są prace z zakresu **przebudowy torowisk tramwajowych i uspokojenia ruchu drogowego** w ulicach: Św. Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa. Inwestycja zakłada modernizację sieci tramwajowej, zwężenie jezdni, poszerzenie chodników, powstanie przestrzeni dla rowerów oraz wprowadzenie strefy uspokojonego ruchu samochodowego. Projekt zakłada także **wprowadzenie większej ilości zieleni** (drzew, krzewów i kwiatów).

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Wartość projektu Program Centrum I wynosi 100 mln zł, w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich to 45 mln zł. Zakres pierwszy przedsięwzięcia, prowadzony od września 2017 r. do końca marca 2019 r., obejmował przebudowę ul. Św. Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka. Prace wykonane w I etapie to:

- wymiana nawierzchni
- budowa nowego torowiska tramwajowego
- modernizacja infrastruktury podziemnej
- poszerzenie chodników
- utworzenie dróg rowerowych
- wprowadzenie zieleni

arch. UMP

W efekcie ul. Św. Marcin stała się szeroką, nowoczesną aleją spacerową, przyjazną pieszym, miejscem spotkań i wypoczynku. Budowa nowego przystanku tramwajowego u zbiegu ulic Św. Marcin i Ratajczaka ułatwiła podróżowanie po centrum.

W latach 2020-2022 planowana jest realizacja kolejnych etapów inwestycji obejmujących ulice: 27 Grudnia, Al. Marcinkowskiego, Św. Marcin, Gwarna oraz skrzyżowanie ulic Fredry i Mielżyńskiego, a także etapu obejmującego skrzyżowanie: Al. Niepodległości oraz ulic Św. Marcin i Towarowej.

W 2020 r. planowane są przetargi na realizację robót budowlanych, wykonanie projektów wykonawczych i realizację robót budowlanych. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2022 r.

Miasto Poznań otrzymało wyróżnienie w konkursie architektoniczno-urbanistycznym Lider Dostępności, organizowanym przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji i Towarzystwo Urbanistów Polskich dla projektu przebudowy ul. Św. Marcin. Wyróżnienie zostało przyznane za rewolucyjny pomysł zmiany funkcjonalności tranzytowej ulicy w tzw. salonie miasta i nadania

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

w nim priorytetu pieszym, m.in. poprzez wprowadzenie otwartego ciągu pieszego aranżowanego zielenią oraz formami małej architektury.

Program Centrum – etap II

Kolejny etap prac obejmuje **budowę trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka o wartości 130 mln zł**. Program otrzymał dofinansowanie z funduszy UE w wysokości 59 mln zł. Docelowo projekt obejmuje:

- budowę dwutorowej trasy tramwajowej w ulicach Niezłomnych i Ratajczaka (na odcinku od skrzyżowania z ulicami Królowej Jadwigi/Wierzbicice do ul. 27 Grudnia)
- przebudowę węzła rozjazdowego Królowej Jadwigi/Wierzbicice,
- przebudowę i dostosowanie istniejącego układu drogowego do uwarunkowań lokalizacyjnych wprowadzonych realizacją przedsięwzięcia
- usunięcie kolizji infrastrukturalnych

W 2019 r. zakończono prace projektowe. W 2020 r. planowane są przetargi na realizację robót budowlanych. Zakończenie inwestycji planowane jest na grudzień 2022 r.

Przebudowa Rynku Łazarskiego

Rewaloryzacja Rynku Łazarskiego to działania zmierzające do **rewitalizacji centralnej przestrzeni publicznej osiedla Św. Łazarz**, z przebudową układu drogowego oraz uspokojeniem ruchu samochodowego. Głównym założeniem organizacji przestrzennej placu jest realizacja przewidywanych dla niego funkcji, takich jak:

- reprezentacyjny plac miejski z funkcją handlową, otoczony miejską zabudową pierzejową
- przestrzeń publiczna elastycznie dostosowująca się do zmiennych potrzeb organizacji imprez artystycznych/kulturalnych
- przestrzeń codziennej rekreacji dla mieszkańców

W grudniu 2019 r. został rozstrzygnięty przetarg na przebudowę Rynku Łazarskiego, a zakończenie inwestycji planowane jest na jesień 2021 r.

arch. UMP

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Rewaloryzacja płyty Starego Rynku

Rewitalizacja płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródmiejowego (ul. Jana Baptysty Quadro) w pasaż kultury to projekt zakładający **utworzenie nowej jakości użytkowania zasobu dziedzictwa Starego Rynku w celach kulturalnych**, poprzez przebudowę i modernizację nawierzchni Rynku oraz adaptację fragmentu bloku śródmiejowego do potrzeb realizacji różnorodnych funkcji kulturalnych.

W 2019 r. została podpisana umowa o dofinansowanie tego projektu w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+. W ramach projektu zlecono opracowanie 3-wariantowej koncepcji nowej nawierzchni płyty Starego Rynku wraz z oszacowaniem kosztów realizacji i eksploatacji każdego wariantu. W ramach współpracy z ENEA Oświetlenie została przekazana Miastu koncepcja iluminacji.

W 2020 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na realizację robót budowlanych wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej w trybie zaprojektuj i wybuduj. Zakończenie inwestycji planowane jest na II kwartał 2023 r.

Rewitalizacja pl. Kolegiackiego

Celem projektu jest **ożywienie przestrzenne, społeczne, kulturalne i gospodarcze pl. Kolegiackiego**. Efekt ten zostanie uzyskany przez poprawę jakości przestrzeni publicznej, obejmującą zagadnienia urbanistyczne, architektoniczne, funkcjonalne, estetyczne i techniczne. Plac Kolegiacki po zakończeniu przebudowy będzie placem publicznym i strefą ruchu pieszego. Znikną bariery, które dzieliły tę przestrzeń na kilka części.

W 2019 r. kontynuowano badania archeologiczne, towarzyszące inwestycji oraz rozpoczęto wykonanie elementów rzeźbiarskich (Zegar Historii i elementy stalowe fontanny). W marcu 2019 r. została podpisana umowa z generalnym wykonawcą robót budowlanych, w kwietniu przekazano plac budowy i rozpoczęto roboty budowlane, których zakończenie przewidziane jest na jesień 2020 r.

arch. UMP

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Przebudowa ulic Taczaka, Garncarskiej oraz Jackowskiego

W efekcie prac, których zakończenie planowane jest w pierwszej połowie 2020 r., na ulicach Taczaka i Garncarska pojawi się więcej zieleni, zostaną usunięte bariery architektoniczne oraz zostanie uspokojony ruch samochodowy. Ulice te staną się tzw. „strefą zamieszkania”.

Zakończył się remont ul. Jackowskiego, w wyniku którego uspokojono ruch samochodowy, pojawiły się nowe pasy zieleni oraz mała architektura czy nowe oświetlenie.

Wizualizacja ul. Taczaka

arch. UMP

Tereny nadwarciańskie

W sezonie 2019 nad Wartą funkcjonowały **4 plaże miejskie**: Wilda, Rataje, Chwaliszewo i Szeląg. Odbýwały się tam imprezy edukacyjne, proekologiczne i kulturalne. Funkcjonowało także Kino nad Wartą.

W 2019 r. została zagospodarowana plaża miejska znajdująca się na Wildzie na wysokości Łazienek Rzecznych. Została oddana do użytku m.in. plaża, boisko wielofunkcyjne, strefa grillowa. Dodatkowo przy plaży Wilda pojawiły się schody, tymczasowe oświetlenie oraz miniszklarnia.

W 2019 r. przeprowadzono kompleksowe prace modernizacyjne zabytkowych budynków **Łazienek Rzecznych**. W wyremontowanych przestrzeniach Łazienek zostanie otwarta m.in. restauracja z tarasem widokowym.

arch. UMP

W 2018 r. w ramach WRPO 2014+ uzyskano dofinansowanie na realizację projektu **„Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty na odcinku od mostu Przemysła I do rozwidlenia rzeki Warty w Poznaniu”**, w partnerstwie z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Projekt o wartości **30,4 mln zł**, z dofinansowaniem z funduszy UE w kwocie 25,8 mln zł, ma się zakończyć w 2021 r.

Wymiana umocnień powiązana jest z wykonaniem remontu istniejących schodów, slipów, tarasów oraz wylotów kanalizacyjnych. Celem projektu jest zabezpieczenie brzegów rzeki przed erozją. Z obecnego ekosystemu **zostaną wyeliminowane płyty betonowe**, które ograniczają wchłanianie wody do gruntu. Działanie to ma na celu uelastycznienie brzegów rzeki oraz zwiększenie jej retencji. W rezultacie podjętych działań na wskazanym odcinku rzeki nastąpi wzrost objętości retencjonowanej wody o 255 tys. m³. W 2019 r. przygotowywany był projekt wykonawczy do projektu budowlanego oraz trwało kompletowanie dokumentacji do uruchomienia postępowania przetargowego.

W Starym Porcie, od strony ul. Estkowskiego oddano do użytku zaplecze socjalne dla przystani jachtowej. W obiekcie powstała także część gastronomiczna. Przy ul. Wioślarskiej wybudowana została nowa siedziba Komisariatu Wodnego Policji w Poznaniu.

Komisariat Wodny Policji

arch. UMP

Wartostrada

Od 2011 r. Miasto Poznań buduje ciąg pieszo-rowerowy Wartostrada. Inwestycja uatrakcyjniła tereny nadwarciańskie i zwiększa dostępność do nich przy jednoczesnej rewitalizacji zieleni nadwarciańskiej. W 2019 r. m.in. oddano do użytku nowy **odcinek między ul. Czartoria a mostem Chrobrego**. Oświetlane i monitorowane są stopniowe kolejne odcinki, m.in. między mostami Królowej Jadwigi a Bolesława Chrobrego.

Budowa Wartostrady odbywa się przy wykorzystaniu funduszy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Wartość projektu wynosi **21,6 mln zł**, a kwota dofinansowania to 16,4 mln zł.

arch. UMP

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Ogrody pływające na Warcie

Powstałe w ramach projektu CONNECTING Nature pływające wyspy to zakotwiczone, unoszące się na wodzie konstrukcje tworzone na bazie lokalnej roślinności wodnej. W 2019 r. ogród pływający powstał na rzece Cybinie przy Bramie Poznania. Ideą wodnych/pływających ogrodów jest **poprawa naturalnych ekosystemów i wprowadzanie różnorodności biologicznej w miastach**.

Koncepcja ogrodów pływających, utworzona i realizowana w Polsce przez Fundację OnWater, jest innowacyjną metodą wprowadzania zieleni do miast, poprawy estetyki wybrzeży rzeki, a także ma wpływ na poprawę jakości wody (tzw. funkcja filtracyjna, polegająca na wyłapywaniu zanieczyszczeń toni wodnej) oraz powietrza. Ogrody mają również funkcję lęgową.

[więcej o ogrodach pływających na badam.poznan.pl](https://badam.poznan.pl)

Park w Forcie IX

Oddany został do użytku park otaczający Fort IXa na Dębcu. Projekt miał na celu zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa ogólnodostępnego terenu zieleni. Park dookoła Fortu wraz z wybiegiem dla psów to projekt z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego. W parku wymieniono zniszczoną nawierzchnię alejek zastępując ją nową – bitumiczną oraz mineralną, przepuszczalną. Dodatkowo w południowo-zachodniej części wybudowano nowy ciąg pieszy. W ramach remontu wymieniono ławki, ujednolicono kosze do śmieci. Teren parku zabezpieczono słupkami betonowymi uniemożliwiając wjazd. Ostatnie prace wykończeniowe będą miały miejsce w 2020 r.

Park Bambrów Poznańskich

U zbiegu ulic Dolna Wilda i Orzechowej, w miejscu dawnych ogródków działkowych, otwarty został nowy park Bambrów Poznańskich o powierzchni 2,6 ha. Wraz z parkiem Rataje jest to ostatnio drugi park zbudowany w Poznaniu od podstaw. Teren parku został podzielony na 3 strefy: przestrzeń ciszey i spokoju, gdzie można odpocząć wśród klombów i kwiatów, plac zabaw oraz wybieg dla psów.

Park im. Edmunda Strzeleckiego (park Głuszyna)

W parku o powierzchni 1,6 ha pozostawiono elementy dawnych budynków – ruiny schodów i fragmenty fundamentów spalonego dworu oraz częściowo zasypanej piwniczki. W północnej części powstały 2 place: wypoczynkowy oraz rekreacyjno-sportowy, z siłownią zewnętrzną, urządzeniami do ćwiczeń ruchowych oraz placem zabaw. W części południowej znajdują się zrewitalizowane stawy.

Park przy ul. Browarnej

Na terenie parku dokonano nasadzeń wraz z budową oświetlenia, doposażeniem w małą architekturę. Wykonano także plac zabaw oraz siłownię zewnętrzną. Park obejmuje 2,1 ha powierzchni.

Parki kieszonkowe

Formą tworzenia enklaw spokoju w gęstej zabudowie miasta są parki kieszonkowe. W 2019 r. powstały parki kieszonkowe u zbiegu ulic Dąbrowskiego i Janickiego oraz przy ul. Kolejowej. Parki tego typu często powstają z inicjatywy radnych osiedlowych.

arch. Zarządu Dróg Miejskich

[więcej o parkach na badam.poznan.pl](https://www.badam.poznan.pl)

Naturalne place zabaw oraz ogrody otwarte przy poznańskich przedszkolach

Naturalne place zabaw to miejsca, w których oprócz tradycyjnych urządzeń zabawowych dla dzieci wykorzystuje się naturalne elementy przyrody. W 2019 r. w 12 przedszkolach zmodernizowano ogródki przedszkolne w formie „naturalnych placów zabaw”, a w 20 placówkach zainstalowano ekodemonstratory. Ogrody otwarte to połączenie idei ogrodu społecznego i naturalnego miejsca zabaw zarządzanego przez instytucję (np. przedszkole), które udostępniane jest dzieciom przedszkolnym, społeczności lokalnej, organizacjom pozarządowym. W 2019 r. powstały 2 koncepcje otwarcia nowych ogrodów, działania będą kontynuowane w 2020 r.

Poprawa jakości przestrzeni publicznej

W celu polepszenia jakości przestrzeni publicznej realizowano także następujące przedsięwzięcia:

- **akcja choinkowa** – akcją objęto ulice: Św. Marcin, Gołębia, Szkolna, Wrocławska, pl. Kolegiacki, pl. Wolności, pl. Cyryla Ratajskiego, obszar Śródki i Chwaliszewa oraz nowy teren ul. Garbary. W ramach akcji ok. **260 lokalnych podmiotów** z ww. obszarów otrzymało choinkę oraz lampki choinkowe
- w ramach umowy zawartej z firmą ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. realizowane były **iluminacje świąteczne** na terenie miasta. Iluminacje podkreślają charakter zabytkowych przestrzeni i oddają styl tych miejsc. Ponadto Miasto przygotowało choinkę miejską, którą ustawiono na Starym Rynku obok Ratusza
- od 2013 r. Miasto prowadzi **punkt poradnictwa** nt. form wsparcia remontów dla właścicieli poznańskich kamienic. Interesanci są na bieżąco informowani o formach wsparcia remontów kamienic dostępnych w ramach dotacji miejskich oraz zewnętrznych. Łącznie w 2019 r. udzielono ok. 30 porad

więcej informacji o Poznaniu: [badam.poznan.pl](https://www.badam.poznan.pl)

- w kwietniu 2019 r. w ramach działań ożywienia i polepszenia jakości przestrzeni publicznej zlecono montaż **oświetlenia tzw. Złotego Krzyża** zlokalizowanego na osi Traktu Królewsko-Cesarskiego w Poznaniu. Odpowiednia oprawa świetlna zwraca uwagę przechodniów na istotne miejsce znajdujące się na osi Traktu Królewsko-Cesarskiego

Rewitalizacja jako forma integracji społecznej Poznania

Ważnym aspektem dla obszarów rewitalizowanych było wsparcie lokalnych społeczności oraz ich integracja i aktywizacja społeczna.

Centrum Inicjatyw Lokalnych

[Centrum Inicjatyw Lokalnych](#) to program, dzięki któremu organizacje pozarządowe mogą prowadzić akcje wspierające działalność na rzecz rozwoju społeczności lokalnej oraz promowania aktywności społecznej. Głównymi założeniami programu jest wspieranie pomysłów osób mieszkających w Poznaniu oraz umożliwianie realizacji inicjatyw w różnych obszarach: kulturalnym, integracyjnym, sportowym czy społecznym.

Współpraca międzysektorowa na Łazarzu

Miasto kontynuowało działania w ramach współpracy międzysektorowej na Łazarzu, realizując projekt [Inkubatora Kultury Pireus](#). W 2019 r. projekt inkubatora koordynowała organizacja pozarządowa – Fundacja Otwarta Strefa Kultury, wyłoniona w otwartym konkursie. Prowadzono liczne działania z zakresu rozwijania działalności kulturalnej, gospodarczej oraz partycypacji społecznej.

arch. UMP

W ramach cyklicznych działań przeprowadzono **konkurs „Twój Pireus”**, wyłaniając 7 inicjatyw kulturalnych, które otrzymały dofinansowanie, niezbędne narzędzia oraz wsparcie merytoryczne. W 2019 r. zrealizowano **projekt „Akcja Inkubacja”**, którego głównym celem było wsparcie osób, które planują założenie własnej inicjatywy w obszarze szeroko rozumianej kultury.

VII Dni Twierdzy Poznań

Dni Twierdzy Poznań to wydarzenie dla osób zainteresowanych architekturą militarną i historią, podczas którego można zwiedzać fortyfikacje w ponad 20 lokalizacjach oraz skorzystać z atrakcji związanych z poznańskimi umocnieniami od średniowiecza do współczesności.

fot. T. Kłuczyński

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Madalina

Kontynuowano działania związane z rewitalizacją [dawnej zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego](#), poprzez działania społeczno-kulturalne pod hasłem „Lato na Madalinie”. Po zamknięciu zajezdni dla tramwajów w 2014 r., jej teren i znajdujące się tam obiekty zostały uporządkowane i przystosowane do prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej. W 2019 r. odbyło się **14 weekendów tematycznych** z bogatą ofertą kulturalno-edukacyjną.

arch. Madalina

Integracja i aktywizacja społeczna wokół procesu rewitalizacji

W 2019 r. działania Miasta obejmowały:

- warsztaty dla osób prowadzących nauczanie w poznańskich placówkach oświatowych pn. **„O mieście w przedszkolu i szkole”**. Warsztaty dotyczyły sposobów i narzędzi nauczania o przestrzeni publicznej oraz o kształtowaniu i funkcjonowaniu miasta. Zostały one podzielone na 3 bloki: dla osób nauczających w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie 58 osób. Warsztaty były elementem kontynuacji projektu edukacyjnego **„Wspólna nie znaczy niczyja”**, realizowanego przez Miasto Poznań w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Forum Rewitalizacji w latach poprzednich
- Program **„Odmień swoje podwórko”** organizowany przez Urząd Miasta Poznania przy współpracy ekspertek i ekspertów oraz organizacji pozarządowych, w celu bezpośredniego zaangażowania osób mieszkających w Poznaniu w aktywne działania na rzecz poprawy stanu zagospodarowania ich najbliższego otoczenia, poprzez zazielenienie i urządzenie podwórek kamienic. Program objął przestrzenie miejskie znajdujące się w granicach osiedli: Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Komandoria-Zawady, Św. Łazarz oraz Grunwald Południe. W warsztatach udział wzięły osoby reprezentujące społeczności lokalne działające na tych terenach, a także osoby z wiedzą specjalistyczną, wspomagające zespoły w zakresie projektowania terenów zieleni. Partnerami tegorocznej edycji akcji byli: Inkubator Kultury Pireus oraz Ogród Botaniczny Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- przechadzki z cyklu „[Kino, kawiarnia i spacer](#)”, w 2019 r. odbyły się w 5 lokalizacjach: na Śródce, Chwaliszewie, Placu Kolegiackim, Wzgórzu Św. Wojciecha oraz Garbarach. Ich celem była promocja terenów objętych rewitalizacją, ich historii oraz lokalnej przedsiębiorczości
- w ramach wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, w [Bramie Poznania](#) zorganizowany został warsztat dla osób zajmujących się przedsiębiorczością ze Śródki i Ostrowa Tumskiego w ramach akcji **Forum Aniołów Biznesu**. Celem warsztatu było pozyskanie informacji o ograniczeniach rozwoju przedsiębiorczości i zasobach firm lokalnych działających na Śródce i Ostrowie Tumskim – obszarach rewitalizacji ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla miasta Poznania
- w Bramie Poznania odbyła się konferencja oraz wernisaż wystawy pn. „**Śródka i Ostrów Tumski w Poznaniu. Społeczność i przestrzeń**”. Konferencja dotyczyła obszaru Śródki i Ostrowa Tumskiego, ich historii, problemów, zamierzeń, realizacji i efektów w ramach rewitalizacji miasta, w aspekcie społecznym, gospodarczym i przestrzenno-funkcjonalnym. Wystawa przygotowana została we współpracy z [Wydawnictwem Miejskim Poznania](#) oraz [CYRYL Wirtualne Muzeum Historii Poznania](#)

Przyjeżdź do Śródmieścia

Są to działania Miasta zmierzające do animacji i wsparcia działań promujących i aktywizujących życie społeczno-kulturalne oraz działalność gospodarczą:

- **zwolnienie z podatku od nieruchomości** budynków lub ich części zbudowanych przed 1965 r., znajdujących się na obszarze osiedli: Stare Miasto, Jeżyce, Sołacz, Św. Łazarz, Wilda oraz Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria lub wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, w których na co najmniej 60% powierzchni użytkowej realizowana jest funkcja mieszkalna. Zwolnienie przysługuje w wysokości 50% poniesionych przez podatnika kosztów remontu elewacji, nie dłużej jednak niż przez okres 10 lat
- **organizacja tradycyjnych i innych stałych wydarzeń kulturalnych na terenie Śródmieścia**, takich jak np. Betlejem Poznańskie, Festiwal Rzeźby Lodowej, przechadzki „Kino, kawiarnia i spacer”, #nawolnym, wigilie, Śródecki Targ Średniowieczny
- **działania na ul. Święty Marcin** m.in.: Noc Muzeów, Imieniny Ulicy, Dzień Sąsiada, Rytm Marcin, Gwiazdka na Świętym Marcinie
- **wspieranie debat publicznych i aktywności obywatelskiej** w zakresie posiadanych kompetencji oraz możliwości organizacyjnych i finansowych (m.in. inicjatyw oddolnych, takich jak np. zagospodarowania ul. Taczaka, debaty publiczne o mieście)

Park Kulturowy „Stare Miasto”

W 2018 r. Rada Miasta Poznania uchwaliła utworzenie na Starym Rynku i w jego najbliższej okolicy [Parku Kulturowego „Stare Miasto”](#). Pozwala to na m.in. uporządkowanie wyglądu i rozmieszczenia reklam, szyldów czy ogródków gastronomicznych. Uchwała dotyczy obszaru o powierzchni ok. 40 ha, ograniczonych ulicami: Solną, Wolnica, Małe Garbary, Garbary, pl. Bernardyńskim, Podgórną i Al. Marcinkowskiego.

[więcej o Parku Kulturowym „Stare Miasto” na badam.poznan.pl](#)

Dzieciniec pod Słońcem

Projekt polega na rewitalizacji i przystosowaniu zabytkowego kompleksu Dziecińca pod Słońcem na potrzeby [Młodzieżowego Domu Kultury](#). W wyniku realizacji projektu nastąpi wprowadzenie do

istniejących wnętrz budynków nowych przestrzeni, które zostaną dostosowane do różnych funkcji prowadzonej działalności kulturalnej.

arch. UMP

Przyjazne podwórko

Zrealizowano kolejną edycję programu „[Przyjazne podwórko](#)” – zagospodarowania podwórek komunalnych. Celem programu jest polepszenie warunków techniczno-funkcjonalnych otoczenia budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych w strefie śródmiejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia trwałych elementów infrastruktury, miejsc wypoczynku, placów gier i zabaw. Program był współfinansowany przez Miasto Poznań i wspólnoty mieszkaniowe.

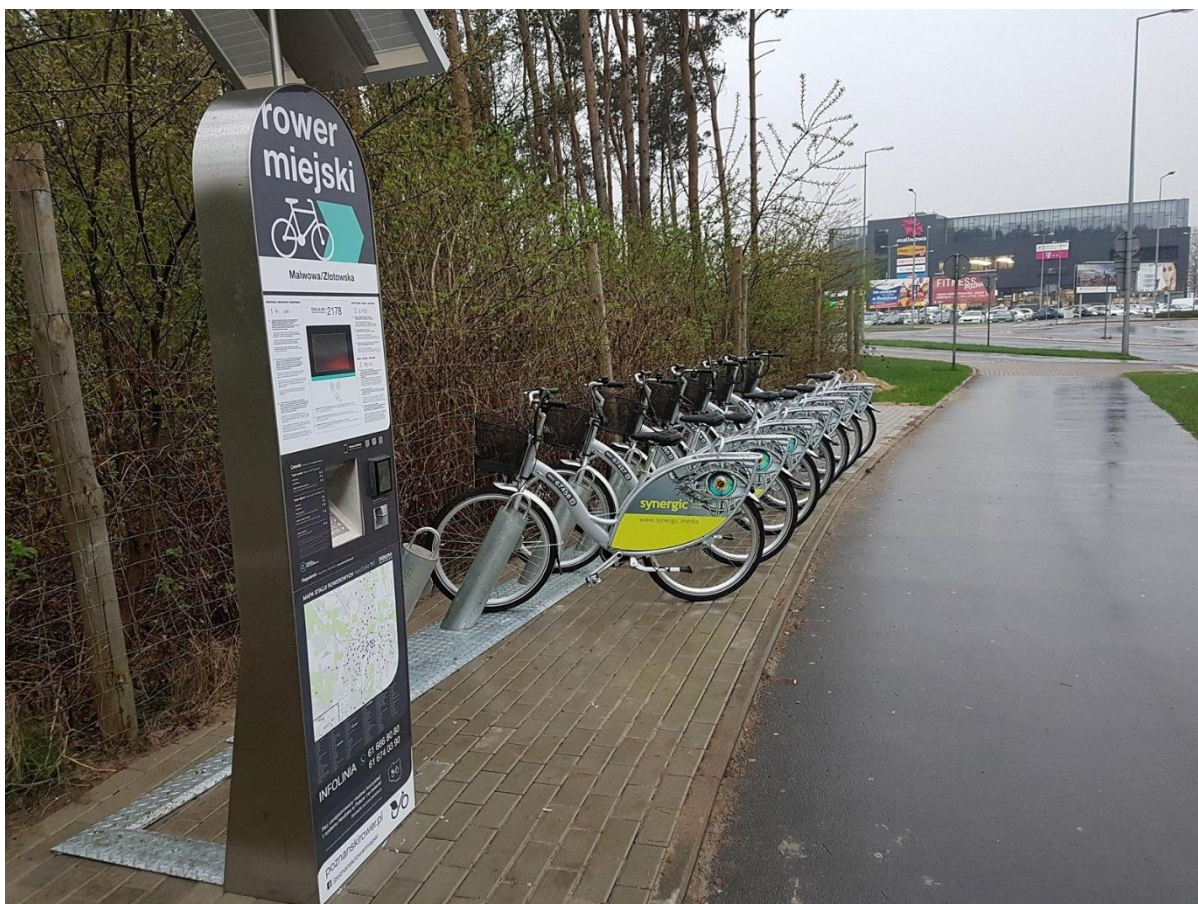
W 2019 r. dofinansowano zagospodarowanie podwórka zlokalizowanego przy ul. Potworowskiego, w ramach którego wykonano nową nawierzchnię oraz posadzono zieleń.

Zmiany transportowe

W centrum miasta wprowadzane są sukcesywnie zmiany w zakresie rozwiązań transportowych, w tym wyłączenia sygnalizacji świetlnej, które sprzyjają optymalizacji ruchu oraz bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów oraz uruchamiane są nowe odcinki dróg rowerowych i przystanki wiedeńskie.

Miasto Poznań finansuje system [Poznańskiego Roweru Miejskiego](#) (PRM). W 2019 r. PRM obejmował 143 stacje i 1,7 tys. rowerów.

[więcej o PRM na badam.poznan.pl](#)

arch. UMP

Ponadto tworząc udogodnienia Miasto zachęciło prywatne firmy do uruchomienia w Poznaniu ekologicznej usługi car-sharingu. Usługi dotyczą współdzielenia samochodów na minuty, w tym pojazdów z napędem hybrydowym, współdzielenia skuterów elektrycznych, a od końca 2018 r. istnieje także możliwość wypożyczenia elektrycznych hulajnóg.

[więcej o współdzieleniu pojazdów na badam.poznan.pl](https://badam.poznan.pl)

„Zielona Wstążka dla Planety”

Motywnym przewodnim akcji Światowego Dnia Środowiska w 2019 r. było przyjęte przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska (UN Environment) hasło #BeatAirPollution. W ramach akcji najważniejsze miejskie budynki zostały podświetlone na kolor zielony, aby zwrócić uwagę na problem segregacji odpadów na świecie.

04_Mieszkalnictwo i gospodarka nieruchomościami

Zasoby mieszkaniowe w Poznaniu

Działania Miasta podjęte i zrealizowane w 2019 r. prowadzone były w oparciu o ustalenia przyjętych uchwałami Rady Miasta Poznania dokumentów: Polityki mieszkaniowej Miasta

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

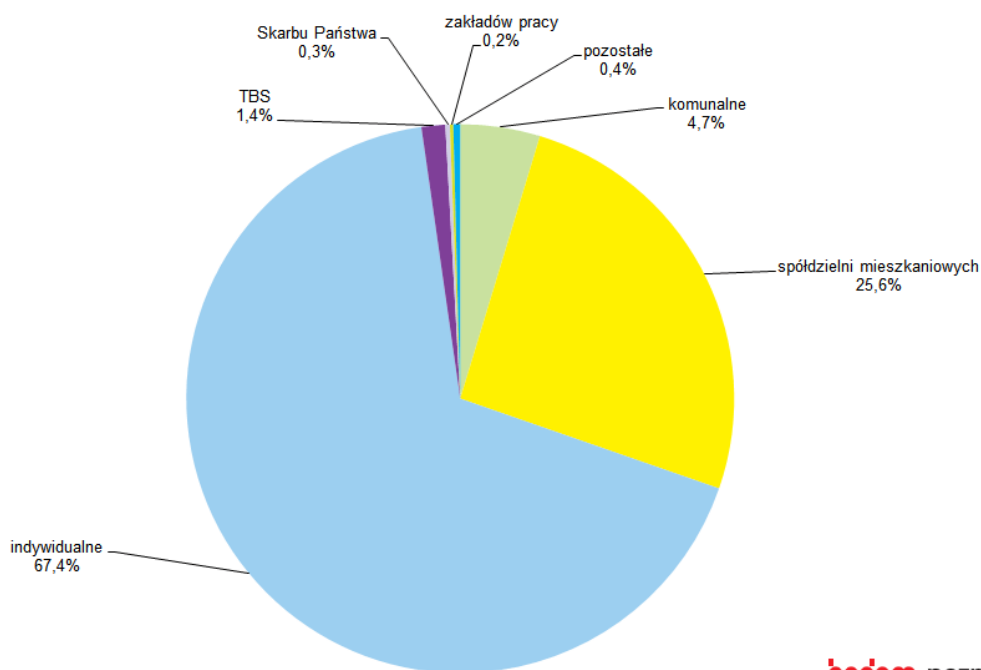
Poznań na lata 2017-2027 i programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023 oraz w ramach możliwości finansowych Miasta.

Prowadzono politykę mieszkaniową w zakresie szerszym niż wynikający z obowiązujących ustaw dotyczących gospodarowania zasobem komunalnym, poszerzając te działania o aktywną politykę mieszkaniową skierowaną do osób niezamożnych oraz o średnich i wyższych dochodach.

Zasoby mieszkaniowe w Poznaniu

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. zasoby mieszkaniowe w Poznaniu wynosiły 266,3 tys. mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 17,2 mln m². Najwięcej mieszkań było własnością osób fizycznych (67,2% ogółu zasobów), w tym mieszkania osób fizycznych poza wspólnotami mieszkaniowymi stanowiły 61,2%. W ramach spółdzielczej gospodarki mieszkaniowej znajdowało się 68,3 tys. mieszkań (25,6% ogółu mieszkań). **We władaniu Miasta pozostawało 4,7% ogółu zasobów mieszkaniowych.**

Struktura zasobów mieszkaniowych Poznania w 2019 r.

Źródło: UMP

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w zasobach Poznania wynosiła **64,4 m²**. Na koniec 2019 r. w Poznaniu **na 1000 mieszkańców przypadało 488 mieszkań**. Warunki mieszkaniowe w Poznaniu nieznacznie się poprawiły w stosunku do 2018 r. Wskaźniki wyposażenia w media komunalne wynosiły: wodociąg – 99,9%, ustęp spółukiwany – 99,0%, łazienka – 98,3%, centralne ogrzewanie – 87,9% i gaz – 77,5%.

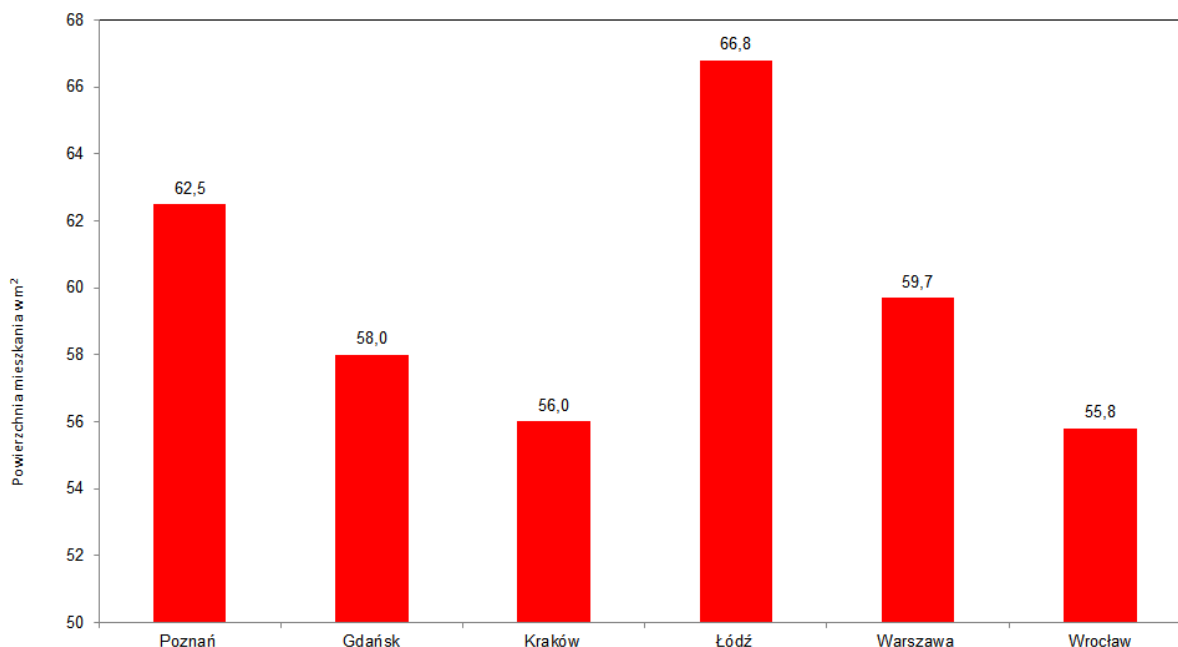
Nowe inwestycje mieszkaniowe i rynek nieruchomości mieszkaniowych

W 2019 r. w Poznaniu oddano do użytku 5 063 mieszkania (tj. o 26,4% więcej niż w 2018 r.) o powierzchni 316,7 tys. m² czyli najwięcej w ciągu ostatnich 10 lat.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytku wyniosła **62,5 m²** i była o 0,6 m² mniejsza niż przed rokiem. Największe mieszkania oddano w ramach budownictwa indywidualnego – 164,9 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytku w dużych miastach Polski w 2019 r.

Źródło: GUS

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

W 2019 r. strukturze mieszkań oddanych do użytku, w porównaniu z 2018 r., zmalał udział budownictwa na sprzedaż lub wynajem (z 88,5% do 82,5%). Zmniejszył się również udział budownictwa komunalnego (z 3,5% do 2,4%). Odnotować należy **wzrost udziału budownictwa społecznego czynszowego** – w 2019 r. przekazano 362 nowe mieszkania (brak tej formy budownictwa przed rokiem).

Oddano do użytku **ponad 400 budynków jednorodzinnych**, o prawie 100 budynków więcej niż w 2018 r. oraz 78 budynków wielorodzinnych z **4 564 mieszkaniami**, tj. o 1 tys. mieszkań więcej niż w 2018 r.

W 2019 r. zrealizowano w Poznaniu **294 inwestycje infrastrukturalne**, w tym 41 inwestycji drogowych i 253 związane z uzbrojeniem terenu (rurociągi, sieci telekomunikacyjne czy elektroenergetyczne). To o 47 inwestycji więcej niż w roku 2018.

Poznański rynek mieszkaniowy

Rozwijający się poznański rynek mieszkaniowy zdominowany jest przez deweloperów oferujących mieszkania o zróżnicowanych metrażach i układach, które budowane są w różnych częściach Poznania, zarówno blisko centrum, jak i na obrzeżach. W bezpośrednim sąsiedztwie bloków mieszkalnych urządzone są place zabaw i inne urządzenia małej architektury oraz tereny zielone. Projekty osiedli mieszkaniowych zachowują normy urbanistyczne i architektoniczne jakimi są:

- zapewnienie dostępu do publicznych usług edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych
- dostęp do ogólnodostępnych terenów zieleni, wypoczynku i sportu
- właściwy udział zieleni osiedlowej w obrębie terenu inwestycji mieszkaniowej

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- zachowanie optymalnych relacji pomiędzy intensywnością zabudowy (związaną też z gęstością zaludnienia) a udziałem powierzchni zabudowanej i powierzchni zieleni

W 2019 r., według danych NBP, nadal **rosły średnie ceny ofertowe i transakcyjne m² mieszkań**, zarówno w stanie deweloperskim na rynku pierwotnym, jak i średnie ceny m² na rynku wtórnym.

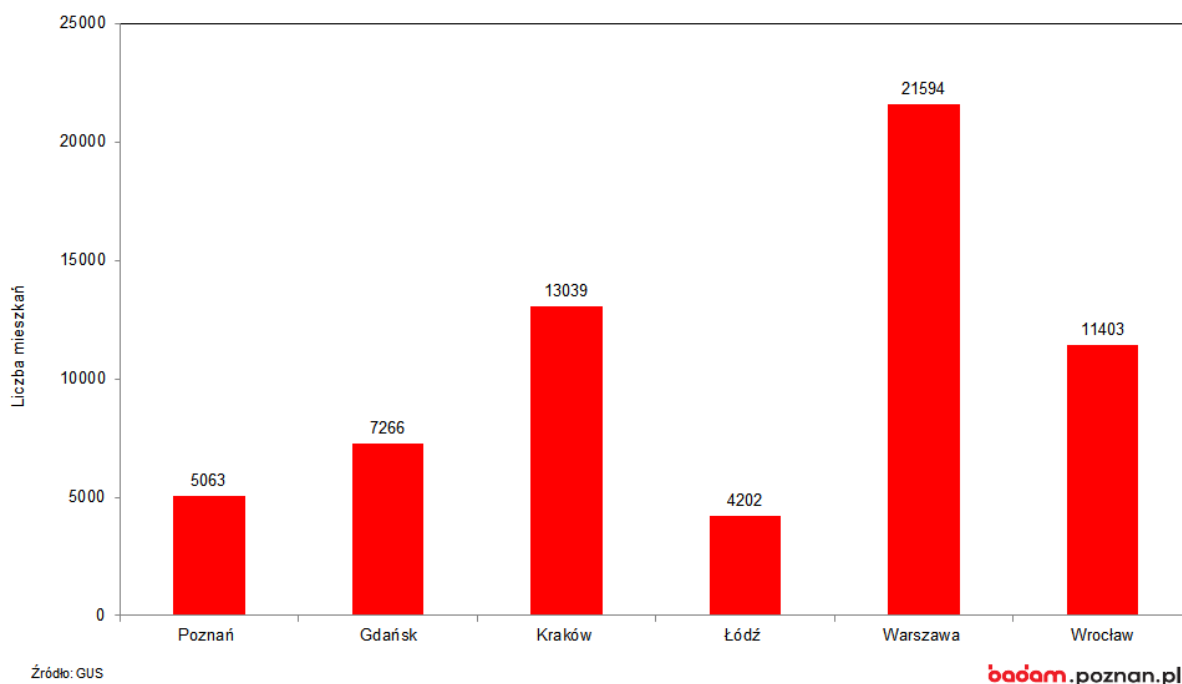
Wskaźnik szacowanej dostępności mieszkań w 6 dużych miastach (bazujący na przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw) nieznacznie zmniejszył się i wyniósł 0,80 m².

Wskaźnik szacowanej maksymalnej dostępności kredytu mieszkaniowego pozostał stabilny, podobnie jak kredytowa dostępność mieszkania dla przeciętnego gospodarstwa domowego. Głównym czynnikiem powodującym stabilizację wskaźników dostępności był zbliżony wzrost wynagrodzeń i cen mieszkań.

Na rynku pierwotnym w ofercie sprzedaży w Poznaniu znajdowało się **ponad 6 tys. mieszkań**, od 6,1 tys. w I kw. 2019 r. do 6,8 w III kw. 2019 r., na rynku wtórnym odpowiednio od 1,4 tys. do 1,5 tys.

Finalizacji sprzedaży podlegało kwartalnie od 1,1 tys. mieszkań na rynku pierwotnym w I kw. 2019 r. do 1,3 tys. mieszkań w III kw. 2019 r. oraz kwartalnie od 0,6 tys. mieszkań w I kw. 2019 r. do 0,5 tys. mieszkań w III kw. 2019 r. na rynku wtórnym.

Liczba mieszkań oddanych do użytku w dużych miastach Polski w 2019 r.

[pobierz dane XLS](#)

Zarządzanie zasobami komunalnymi w Poznaniu

Najszerzy i największy zakres działań i pomocy udzielonej w różnych zakresie i formach dotyczył osób o najniższych dochodach. Podmiotowo politykę mieszkaniową w imieniu Prezydenta Miasta realizowały: Urząd Miasta Poznania, [Pełnomocnik Prezydenta ds. interwencji lokatorskich](#) oraz więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

miejskie spółki: [Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.](#), [Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.](#), [Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej SA](#) i [Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie](#).

Podstawowe dokumenty regulujące zarządzanie i gospodarowanie komunalnymi zasobami lokalowymi w Poznaniu

Cele, warunki, sposoby zarządzania i gospodarowanie komunalnymi zasobami lokalowymi, zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych realizowane były w oparciu o:

- Uchwałę Rady Miasta Poznania nr LVIII/1095/VII/2017 z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia **Polityki mieszkaniowej Miasta Poznania na lata 2017-2027**
- Uchwałę Nr LXIX/1274/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie **programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023**
- Uchwałę Rady Miasta Poznania nr XXX/443/VII/2016 z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie **zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Poznania** (ze zm.)
- Uchwałę nr LXI/842/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 13 października 2009 r. w sprawie **określenia zasad sprzedaży na rzecz najemców komunalnych lokali mieszkalnych**
- Uchwałę Nr XIX/321/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z 19 listopada 2019 r. w sprawie **warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych**
- Uchwałę nr LI/786/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie **przyznania najemcom pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości**, zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednolokalowymi stanowiącymi w całości przedmiot najmu, będących własnością Miasta Poznania, oraz określenia zasad ich sprzedaży (ze zm.)
- Uchwałę nr L/777/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie **przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego pn. Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych w Poznaniu poprzez likwidację w celu utworzenia spółki prawa handlowego** (ze zm.)
- **Umowę dzierżawy** nr D/51/1031 z 9 października 2013 roku (ze. zm.) zawartą pomiędzy Miastem Poznań a ZKZL Sp. z o.o.
- Umowę w sprawie **warunków realizacji powierzonych zadań własnych oraz przyznawania i rozliczania wsparcia działalności powierzonej** wraz z aneksem do umowy z 31 lipca 2018 r. zawartą pomiędzy Miastem Poznań a Zarządem Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.

Zakres zrealizowanych działań dotyczących zaspokojenia potrzeb i ochrony lokatorskiej

Zrealizowane w 2019 r. działania i zadania obejmowały m.in.:

- tworzenie rocznych list osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego lub mieszkalnego
- realizację listy na 2019 r. oraz ustalenie listy na 2020 r.
- prowadzenie interwencji dotyczące nielegalnych eksmisji, prób „czyszczenia kamienic”
- realizację programów i projektów pomocowych, wsparcia rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej, budowy i wsparcia finansowego mieszkań komunalnych, partycypacji w budowie mieszkań społeczno-czynszowych
- uczestnictwo i współpracę na forum krajowym i międzynarodowym w zakresie spraw społecznych, praw socjalnych

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- zapewnienie wsparcia i dobrobytu dla mieszkanki i mieszkańców w każdym wieku

Komunalny zasób lokali mieszkalnych w 2019 r. (lokale mieszkalne i socjalne) wynosił na koniec grudnia 2019 r. **12 537**, w tym: w budynkach wspólnot mieszkaniowych znajdowały się 6 953 lokale, w budynkach komunalnych 5 535 lokale i 49 lokali w budynkach spółdzielni mieszkaniowych. W ramach nowego budownictwa **przybyło 120 lokali**. W ciągu roku z zasobu **ubyło 19 budynków, w których znajdowało się 61 lokali**. Sprzedano dotychczasowym najemcom 18 lokali i 7 nieruchomości gruntowych zabudowanych budynkiem mieszkalnym jednolokalowym. W zasobach komunalnych Poznania **zamieszkiwało 11,6 tys. osób**.

Rozpatrywanie wniosków osób i rodzin o udzielenie pomocy mieszkaniowej poprzez zawarcie umowy najmu lokalu z zasobu komunalnego

Od kilku lat obserwuje bardzo duże zainteresowanie możliwością wynajęcia lokalu z zasobu komunalnego, co przekłada się na utrzymującą się na bardzo wysokim poziomie liczbę złożonych w 2019 r. wniosków o pomoc mieszkaniową.

Do listy na 2019 r. wpłynęły 2 372 wnioski, do listy na 2020 r. 2 216 wniosków.

Lista osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu z zasobu Miasta realizowana w 2019 r. (uwzględniająca dodatkowe ujęcia) zawierała ostatecznie po kwalifikacjach łącznie **594 pozycje**, w tym 421 pozycje na liście socjalnej i 173 pozycje na liście mieszkaniowej.

Według stanu na 31.12.2019 r. **lista socjalna** ustalona na 2019 r. została **zrealizowana w 55,3%**, a **lista mieszkaniowa** została **zrealizowana w 67,0%**. W ujęciu ogólnym lista uprawnionych do lokalu socjalnego i mieszkalnego na 2019 r. została zrealizowana w 89,0%. Powodem niepełnego zrealizowania listy osób uprawnionych był fakt, iż pozostające w dyspozycji lokale komunalne, poza realizacją uprawnień wynikających z Zarządzenia Prezydenta ustalającego listę osób uprawnionych, przekazywane były również na realizację innych zobowiązań mieszkaniowych Miasta, tj. wskazania lokali socjalnych osobom, wobec których orzeczono eksmisję z prawem do takiego lokalu, wskazania pomieszczeń tymczasowych uprawnionym na podstawie wyroku eksmisyjnego oraz wskazania lokali zamiennych w związku z planowaną renowacją budynku komunalnego, przeznaczeniem budynku na sprzedaż, czy złym stanem technicznym.

Zgodnie z uchwałą nr XXX/443/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 3279), **umowy najmu mogły być zawierane m.in. z osobami, które osiągają dochód uprawniający do uzyskania lokalu z zasobu Miasta i zostały umieszczone na liście socjalnej lub mieszkaniowej. Średni miesięczny dochód uprawniający do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu nie mógł przekroczyć:**

- **1 287,25 zł/osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego (125% kwoty najniższej emerytury)**
- **1 802,15 zł/osobę w przypadku gospodarstwa jednoosobowego (175% kwoty najniższej emerytury)**

Natomiast **średni miesięczny dochód uprawniający do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego nie mógł przekroczyć:**

- **1 802,15 zł/osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego (175% kwoty najniższej emerytury)**
- **2 317,05 zł/osobę w przypadku gospodarstwa jednoosobowego (225% kwoty najniższej emerytury)**

Przy rozpatrywaniu wniosku badany jest dochód osiągnięty w okresie 12 miesięcy poprzedzających rok ustalenia projektu listy socjalnej lub mieszkaniowej.

Realizacja tzw. Listy Prezydenta Miasta Poznania uprawnionych do lokalu

	2018	2019
Liczba uprawnionych do lokalu socjalnego	356	421
Zrealizowane uprawnienia do lokalu socjalnego	120	171
Zawarte umowy najmu lokalu socjalnego	120	109
Liczba uprawnionych do lokalu mieszkalnego	168	173
Zrealizowane uprawnienia do lokalu mieszkalnego	112	116
Zawarte umowy najmu lokalu mieszkalnego	112	178

źródło: UMP

	2018	2019
W zakresie przedłużenia umowy najmu lokalu socjalnego		
Liczba zawartych umów najmu lokalu socjalnego	808	1 067
W zakresie dostarczenia lokali zamiennych		
Liczba zawartych umów lokalu zamiennego	15	49
Zobowiązania w zakresie realizacji wyroków eksmisyjnych		
Liczba wyroków eksmisyjnych orzeczonych po 11.XI.1994 r., w tym:	–	–
Liczba wyroków z prawem do lokalu socjalnego	1 687	1 549
Liczba wyroków z prawem do pomieszczenia tymczasowego (bez prawa do lokalu socjalnego)	191	209
Liczba wyroków z prawem do lokalu socjalnego i z prawem do pomieszczenia tymczasowego	980	376
Liczba wskazanych ofert do lokalu socjalnego	330	744
Liczba wskazanych ofert do pomieszczenia tymczasowego	42	61

źródło: UMP, ZKZL

Programy i przedsięwzięcia pomocy mieszkaniowej

Podejmowane w 2019 r. działania w celu wypełnienie obowiązku ustawowego w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób o najniższych dochodach, obejmowały realizację miejskich programów mieszkaniowych.

Miejskie Biuro Najmu

Program [Miejskiego Biuro Najmu](#) polega na najmowaniu lokali mieszkalnych od innych właścicieli niż Miasto Poznań i podnajmowaniu ich z obniżonym czynszem osobom o niskich dochodach. Wniosek o uzyskanie mieszkania w ramach programu mogły składać osoby, które ubiegały się o pomoc mieszkaniową od Miasta, ale pomimo osiągania niskich dochodów, nie uzyskały wystarczającej liczby punktów, aby uzyskać uprawnienie do najmu lokalu komunalnego.

W ramach programu Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. podpisywał umowy z właścicielami mieszkań i podnajmował lokatorom, którzy złożyli wniosek do programu, za 40% stawki czynszu brutto. Ponadto po stronie lokatora pozostał do zapłaty czynsz administracyjny (np. opłata do wspólnoty lub spółdzielni) oraz opłata za media (prąd, ogrzewanie, gaz, woda). Pozostałą kwotę tj. 60 % stawki czynszu najmu dla właściciela dopłacało Miasto. Warunkiem było, aby czynsz dla właściciela mieszkania nie przekraczał 1 200 zł brutto. Metraż zajmowanego mieszkania musiał być zgodny z ustawą o dodatkach mieszkaniowych.

W 2019 r. w ramach programu Miejskie Biuro Najmu zawarto 215 umów, co pozwoliło na czasowe zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych osób oczekujących na wskazanie lokalu komunalnego.

Program „Najem socjalny lokali ze wsparciem”

Zasady realizacji programu zostały ujęte w zarządzeniu nr 872/2019/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 31 października 2019 r. w sprawie programu „Najem socjalny lokali ze wsparciem”.

Program polega na **podziale mieszkań komunalnych o powierzchni powyżej 80 m², na lokale socjalne wraz z wyodrębnioną częścią wspólną**, w której znajduje się pomieszczenie socjalne pełniące rolę pomieszczenia do świadczenia wsparcia. Celem programu jest zapewnienie osobom posiadającym uprawnienia do otrzymania pomocy mieszkaniowej wsparcia z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu z powodów mieszkaniowych i społecznych, nabycie umiejętności samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym, a także tworzenie obszaru umożliwiającego jednoczesną realizację zadań z zakresu pomocy mieszkaniowej i pomocy społecznej.

Wsparcie polega m.in. na udzielaniu pomocy w poprawie sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i zarządzania budżetem, rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej. Opiekę nad mieszkankami i mieszkańcami lokali prowadzą organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Kwota przeznaczona na realizację programu w 2019 r. wyniosła 1 mln zł. Programem objętych jest 41 mieszkań, w których jest 135 lokali.

Mieszkania studyjne dla seniorów

Program został uregulowany zarządzeniem nr 368/2019/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie realizacji pilotażowego programu Mieszkań studyjnych dla seniorów.

Celem programu jest **poprawa warunków mieszkaniowych i jakości zamieszkania osób starszych, dostosowanie powierzchni zajmowanych mieszkań do ich potrzeb**, ułatwienie realizacji programów skierowanych do seniorów, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów z powodów mieszkaniowych i społecznych, a także stworzenie narzędzia umożliwiającego jednoczesną realizację zadań z zakresu pomocy mieszkaniowej i pomocy społecznej.

Mieszkania studyjne dla seniorów to lokale, które zostały **wydzielone z mieszkań komunalnych o powierzchniach przekraczającej 80 m²**. Lokale wyposażone są w aneks kuchenny oraz łazienkę z WC. W ramach wykonanych prac w 2019 r. **powstało 9 mieszkań studyjnych**. Prace remontowe zakończyły się w maju 2019 r. W drugiej połowie roku spółka Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych zawarła umowy najmu na wszystkie 9 lokali objętych programem.

Z programu korzystają osoby starsze, którzy złożą wniosek o udział w programie i prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe lub pozostają w związku, w którym jeden z małżonków/partnerów ukończył 65. rok życia. Warunkiem jest również dokonanie zamiany zajmowanego mieszkania komunalnego na mieszkanie studyjne lub uzyskanie uprawnienia do zawarcia umowy najmu lokalu komunalnego w ramach realizacji rocznej listy socjalnej bądź rocznej listy mieszkaniowej lub uzyskanie uprawnienia do zawarcia umowy najmu lokalu komunalnego na podstawie niezrealizowanego wyroku sądowego.

Program „Mieszkanie dla Seniora”

[Program „Mieszkanie dla Seniora”](#) realizowany jest przez Miasto Poznań we współpracy z [Poznańskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. \(PTBS\)](#) od 2006 r. Lokale oferowane w ramach programu należą do zasobu PTBS, w którym partycypację w kosztach budowy pokrywa Miasto. Według stanu na koniec 2018 r., Miasto dysponowało 146 lokalami w zasobie senioralnym, natomiast według stanu **na koniec 2019 r. – 190 lokalami**.

W 2019 r. Miasto podpisało umowę partycypacji w kosztach **budowy 44 lokali**, w tym 35 lokali było nowo wybudowanych, natomiast 9 lokali zostało przekazanych do dyspozycji Miasta w ramach odrębnych umów, po wypowiedzeniu najmu i partycypacji przez dotychczasowych najemców. W ramach współpracy z PTBS, Miasto dysponuje:

- 79 lokalami przy ul. Grabowej 22B i 22C
- 62 lokalami przy ul. Drewlańskiej 10
- 35 lokalami przy ul. M. Cegłowskiej 10-22
- 14 lokalami w innych lokalizacjach, m.in. przy ul. Murawa, ul. Hercena, ul. Naramowickiej, ul. Roboczej

W 2019 r. Miasto udzieliło pomocy mieszkaniowej w ramach programu „Mieszkanie dla Seniora” 48 gospodarstw domowym (w tym 35 gospodarstw zasiedliło nowo wybudowane lokale przy ul. M. Cegłowskiej, natomiast w przypadku 13 gospodarstw było to wtórne zasiedlenie).

Liczba osób oczekujących na liście uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu w zasobie PTBS z partycypacją Miasta Poznania według aktualizacji w sierpniu 2019 r. obejmowała 76 osób/rodzin. Od momentu zaktualizowania listy do końca 2019 r., spośród oczekujących, zrealizowano uprawnienie 4 gospodarstw domowych.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

arch. PTBS

Minigranty dla seniorów

Założeniem programu jest **umożliwienie dokonania drobnych remontów (do kwoty 10 tys. zł) mieszkań komunalnych zamieszkałych przez osoby starsze**. Program przeznaczony był dla osób samotnych, małżeństw, żyjących w związkach partnerskich, w których jeden z małżonków/partnerów, na dzień złożenia wniosku ukończył 65. rok życia. **Dofinansowanie otrzymało 50 wniosków**. Przedmiotowe prace zostały zrealizowane w ramach 8 umów z wykonawcami. Wszystkie zakwalifikowane do wykonania prace zostały zakończone i rozliczone do końca października 2019 r. Wartość wydatków jakie zostały poniesione w ramach programu to **549,3 tys. zł**.

Zakres udzielanej pomocy obejmował m.in.:

- wymianę (w uzasadnionych przypadkach) stolarki okiennej i drzwiowej
- montaż antywłamaniowych drzwi wejściowych
- montaż dodatkowych zabezpieczeń drzwi wejściowych, wizjerów, czujników dymu
- adaptację łazienki, tj. wymianę wanny na kabinę prysznicową ze sprzętem przystosowanym dla osób w podeszłym wieku
- wymianę (w razie konieczności) instalacji wodnej, elektrycznej
- modernizację instalacji grzewczej
- wymianę gazowego podgrzewacza wody na elektryczny, dostosowany do potrzeb osoby w podeszłym wieku – pod warunkiem, że prace nie kolidowały z planowanymi remontami lub planami podłączenia budynku do sieci miejskiej
- zamontowanie sprzętu pomocniczego ułatwiającego poruszanie się i korzystanie ze sprzętów w łazience lub toalecie
- zabezpieczenie podłogi powłoką antypoślizgową w zależności od rodzaju powierzchni w lokalu

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- likwidację barier architektonicznych z zastrzeżeniem prac ograniczonych możliwościami architektonicznymi i technicznymi budynku

arch. PTBS

Najem z dojściem do własności

Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (PTBS) realizuje program „[Najem z dojściem do własności](#)” zaplanowany na lata 2017-2023, a rozpoczęty pilotażowo w latach 2015-2016. Podstawowym założeniem programu jest zapewnienie dostępu do mieszkań osobom, które nie mogą skorzystać z lokali komunalnych ze względu na zbyt wysokie dochody, a jednocześnie nie mają zdolności kredytowej umożliwiającej zakup mieszkania na wolnym rynku. W tym celu **planowana jest budowa blisko 1,1 tys. lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem, z możliwością wykupu** na określonych warunkach. Planowane jest również wybudowanie infrastruktury towarzyszącej, obejmującej sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej, system dróg miejskich, garaże i nadziemne miejsca parkingowe, a także lokale handlowe i usługowe oraz obiekty rekreacyjne i edukacyjne, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania osiedli.

Miasto Poznań aktywnie wspiera projekty PTBS wnosząc aportem grunty pod budowę oraz przekazując dopłaty do kapitału z przeznaczeniem na sfinansowanie części kosztów inwestycji.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

W 2019 r. PTBS ukończył inwestycję w rejonie ulic Koszalińska – Literacka – Żołnierzy Wyklętych na osiedlu Strzeszyn, w ramach której **pobudowano 71 mieszkań** w systemie budownictwa społeczno-czynszowego (system TBS), lokale użytkowe, w tym lokale przeznaczone na przedszkole i żłobek oraz **289 mieszkań** w programie „Najem z dojściem do własności” przy ul. Żołnierzy Wyklętych – ul. E. Zawackiej.

Inwestycja była prowadzona na gruncie wniesionym aportem do spółki przez Miasto i finansowana ze środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach Planu Junckera, z partycypacji mieszkańców w kosztach budowy, pożyczek od Miasta Poznań oraz ze środków własnych PTBS. 71 lokali (jeden budynek) w systemie TBS zostało zasiedlonych w marcu 2019 r., kolejne 289 mieszkań, tj. 7 budynków, oddano do użytku we wrześniu 2019 r.

W 2019 r. PTBS kontynuował zabudowę osiedla na Strzeszynie, w ramach realizacji kolejnych etapów programu „Najem z dojściem do własności”, w którym w II etapie **projektowane jest wybudowanie 176 mieszkań**.

W wyniku dotychczas przeprowadzonych naborów wniosków o przydział 469 lokali dostępnych w I i II etapie, **spółka zarejestrowała ponad 1,3 tys. zgłoszeń** od osób zainteresowanych tą formą nabycia lokalu.

W zasobach PTBS na koniec 2019 r. znajdowało się 70 budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w których jest 3,4 tys. lokali mieszkalnych.

arch. PTBS

Mieszkanie dla absolwenta

Program „Mieszkanie dla Absolwenta” jest skierowana do pracujących w Poznaniu absolwentek i absolwentów uczelni wyższych, którzy nie ukończyli 36. roku życia. Umowy z najemcami podpisywane są na okres 10 lat, a po jego upływie mieszkanie podlega rotacji. Mieszkania w ramach programu znajdują się w na osiedlu przy ul. Palacza, na którym znajdują się oddane do użytku w 2015 r. 4 budynki

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

ze 143 mieszkaniami, w tym 77 jednopokojowymi i 66 dwupokojowymi, oraz 2 podziemnymi halami garażowymi.

W programie Absolwent w 2019 r. **w związku z rotacją osób wynajmujących, zawarty zostało 20 nowych umów partycypacji i najmu.**

arch. PTBS

Sprzedaż działek miejskich pod budownictwo jednorodzinne

Oferta sprzedaży działek miejskich pod budownictwo jednorodzinne skierowana jest przede wszystkim do osób o wyższych dochodach. Miasto Poznań w ostatnich latach zwiększyło ofertę sprzedawanych nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne z uwagi na rosnący popyt oraz politykę Miasta mającą na celu zahamowanie odpływu ludności do gmin ościennych. **W 2019 r. sprzedano w trybie przetargowym pod budownictwo jednorodzinne 35 działek** w różnych rejonach miasta o łącznej powierzchni 26,1 tys. m².

Sprzedaż działek pod budownictwo jednorodzinne w 2019 r. w Poznaniu

Rejon/ dzielnica	Liczba sprzedanych działek	Średnia cena 1 m ² powierzchni działki w zł
Górczyn	12	387
Szczepankowo	16	378
Strzeszyn	4	595
Smochowice	3	524
Razem	35	–

źródło: UMP

Działania Pełnomocniczki Prezydenta ds. interwencji lokatorskich

Od marca 2017 r. ważne zadania w zakresie ochrony praw lokatorów wykonywane są w ramach specjalistycznego stanowiska, jakim jest Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Poznania ds. Interwencji Lokatorskich. Do zakresu zadań pełnomocniczki należała m.in.:

- **pomoc lokatorkom i lokatorom w kontaktach** z osobami, od których wynajmują lokal oraz z instytucjami zewnętrznymi, tj. organami ścigania, sądami, komornikami, dostawcami mediów
- aktywny udział w **analizowaniu obowiązujących przepisów prawa** pod kątem ochrony praw lokatorek i lokatorów i formułowanie w tym zakresie wniosków o dokonanie zmian
- udział w **rozwiązywaniu konfliktowych sytuacji** między osobami najmującymi a wynajmującymi, w szczególności tych lokali, które pochodzą z niepublicznego zasobu mieszkaniowego
- **podejmowanie uzasadnionych interwencji** w ochronie praw lokatorek i lokatorów wspólnoty samorządowej Miasta Poznania
- **reprezentowanie Prezydenta w kontaktach z organizacjami społecznymi**, instytucjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób najmujących
- **uzgadnianie** z Zastępcą Prezydenta ds. gospodarki komunalnej i lokalowej oraz sportu **rocznego planu działania w zakresie wypracowania zasad i celów realizacji zadań**, w szczególności dotyczących ochrony osób najmujących
- **upowszechnianie i promowanie działań edukacyjnych** wśród osób najmujących i wynajmujących dotyczących zasad najmu lokali mieszkalnych i ochrony praw lokatorek i lokatorów
- **wsparcie lokatorek i lokatorów w ich słusznym oczekiwaniach wobec Miasta Poznań** w zakresie najmu lokali
- **współpraca** w niezbędnym zakresie z **Rzecznikiem Praw Obywatelskich** i innymi organami Państwa
- **współpraca z organizacjami społecznymi**, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami oraz innymi instytucjami, które działają na rzecz osób najmujących

W 2019 r. Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Poznania ds. Interwencji Lokatorskich:

- przeprowadziła **kilkanaście interwencji** w zasobie prywatnym i komunalnym w podjętych próbach opróżnienia kamienic z osób najmujących, udaremnienia nielegalnej eksmisji i udzielenia pomocy osobom najmującym. Przeprowadzone interwencje dotyczyły lokali mieszkalnych w budynkach przy ulicach: Kościuszki, Żydowska, Średzka, Kościelna, Długa, 28 Czerwca 1956 r., Chwaliszewo, Kasztelańska, Newtona
- przeprowadziła interwencje w **mieszkaniach socjalnych ze wsparciem treningowym** przy ulicach: Długosza, Zeylanda, Wrocławska, Podgórna, Umińskiego, Solna, zakończone nieskutkującym wypowiedzeniem w stosunku do większości lokatorek i lokatorów tych nieruchomości
- uczestniczyła w licznych spotkaniach na temat spraw lokalowych, pomocy prawnej lokatorkom i lokatorom, mediacjom dotyczącym konfliktów między osobami najmującymi a wynajmującymi w zasobie prywatnym
- uczestniczyła w rozprawach sądowych dotyczących postępowania w sprawach „czyścicieli kamienic”, eksmisji lub występowanie jako świadek w postępowaniach przygotowawczych

Zarząd, administracja i opłaty czynszowe w zasobach komunalnych Poznania

Zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym Poznania prowadzi [Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.](#)

Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. (ZKZL) przejął, z dniem 21 sierpnia 2017 r., zadanie bezpośredniego zarządzania zasobem powierzonym przez Miasto Poznań umową dzierżawy oraz zasobem będącym w użytkowaniu wieczystym spółki.

Przedmiotem działalności ZKZL jest realizacja zadania własnego gminy polegającego na **tworzeniu warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego**. Spółka ma również obowiązek konserwacji i remontów budynków, budowli, lokali oraz związanej z nimi infrastruktury, w zakresie mającym na celu utrzymanie ich w stanie niepogorszonym.

Zasady zarządzania zasobem oraz podstawowe zadania określające przedmiot i podmioty nim gospodarujące określone zostały w **Programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023**.

Celami Programu są:

- **poprawa dostępności zasobu mieszkaniowego** Miasta dla zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkanek i mieszkańców, która realizowana jest poprzez:
 - budowę nowych mieszkań przez ZKZL
 - zwiększenie liczby remontowanych i zagospodarowywanych pustostanów
 - wdrożenie strategii zasiedlania zasobu komunalnego, poprzez pozyskiwanie nowych mieszkań z zasobu komunalnego z przeznaczeniem na cele socjalne
- **poprawa jakości i warunków zamieszkania** w zasobie mieszkaniowym Miasta, która realizowana jest m. in. poprzez:
 - poprawę stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Miasta w ramach przyjętej i realizowanej polityki mieszkaniowej
 - realizację programu „Przyjazne Podwórko” – wdrożenie programu włączenia mieszkanek i mieszkańców we współzarządzanie nieruchomościami, w których zamieszkują
- **poprawa efektywności zarządzania zasobem mieszkaniowym** Miasta, która realizowana jest m.in. poprzez:
 - wspieranie działań remontowych we wspólnotach mieszkaniowych oraz inicjowanie procesów remontowych poprzez stosowanie instrumentów motywacyjnych

Spółka w 2019 r. realizowała prace w zakresie inwestycji, modernizacji i remontów obejmujące:

- **wybudowanie 120 komunalnych lokali mieszkalnych**
- **remont 8 starych kamienic**
- **roboty ogólnobudowlane i konserwatorskie kamienic**

Remonty zrealizowane w zasobie komunalnym Miasta Poznania w latach 2018-2019

Wyszczególnienie	Liczba zadań		Wartość robót w zł	
	2018	2019	2018	2019
Remonty ogólnobudowlane	8	16	536 998,45	589 024,5
Remonty stolarki okiennej	56	112	760 229,74	929 040,05
Remonty instalacji wod-kan, c.o.	3	3	54 523,08	48 956,01
Remonty instalacji elektrycznej	1	8	4 700,00	130 222,57
Remonty instalacji gazowej	0	1	0	4 000
Remonty zduńskie	26	11	119 159,92	39 172,03
Remonty dekarские	4	7	285 685,19	457 740
Remonty przewodów kominowych	0	1	0	18900
Remonty lokali zwolnionych – pustostanów, w tym lokale treningowe	87	184	2 956 474,24	6 345 530,84
Razem	185	343	4 717 770,62	8 562 586,00

źródło: ZKZL

Źródłem finansowania realizacji tych zadań są:

- **kredyt** udzielony przez Europejski Bank Inwestycyjny w wysokości 178 mln zł
- **środki przekazane z budżetu Miasta Poznania** na modernizację kamienic (6,5 mln zł w 2019 r.)
- **emisja obligacji** w wysokości 117 mln zł

W ramach zadań inwestycyjno-remontowych ZKZL m.in.:

- zakończył **modernizację kamienic** przy ul. Śniadeckich 6, 6A, na co wydatkowano w 2019 r. kwotę w wysokości 4,1 mln zł netto oraz przy ul. Sikorskiego 24-25, na co wydatkowano w 2019 r. kwotę w wysokości 928,4 tys. zł netto; ponadto **w trakcie modernizacji jest kamienica** przy ul. Wrocławskiej 20/Podgórnej 19,19A, na co wydatkowano w 2019 r. kwotę 996,4 tys. zł netto. Opracowywana jest **dokumentacja projektowa** na budynki przy ul. Kilińskiego 4, Kilińskiego 5 oraz przy ul. Łąkowej 13 – na ten cel wydano w 2019 r. 207 tys. zł
- wykonał **modernizację dachu** w 5 budynkach komunalnych za kwotę 515,3 tys. zł netto
- wykonał **modernizację izolacji** w 7 budynkach komunalnych za kwotę 501 tys. zł netto
- w 25 budynkach **zlikwidował zbiorniki na nieczystości płynne i wykonał przyłącza do kanalizacji sanitarnej** za kwotę 145 tys. zł
- prowadził **roboty termomodernizacyjne** w budynku przy ul. Naramowickiej 144A, na co wydatkował w 2019 r. 823,3 tys. zł netto. Planowany termin zakończenia robót w I kwartał 2020 r.

Ponadto, w ramach inwestycji realizowanych przez Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o., w trybie inwestorstwa zastępczego, spółka realizowała projekty:

- **opracowania dokumentacji na termomodernizację** budynków komunalnych przy ulicach: Rybaki 16, Małeckiego 17, Fabryczna 2-2A, Królowej Jadwigi 52-54A/Łąkowa 9, Kościuszki 80, Ratajczaka 45, Bydgoska 4C, Przemysłowa 48, Przemysłowa 27-27A – dokumentacja opracowana, w trakcie pozyskiwania decyzje pozwolenia na budowę dla budynku przy ul. Przemysłowej 27-27A
- **termomodernizacji** budynków komunalnych przy ulicach Rybaki 16 i Małeckiego 17
- **„Walka ze smogiem”** – zmiana źródła ogrzewania wraz z podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej budynków przy ulicach: Staszica 6, Kraszewskiego 19, Wawrzyniaka 14

Opłaty czynszowe w mieszkaniach komunalnych

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej Miasta Poznania są m.in. środki uzyskane z opłat za najem lokali komunalnych. Miesięczny czynsz w mieszkaniach komunalnych ustalany był na podstawie Zarządzenia nr 574/2019/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek czynszu za najem lokali, zgodnie z przyjętą polityką czynszową zawartą w uchwale Nr LXIX/1274/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023 (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 lipca 2018 r. poz. 5965).

Miasto Poznań zostało podzielone na **4 strefy czynszowe**: strefę centralną, śródmiejską, pośrednią i peryferyjną. Załącznik nr 3 do przedmiotowej uchwały zawiera **Kartę punktową lokalu**, która określa czynniki podwyższające i obniżające wartość użytkową lokalu.

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta miesięczna stawka czynszu za 1m² powierzchni użytkowej obliczona jest indywidualnie dla danego lokalu z uwzględnieniem czynników podwyższających i obniżających wartość użytkową lokalu według kryterium punktowego określonego w Karcie punktowej lokalu.

Przy zawieraniu nowych umów najmu, ustalona zgodnie z ww. zarządzeniem minimalna wysokość stawki czynszu dla lokali mieszkalnych wynosi 4,90 zł/m², a maksymalna 12,90 zł/m².

Dla najemców zajmujących lokale, w których stawki czynszu nie osiągnęły poziomu wynikającego z Karty punktowej lokalu corocznie podwyższa się stawkę czynszu o wartość nie większą niż 10 %.

Średnia stawka czynszu w zasobie komunalnym w 2019 r. kształtowała się na poziomie 7,58 zł/m².

Miesięczna stawka czynszu obowiązująca w 2019 r.

Ustalona dla lokalu socjalnego	2,45 zł/m²
Najniższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	4,0 zł/m ²
Najwyższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	11,45 zł/m ²
Średnia miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	7,58 zł/m ²

źródło: ZKZL

Zadłużenia czynszowe wynajmujących mieszkania komunalne

W związku z koniecznością zapobiegania wzrastającym zaległościom czynszowym wprowadzono zmiany w dotychczasowym funkcjonowaniu Działu Windykacji i Eksmisji, wprowadzono nowe rozwiązania pozwalające na realne zarządzanie należnościami, zmieniony został sposób „prowadzenia” windykacji. **Szczególny nacisk położony został na weryfikację zadłużenia w lokalach komunalnych.**

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Została utworzona komórka mająca na celu dążenie do kontaktu bezpośredniego z zadłużonym klientem lub klientką. Ponadto poza działaniami związanymi z windykacją i odzyskiwaniem zarówno środków finansowych, jak i lokali, **windykację oparto na udzieleniu pomocy każdej osobie, której ta pomoc jest potrzebna.**

Dla podniesienia efektywności działań, jak i potrzeby zmotywowania zadłużonych mieszkank i mieszkańców do działania, zaczęto odwiedzać osoby zadłużone w miejscu ich zamieszkiwania, w celu przeprowadzania wywiadów terenowych w sprawach wymagających potwierdzenia faktu zamieszkiwania bądź niezamieszkiwania w lokalu, przeprowadzenia rozmowy motywującej z osobami nie wnoszącymi wpłat z tytułu bieżących należności lub wszczęcia postępowań zmierzających do eksmisji z zajmowanego lokalu.

Podjęte działania windykacyjne, w tym wizyty w zadłużonych lokalach dały efekt wymierny poprzez wzrost wpływu korespondencji, liczby spotkań w siedzibie spółki, także z Zarządem, co pozwoliło **utrzymać wysoką ściągальność bieżących należności.** Zmiana sposobu prowadzenia windykacji pozwoliła w latach 2016-2019 na **zmniejszenie liczby spraw kierowanych na drogę sądową** oraz zwiększenie liczby udzielonych ulg w spłacie powstałych zaległości (rozłożenie zaległości na raty).

W celu zawarcia porozumienia z wynajmującym osoba dłużna musi złożyć wniosek, w którym wskaże propozycję wysokości miesięcznej raty oraz dołączy zaświadczenie o dochodach lub deklarację podatkową za ostatni rok obrotowy wraz z oświadczeniem o stanie majątkowym. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, przygotowane zostaje **porozumienie ratalne**, zawierające warunki oraz harmonogram comiesięcznych spłat. **Na czas obowiązywania porozumienia wstrzymane zostaje naliczanie odsetek od długu.**

Poza możliwością zawarcia porozumienia ratального, każdy najemca może **odpracować zadłużenie** poprzez przystąpienie do programu „**Dozorca**”, który umożliwia spłatę zadłużenia w formie pełnienia świadczenia niepieniężnego. Osoba zadłużona, wykonując różne prace porządkowe w budynkach komunalnych i w ich otoczeniu, może odpracowywać powstałe zadłużenie. Po rozpatrzeniu wniosku, przydzieleniu terenu oraz zawarciu porozumienia na odpracowanie długu, sprzęt oraz środki czystości niezbędne do wykonywania prac zapewnia ZKZL.

Efektem działań jest **utrzymanie wysokiej ściągальności należności**, a przede wszystkim **spadek liczby osób zadłużonych i kwoty zadłużenia odpowiednio o 13% i 15% w 2019 r.** w stosunku do roku poprzedniego.

Stan zadłużenia w latach 2017-2019 – dane na koniec roku

Rok	Liczba dłużników łącznie	Łączna kwota zadłużenia	w tym: liczba pow. 3 m-cy	Łączna kwota zadłużenia pow. 3 m-cy
2019	6 269	105 177 313,61	3 680	104 421 246,32
2018	7 209	123 553 467,27	4 336	122 804 390,46
2017	8 013	130 301 167,44	5 361	129 231 739,67

źródło: ZKZL

Dodatki mieszkaniowe i inne formy wsparcia dla osób najmuujących w Poznaniu

Dodatki mieszkaniowe są dofinansowaniem do wydatków mieszkaniowych wypłacanym przez gminę.

Przyznanie dodatków mieszkaniowych jest uzależnione od miesięcznych dochodów oraz od powierzchni zajmowanego lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przyznawana jest zawsze na 6 miesięcy i wypłacana jest z budżetu Miasta. Decyzję o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wydaje Prezydent Miasta w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku w tej sprawie.

Kryteria przyznawania dodatku mieszkaniowego

Kryteria prawno-organizacyjne

- dodatek przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej
- dodatek przyznaje się na okres 6 miesięcy (lub na okres krótszy tj. na czas obowiązywania umowy najmu do zajmowanego lokalu), licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku

Kryterium dochodowe

- dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza:
 - 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym tj. 1 925 zł
 - 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym tj. 1 375 zł. Od marca 2019 r. kwota najniższej emerytury wynosi 1 100 zł.

Kryterium metrażowe

- dodatek przysługuje, gdy normatywna powierzchnia, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:
 - 30%
 - 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%
- maksymalne wartości powierzchni normatywnej dla zamieszkiwanych lokali w zależności od liczby osób zamieszkujących w tych lokalach zaprezentowane zostały w poniższej tabeli

Liczba osób zamieszkujących w lokalu oraz powierzchnia normatywna

liczba osób	Pow. lokalu mieszkalnego	maks. możliwość przekroczenia pow. normatywnej	maks. pow. normatywna
1 osoba	35 m ²	+30%	45,50 m ²
2 osoby	40 m ²	+30%	52,00 m ²
3 osoby	45 m ²	+30%	58,50 m ²
4 osoby	55 m ²	+30%	71,50 m ²
5 osób	65 m ²	+30%	84,50 m ²
6 osób	70 m ²	+30%	84,50 m ²

źródło: UMP

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba z niepełnosprawnościami poruszająca się na wózku lub której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury. W 2019 r. była to kwota 22,00 zł.

Osoby, które chcą ubiegać się o dodatek mieszkaniowy, do wniosku (potwierdzonego przez zarządcę lokalu) są zobowiązane dołączyć zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach za okres 3 pełnych miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku oraz tytuł prawny do zajmowanego lokalu.

Procedura przyjmowania i rozpoznawania wniosków, a także prawidłowość jej stosowania monitorowana jest w Systemie Zarządzania [Poznańskiego Centrum Świadczeń](#).

W 2019 r. złożono łącznie 8 533 wnioski o dodatek mieszkaniowy. Pozytywnie rozpatrzonych zostało **7 864 wniosków**. W przypadku 669 wniosków nie przyznano dodatku mieszkaniowego (47 postępowań umorzono, 68 pozostawiono bez rozpatrzenia i wydano 554 decyzje odmawiające przyznania dodatku mieszkaniowego).

Ponadto w 17 sprawach wstrzymano wypłatę dodatku mieszkaniowego z uwagi na nieopłacanie należnej części czynszu za zajmowany lokal.

W 2019 r. przeprowadzono 28 wywiadów środowiskowych dotyczących ustawowych dodatków mieszkaniowych.

W 2019 r. przyznano 46,7 tys. dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 13,7 mln zł.

Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w Poznaniu wg form własności lokali

	2018		2019	
	Liczba dodatków ustawowych	Kwota dodatków ustawowych w zł	Liczba dodatków ustawowych	Kwota dodatków ustawowych w zł
Spółdzielcze	10 018	2 976 176,63	9 120	2 672 869,51
Komunalne	15 454	4 591 202,38	16 282	4 771 952,04
Prywatne	24 153	7 175 390,40	21 253	6 228 792,55
Czynszowe				
Zakładowe	119	35 435,90	96	28 095,50
Ogółem	49 744	14 778 205,31	46 751	13 701 709,60

źródło: Poznańskie Centrum Świadczeń

Większość dodatków została wypłacona dla mieszkańców lokali prywatno-czynszowych (45,5%) i komunalnych (34,8%). Głównym beneficjentem dodatku mieszkaniowego były gospodarstwa domowe jednoosobowe (37,7% przyznanych dodatków).

Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych w Poznaniu wg liczby osób w gospodarstwie domowym

	2018		2019	
	Liczba gospodarstw, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków ustawowych w zł	Liczba gospodarstw, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków ustawowych w zł
1 osobowych	2 990	5 329 977,27	2 936	5 162 820,97
2 osobowych	1 662	2 961 923,72	1 536	2 700 985,36
3 osobowych	1 363	2 428 955,7	1 220	2 145 606,97
4 osobowych	1 268	2 259 915,12	1 133	1 991 449,17
5 osobowych	612	1 091 188,15	587	1 032 798,66
6 i więcej osobowych	396	706 245,35	380	668 048,48
Ogółem	8 290	14 778 205,31	7 791	13 701 709,6

źródło: Poznańskie Centrum Świadczeń

Zastosowanie obniżonego czynszu

Podstawą prawną dla realizacji zadania polegającego na przyznaniu obniżonego czynszu jest ustawa z czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz Uchwała Nr LXIX/1274/VII/2018 Rady Miasta Poznania z lipca 2018 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023. Obniżka przysługuje osobom najmuującym lokal wchodzący w skład zasobu mieszkaniowego Miasta, których średni miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym obowiązujące w dniu złożenia wniosku oraz zajmują lokal nie przekraczający odpowiedniej powierzchni.

W 2019 r. o przyznanie obniżonego czynszu zwróciło się 26 klientek i klientów. Pozytywnie rozpatrzono 23 wnioski. W jednym przypadku odmówiono przyznania obniżonego czynszu. W jednej sprawie udzielono klientowi wyjaśnień (wniosek został złożony w trakcie trwania obniżki czynszu). W jednej sprawie pozostawiono wniosek bez rozpatrzenia.

Dodatek energetyczny

Podstawą prawną, dla realizacji zadania polegającego na przyznaniu zryczałtowanego dodatku energetycznego, jest ustawa z kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie zaniechania poboru opłaty skarbowej. **Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy**, a które jednocześnie są stronami umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2019 r. wpłynęło 4 590 wniosków o zryczałtowany dodatek energetyczny. W 2019 roku wydano: **4 304 decyzje o przyznaniu** zryczałtowanego dodatku energetycznego, w 287 przypadkach wydano decyzje odmowne, w 19 sprawach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, a w 13 wnioskach umorzono postępowanie.

Gospodarka nieruchomościami Poznania

Gospodarka nieruchomościami jest ważnym instrumentem kształtowania przestrzeni i narzędziem sterowania procesami rozwoju miasta.

Obszary aktywności w ramach gospodarki nieruchomościami Poznania w 2019 r.

Realizacja projektów związanych z wykorzystaniem nieruchomości Miasta Poznania i Skarbu Państwa

W 2019 r. realizowane były projekty związane z wykorzystaniem nieruchomości Miasta Poznania i Skarbu Państwa. Kontynuowano i wdrożono do realizacji projekty **aktywizacji terenów nadrzecznych**. W 2019 r. zawarto 2 kolejne umowy na dzierżawę nieruchomości w sąsiedztwie rzeki Warty. Dzięki aktywności partnerów prywatnych mieszkańcy uzyskali dostęp do usług gastronomicznych, kulturalnych i sportowych.

Zakończono budowę profesjonalnego zaplecza socjalnego Przystani w Starym Porcie. Inwestycja skierowana jest do osób użytkujących przystań jachtową. Dzięki temu, że zaplecze posiada część gastronomiczną, z nowej infrastruktury korzystać będą mogli również mieszkańcy i mieszkańcy oraz osoby zwiedzające miasto. W ciągu roku przygotowywano dokumentację projektową dla budowy przystani jachtowej jako etapu do powstania w Poznaniu całorocznej przystani jachtowej oraz nurtowej.

arch. UMP

Kolejny rok nad rzeką funkcjonowała **tymczasowa przystań oraz 2 wypożyczalnie sprzętu wodnego**. **Tramwaj Wodny w sezonie letnim** pływał na stałej trasie pomiędzy przystankami Chwaliszewo – Politechnika – Rataje – Wilda – Katedra – Chwaliszewo.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Wyremontowane zostały schody przy moście Bolesława Chrobrego oraz przy ul. Wieżowej, które umożliwiają bezpieczne zejście na tereny nadrzeczne.

Znaczna część zasobów zarówno finansowych, jak i organizacyjnych związanych z realizacją programu strategicznego „Rzeka w mieście” dedykowana została działaniom związanym z **utrzymaniem porządku**. Dzięki podjętym działaniom tereny nadrzeczne objęte są stałym utrzymaniem czystości wraz z cyklicznym wykaszaniem traw. Na ten cel w 2019 r. wydano **600 tys. zł**. Ponadto na terenach nadrzecznych znajdują się kontenery umożliwiające segregację odpadów oraz pojemniki na żar, mające zapobiegać pożarom kontenerów na odpady. Kolejny sezon działały także strefy dozwolonego spożywania alkoholu nad Wartą. Kontynuowano działania proekologiczne z udziałem organizacji społecznych.

Realizacja zadań w zakresie ochrony praw właścicielskich

W 2019 r. Miasto Poznań podejmowało działania mające na celu ochronę praw rzeczowych przysługujących gminie w postępowaniach administracyjnych dotyczących zwrotu wywłaszczonych nieruchomości i stwierdzenia nieważności orzeczeń o wywłaszczeniu nieruchomości oraz w postępowaniach cywilnych dotyczących odszkodowań z tytułu art. 36 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Działania te doprowadziły do **wydania przez organ korzystnych dla Miasta orzeczeń w 21 postępowaniach** w stosunku do nieruchomości o łącznej szacunkowej wartości około **190 mln zł**.

Postępowania dotyczące odszkodowań

W postępowaniach cywilnych dotyczących odszkodowań z tytułu art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym działania Miasta Poznania doprowadziły do **oddalenia przez Sąd powództw na łączną kwotę 267,7 mln zł** oraz dokonano nabycia do zasobu Miasta Poznania, na podstawie zawartych przed sądem ugód, 2 nieruchomości o łącznej wartości **19,2 mln zł**.

Nabywanie nieruchomości do zasobu nieruchomości Miasta Poznania

Miasto Poznań nabyło w trybach cywilnoprawnych **18 nieruchomości, na które składa się 20 działek oraz 3 lokale mieszkalne**. W wyniku prowadzonych negocjacji Miasto pozyskało wyżej wymienione tereny za **kwotę średnio o ok. 14% niższą od wartości rynkowych**, określonych przez rzeczoznawców majątkowych w operatach szacunkowych.

Na szczególną uwagę zasługuje nabycie do zasobu gminy **terenu na tyłach kościoła farnego** tj. drugiego dziedzińca Urzędu Miasta. W wyniku porozumienia ze stroną kościelną udostępniona została kolejna przestrzeń publiczna, a otwarta furtka do Parku Chopina skraca drogę do gmachu Urzędu Miasta Poznania od strony ul. Podgórnej.

Miasto nabyło w rejonie ulic Chyżańskiej i Kruczej kolejne 4 działki o łącznej powierzchni ponad 29 tys. m² umożliwiając dalszą rozbudowę terenów zieleni parku Rataje.

Miasto Poznań pozyskało w formie zamiany nieruchomości przy ul. Czarna Rola oraz nabyło ostatnie lokale mieszkalne w budynkach przeznaczonych do rozbioru przy ul. Naramowickiej, **uregulowując w całości sytuację terenowo-prawną gruntów, po których przebiegać będzie nowo budowana trasa tramwajowa**. W celu zabezpieczenia terenów pod kolejne etapy rozbudowy układu transportu zbiorowego na Naramowicach, pozyskano nieruchomości przy ul. Zagajnikowej (przyszła pętla tramwajowa).

Miasto Poznań nabyło lokale mieszkalne oraz nieruchomości, niezbędne pod wyżej wskazane przedsięwzięcie, za łączną kwotę ok. **6,3 mln zł**.

Nabywanie nieruchomości do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa

W 2019 r. prowadzono czynności mające na celu ustalenie przesłanek nabycia nieruchomości w wyniku: spadkobrania, zasiedzenia, w trybie przemilczenia oraz w postępowaniu administracyjnym, prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. W wyniku przepisów wprowadzających ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, zasób Skarbu Państwa przejął 12 nieruchomości o łącznej powierzchni 347,6 tys. m² i wartości 31,9 mln zł.

Ewidencja zasobu

Komunalizacja mienia

Na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego, która stanowi podstawę do ujawnienia prawa własności w księgach wieczystych do zasobu Miasta Poznania nabyte zostały nieruchomości Skarbu Państwa. **W 2019 r. Wojewoda Wielkopolski wydał decyzje obejmujące nabycie 71 działek o łącznej powierzchni ponad 12 ha.**

Statystyka obiektów komunalnych

Grupa Inwentaryzacyjna	Obiekty komunalne – stan na 31.12.2018 r.		Obiekty komunalne – stan na 31.12.2019 r.	
	Liczba działek	Powierzchnia w m ²	Liczba działek	Powierzchnia w m ²
Budynki komunalne	3 092	6 362 722	3 092	6 362 722
Przedszkola	597	262 986	597	262 986
Grunty	30 861	105 451 819	30 895	105 501 630
Obiekty kultury	14	7 305	14	7 305
Przedsiębiorstwa	173	508 100	173	508 100
POSiR	37	768 100	37	768 100
ZOZ	439	59 558	439	59 558
Komunalizacja na rzecz Miasta Poznania na prawach powiatu	1 451	3 479 202	1 488	3 550 127
Grunty rolne	107	1 616 622	107	1 616 622
Razem	36 771	118 516 414	36 842	118 637 150

źródło: UMP

Realizacja roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości stanowiących własność Miasta Poznania lub Skarbu Państwa

W 2019 r. prowadzono około **1 350 spraw dotyczących bezumownego korzystania z nieruchomości** stanowiących własność Miasta Poznania i Skarbu Państwa. Efektem prowadzonych postępowań jest wystawienie z tego tytułu faktur VAT i wezwań do zapłaty wynagrodzenia na kwotę powyżej **18,9 mln zł.**

W 2019 r. w wyniku prowadzonych postępowań dotyczących bezumownego korzystania z nieruchomości Miasta Poznania lub Skarbu Państwa zajętych pod budowę lub lokalizację urządzeń infrastruktury wystawiono 158 zleceń na wystawienie faktur VAT z tytułu bezumownego korzystania z gruntu na łączną kwotę prawie **1,4 mln zł netto.**

Udostępnianie nieruchomości Miasta Poznania lub Skarbu Państwa pod budowę urządzeń przesyłowych

W 2019 r. do Miasta wpłynęło **331 wniosków dotyczących budowy urządzeń przesyłowych.** W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków o udostępnienie nieruchomości miejskich i Skarbu

Państwa wydano 214 promes zawarcia umów najmu. Przygotowano 6 wykazów nieruchomości przeznaczonych do najmu pod realizację urządzeń przesyłowych, zawierających łącznie 59 pozycji.

W 2019 r. zawarto 72 umowy najmu na czas budowy urządzeń przesyłowych na łączną powierzchnię 2,6 tys. m², o czynszu najmu wynoszącym 151,8 tys. zł netto oraz 21 umów najmu pod lokalizację urządzeń przesyłowych o łącznej długości 726 mb (urządzenia liniowe), powierzchni 172 m² (urządzenia kubaturowe) i łącznym czynszu rocznym wynoszącym 20,7 tys. zł netto.

Zarządzanie nieruchomościami

Sprzedaż mieszkań komunalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz osób najmuujących

W 2019 r. do Miasta wpłynęło 16 wniosków o wykup komunalnych lokali mieszkalnych, w tym 5 o nabycie nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi. Dodając do tej liczby 48 spraw z lat ubiegłych, **łączna liczba wniosków o wykup komunalnych lokali mieszkalnych do rozpatrzenia w 2019 r. wynosiła 64.**

W 2019 r. sprzedano:

- 18 lokali mieszkalnych (w tym: 17 za gotówkę, 1 na raty)
- 7 nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi (w tym: 6 za gotówkę, 1 na raty)

W 2019 r. zostało przygotowanych:

- 26 ofert skierowanych do osób najmuujących w sprawie możliwości nabycia lokali mieszkalnych
- 19 protokołów uzgodnień w sprawie postanowień umowy sprzedaży lokali mieszkalnych
- 7 protokołów z rokowań w sprawie sprzedaży nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi

Z wykupu lokalu mieszkalnego zrezygnował 1 najemca.

Do realizacji na 2020 r. przeszło 39 spraw, w tym:

- 17 lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży
- 5 nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi
- 6 spraw, których realizacja została czasowo wstrzymana
- 11 wniosków odesłanych do ZKZL (w tym 1 nieruchomość zabudowana budynkiem jednolokalowym)

W 2019 r. wydano **35 zleceń na wycenę lokali mieszkalnych** (w tym 14 zleceń dotyczących budynków jednolokalowych). Sporządzono łącznie 33 operaty szacunkowe, w 2 przypadkach rzeczoznawcy odstąpili od wyceny w wyniku rozbieżności w strukturze lokali bądź rezygnacji najemców z wykupu.

Średnia cena 1 m² powierzchni lokalu mieszkalnego wg ceny rzeczoznawcy majątkowego w roku 2019 wynosiła 4 512 zł.

Średnia cena 1 m² powierzchni lokalu mieszkalnego po uwzględnieniu przysługujących bonifikat w roku 2019 wynosiła 483,52 zł.

Średnia cena 1 m² sprzedaży nieruchomości zabudowanej budynkiem jednolokalowym bez uwzględnienia przysługujących bonifikat w roku 2019 wynosiła 546 zł.

Średnia cena 1 m² sprzedaży nieruchomości zabudowanej budynkiem jednolokalowym po uwzględnieniu przysługujących bonifikat w roku 2019 wynosiła 114 zł.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

W 2019 r. na wniosek właścielek i właścicieli lokali wystawiono **267 kwitów mazalnych** w celu wykreślenia hipotek ustanowionych na rzecz Miasta Poznania przy sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych.

Dzierżawy i użyczenia

Nieruchomości komunalne

W 2019 r. zawarto **259 umów dzierżawy/najmu** na czas oznaczony do lat 3 lub na czas nieoznaczony albo oznaczony dłuższy niż 3 lata. Spośród wszystkich zawartych umów, 95 umów dzierżawy to umowy na czas oznaczony do 3 miesięcy. **Rozwiązano** z różnych przyczyn i wygaszono (z powodu orzeczenia zwrotu nieruchomości na rzecz poprzedniego właściciela lub jego spadkobierców, z powodu zgonu lub ustania bytu prawnego osoby najmującej) **łącznie 447 umów**. Ponadto zawarto 8 umów użyczenia gruntu komunalnego.

Na dzień 31.12.2019 r. liczba obowiązujących umów dzierżawy wynosiła 5 649 na powierzchnię gruntu 6,7 mln m² (nie wliczając umowy zawartej w 2013 r. z Zarządem Komunalnych Zasobów Lokalowych obejmującą nieruchomości zabudowane i niezabudowane na łączną powierzchnię 870,2 tys. m²).

Dzierżawy gruntów komunalnych

	2018	2019
Liczba złożonych wniosków o wydzierżawienie gruntu	603	538
Liczba zawartych umów, łączna powierzchnia w m ²	258, 1 017 201 m ²	259, 286 949 m ²
Liczba aneksowanych umów	186	107
Liczba pism zmieniających treść umowy	124	118
Liczba umów rozwiązanych, łączna powierzchnia w m ²	420, 491 453 m ²	442, 407 308 m ²
Liczba negatywnie załatwionych spraw	36	68
Liczba wydanych promes dot. zawarcia umowy	22	8
Liczba zawartych umów użyczenia	3	8
Liczba obowiązujących umów dzierżawy ogółem	5 349	5 649

źródło: UMP

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiących własność Miasta Poznania

W 2019 r. wydano **14,2 tys. zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności** nieruchomości na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 139).

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa

W 2019 r. wydano **2,8 tys. zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności** nieruchomości na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 139).

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Zbycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym na rzecz poznańskich szkół wyższych

W 2019 r. sprzedano nieruchomość Skarbu Państwa położoną w rejonie ul. Nad Różanym Potokiem, oznaczoną geodezyjnie: obręb Morasko, ark. 28, działka nr 275 oraz 276. Sprzedaż nastąpiła w trybie bezprzetargowym z **94% bonifikatą na cel publiczny** (budowę zespołu domów studenckich z przedszkolem oraz stołówką) na rzecz Uniwersytetu im. A. Mickiewicza.

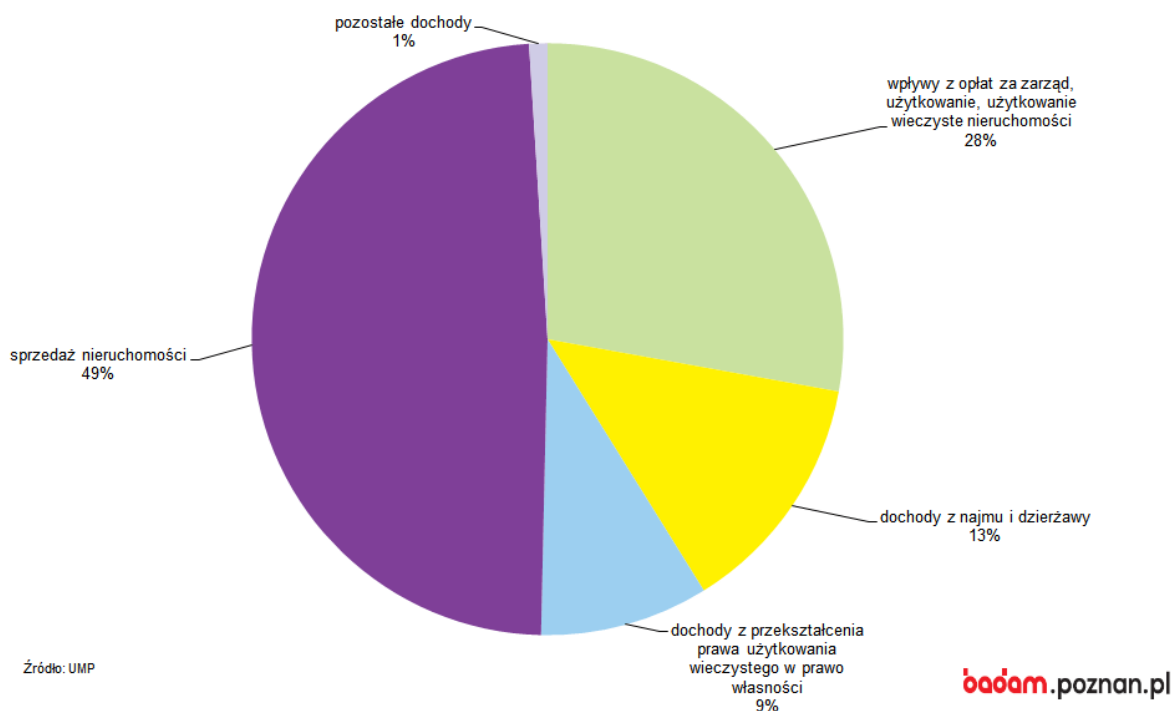
Ponadto Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę nr XV/226/VIII/2019 z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie bonifikaty dla Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu od ceny sprzedaży nieruchomości miejskiej, położonej w Poznaniu przy ul. Bukowej 35. Wyrażono zgodę na udzielenie **99% bonifikaty** od ceny sprzedaży nieruchomości zabudowanej – obęb Jeżyce, arkusz 16, działka 104, pow. 845 m².

Realizacja dochodów w latach 2018-2019 w zakresie zadań własnych gminy

Dochody z gospodarowania nieruchomościami w zakresie zadań własnych gminy w 2019 r.

	2018 (w tys. zł)	2019 (w tys. zł)
Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości, w tym:	40 121,61	41 435
a) trwałe zarząd	2 428,56	2 394,94
b) użytkowanie wieczyste	36 842,88	37 554,03
c) I opłata	164,16	135,29
d) służebność gruntowa	686,01	1 350,74
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	27 745,28	19 867,54
Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	5 612,38	13 760,46
Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości w tym:	35 542,6	72 490,32
1) sprzedaż mieszkań łącznie	1 875,08	1 250,64
a) sprzedaż mieszkań z bonifikatą	1 724,38	1 250,64
b) sprzedaż działek	24 716,57	71 239,68
Pozostałe dochody, w tym:	2 233,36	1 519,33
1) odsetki	680,96	698,79
Razem	111 255,2	149 072,7

źródło: UMP

Struktura dochodów z gospodarki nieruchomościami w zakresie zadań własnych miasta w 2019 r.[pobierz dane XLS](#)**Orzecznictwo administracyjne związane z gospodarką nieruchomościami**

W 2019 r. postępowania w sprawie zwrotu nieruchomości prowadzono w odniesieniu do 93 spraw, w ramach których załatwiono 37 spraw, w tym wydano 9 decyzji kończących postępowanie.

Postępowania w sprawie ustalenia odszkodowania za działki (wydzielone, zajęte i przeznaczone pod drogi, wchodzące w skład linii kolejowych) dotyczyły 315 spraw, z których załatwiono 48 poprzez wydanie 32 decyzji. **Kwota ustalonych odszkodowań płatnych przez Miasto Poznań wyniosła ok. 8,9 mln zł.**

Postępowaniem o wywłaszczenie nieruchomości i ustalenie odszkodowania za wywłaszczenie objęto w 2019 r. 70 spraw, z których załatwiono 29 spraw decyzjami kończącymi postępowanie. **Kwota ustalonych odszkodowań wyniosła 11,2 mln płatnych przez Skarb Państwa (9,2 mln zł) i ENEA Operator Sp. z o.o. (2,0 mln zł).**

Postępowania o podział nieruchomości

Wpłynęło 385 wniosków o podział. Wydano 314 decyzji w postępowaniach o podział oraz 311 postanowień opiniujących wstępny projekt podziału.

Ustalenie opłat adiacenckich

W 2019 r. postępowaniem w sprawie opłaty adiacenckiej związanej z podziałem nieruchomości objętych było 258 spraw. Załatwiono 182 sprawy, wydano 130 decyzji, w tym 102 o ustaleniu opłaty, 27 o odstąpieniu od naliczenia opłaty i 1 sprawę umorzono. Wysokość opłat wg ustaleń w decyzjach wyniosła ok. 746 tys. zł. W 52 sprawach stwierdzono brak podstaw do wszczęcia postępowania.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Postępowaniem w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej związanej z budową urządzeń infrastruktury technicznej objęto 211 spraw, załatwiono 110 spraw wydając 91 decyzji, w tym 76 decyzji o ustaleniu opłaty **adiacenckiej**, 7 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty i 8 decyzji o umorzeniu postępowania. Wysokość opłat w ustalonych decyzjach o naliczonych opłatach wyniosła 415,3 tys. zł.

Postępowania o ustalenie opłaty planistycznej

Postępowanie o ustalenie opłaty planistycznej dotyczyło 14 spraw. Załatwiono 11 spraw wydając 9 decyzji, w tym 2 o ustaleniu opłaty, 5 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty i 2 decyzje umarzające postępowanie. Opłata planistyczna ustalona w decyzjach o jej naliczeniu wyniosła 314,7 tys. zł.

Geodezja i System Informacji Przestrzennej Miasta Poznania

W 2019 r. Miasto Poznań otrzymało wiele nagród i wyróżnień za wdrożony rok wcześniej [Trójwymiarowy Model Miasta Poznania – 3D](#).

arch. UMP

Do zadań z zakresu geodezji i Systemu Informacji Przestrzennej w 2019 r. należało:

- realizowanie zadań służby geodezyjnej i kartograficznej Miasta
- prowadzenie systemu informacji przestrzennej Poznania jako bazy informacji o przestrzeni miasta wspomagającej proces zarządzania
- prowadzenie spraw nazewnictwa ulic i placów będących drogami publicznymi, nazw dróg wewnętrznych, nazw miejscowości i ich części, nazw obiektów fizjograficznych
- ustalanie numerów porządkowych budynków oraz prowadzenie ewidencji miejscowości, ulic i adresów

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

System Informacji Przestrzennej

Organizacja i podstawy funkcjonowania

System Informacji Przestrzennej (SIP) funkcjonuje na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 802/2017/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zasad prowadzenia Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania. SIP obejmuje środki techniczne oraz dane przestrzenne dotyczące Poznania. Służy on do gromadzenia, integracji i przetwarzania danych przestrzennych oraz tworzenia i obsługi związanych z nimi usług. Integralną częścią SIP jest lokalny węzeł IIP. Dane przestrzenne SIP są prezentowane na podstawie danych referencyjnych, pochodzących z zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz ewidencji miejscowości, ulic i adresów.

Nadrzędnymi celami SIP są:

- **wspieranie procesów zarządzania i rozwoju Miasta Poznania**
- **zapewnienie funkcjonowania Infrastruktury Informacji Przestrzennej na poziomie lokalnym**
- **zapewnienie powszechnego dostępu do danych przestrzennych oraz dotyczących ich usług**

Poznański SIP wyróżnia się szerokim zakresem zawartych w nim informacji pozyskiwanych z różnych jednostek miejskich. Dane prezentowane są na wielu warstwach tematycznych, m.in.:

- numeracja porządkowa nieruchomości
- klasyfikacja dróg
- zabytki
- mapa akustyczna
- opieka zdrowotna
- planowanie przestrzenne
- zasięgi szkół
- ochrona środowiska

Pełen zakres informacji udostępniany jest osobom pracującym w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych. W sieci miejskiej, za pomocą oprogramowania ArcGIS, pracownicy i pracownicy Urzędu Miasta Poznania mogą pobierać dane źródłowe SIP bezpośrednio z bazy danych Oracle, w celu tworzenia własnych projektów przestrzennych. W sieci internetowej dostępna jest przeglądarka SIP, w ramach której udostępnione są dane przestrzenne w formie usług WMS, WFS w standardach OGC.

Modernizacja i rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej

Na bieżąco aktualizowane i modernizowane były bazy danych przestrzennych, na podstawie których tworzone warstwy tematyczne dla SIP. Aktualizacja tych baz następuje w oparciu o dane przesłane lub wprowadzone m.in. z:

- ewidencji gruntów i budynków
- nazewnictwa ulic i numeracji porządkowej nieruchomości
- Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Poznania – postępowań i decyzji administracyjnych
- podatników podatku od nieruchomości
- zwrotów nieruchomości
- dzierżaw i użyczeń gruntów komunalnych
- użytkowników wieczystych Miasta Poznania i Skarbu Państwa

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- ewidencji ludności
- nieruchomości Miasta Poznania przeznaczonych do zbycia
- działek przeznaczonych do nabycia przez Miasto
- zarządzania projektami Miasta
- zarządzania gruntami komunalnymi i Skarbu Państwa
- ewidencji środków trwałych
- Wydziału Ochrony Środowiska – wnioski, postanowienia, decyzje
- zespołów i obiektów zabytkowych
- PINB – informacje o rozpoczęciu i zakończeniu budowy, samowolach budowlanych oraz odstępstwach
- danych z Urzędu Statystycznego dotyczących działalności gospodarczej
- danych z Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej

Pozostałe bazy danych aktualizowane były w oparciu o wpływające informacje o zmianach od podmiotów prowadzących zewnętrzne bazy źródłowe.

W 2019 r. kontynuowano prace związane z modernizacją Systemu Informacji Przestrzennej w zakresie:

- budowy nowego portalu cyfrowego SIP
- budowy lokalnego węzła Infrastruktury Informacji Przestrzennej (realizacja art. 9 ustawy o IIP)
- podjęto działania związane z rozwojem portalu do koordynacji inwestycji na terenie Poznania

W 2019 r. podpisano porozumienie ze spółką Poznańskie Inwestycje Miejskie Sp. z o.o. (PIM) w sprawie wspólnego prowadzenia koordynacji inwestycji i remontów oraz zdarzeń powodujących utrudnienia w ruchu na terenie miasta. Podpisano także 10 trójstronnych porozumień ze znaczącymi gestorami sieci i inwestorami w celu koordynacji inwestycji. Rozszerzono zakres informacji dostępnej dla koordynatorów o dane z bazy danych GESUT. Wspólnie ze spółką PIM kontynuowane były uzgodnienia metodyki działania i zakresu funkcjonalności portalu do koordynacji, z uwzględnieniem potrzeb osób koordynujących, inwestujących, mieszkanki i mieszkańców.

W ramach bieżącej modernizacji SIP **opublikowano liczbę lokali mieszkalnych w poszczególnych budynkach** na podstawie danych z GUS, **dane dotyczące działalności gospodarczej** na podstawie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, **zaktualizowano granice obwodów i okręgów wyborczych** oraz adresy lokali wyborczych w związku z wyborami do Sejmu i Senatu w 2019 r.

Ściślej zintegrowano SIP z usługami wystawianymi przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Starostwa Poznańskiego, co pozwoliło na **opublikowanie granic gmin**, obrębów, działek i użytków ewidencyjnych oraz budynków ewidencyjnych z obszaru powiatu poznańskiego.

Opublikowano **nową ortofotomapę** na podstawie zdjęć lotniczych z 2018 r., Mapa przedstawia warstwy dotyczące skutków antropopresji w lasach poznańskich na podstawie danych z Zakładu Lasów Poznańskich oraz obrazujące występowanie ptaków i płazów na terenie Poznania na podstawie danych z Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska.

Ponadto uruchomiono publikację treści decyzji o warunkach zabudowy i decyzji – pozwoleń na budowę, na podstawie serwisu Wydziału Urbanistyki i Architektury.

Prowadzono prace z Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami i Wydziałem Informatyki związane z integracją Systemu Gospodarowania Nieruchomościami WGN i SIP oraz dotyczące zapewnienia wizualizacji zasięgu praw do nieruchomości.

W 2019 r. nadano uprawnienia 223 nowym użytkownikom i w chwili obecnej **z systemu korzysta 1 872 osób pracujących w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych** oraz osób uprawnionych do wprowadzania danych związanych z koordynacją inwestycji w pasach drogowych.

Trójwymiarowy Model Miasta

W 2019 r. rozwijano uruchomiony w 2018 r. portal Trójwymiarowego Modelu Miasta Poznania – 3D. **Model 3D umożliwia zarządzanie danymi w sposób bezpieczny i spójny oraz usprawnia procesy administracyjne.** Pozwala na wykonywanie zadań Miasta przy wykorzystaniu potencjału systemów informatycznych. Wizualizacja 3D miejskich obiektów (istniejących i dopiero planowanych) pozwala lepiej projektować przestrzeń miejską, łatwiej planować zmiany i sprawniej zarządzać miastem.

Pod względem organizacyjnym, poznański model 3D jest integralną częścią Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania. Głównym powodem utworzenia modelu 3D była potrzeba doskonalenia procesów realizowanych przez Miasto Poznań. Model wspiera działania miasta w zakresie:

- planowania i zagospodarowania przestrzennego
- podejmowania decyzji dotyczących gospodarki nieruchomościami
- ochrony środowiska
- bezpieczeństwa publicznego
- procesów rewitalizacyjnych
- konsultacji społecznych, związanych z gospodarką przestrzenną i ochroną środowiska
- wzbogacenia oferty dla inwestorów planujących uruchomić inwestycje na terenie miasta

W 2019 r. Miasto Poznań otrzymało wiele nagród i wyróżnień za wdrożony rok wcześniej Trójwymiarowy Model Miasta Poznania – 3D.

Zdecydowaną większością głosów (59%) czytelników i czytelniczek Smart City Expert (blog o miastach prawdziwie inteligentnych) Model 3D wygrał konkurs i został wybrany **rozwiązaniem Smart City 2018 r.**

Modelowi 3D Miasta Poznania przyznano także **nagrodę „Skrzydła IT w Administracji 2019”** w kategorii e-Usługi dla obywatela. Nagroda ta przyznawana jest przez miesięcznik „IT w Administracji” – periodyk informatyków i menedżerów IT sektora publicznego.

Model 3D zdobył wyróżnienie w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Kartografów Polskich na najlepszą internetową mapę roku oraz nagrodę ministra finansów, inwestycji i rozwoju w dziedzinie geoinformacji w kategorii innowacyjne rozwiązanie.

W prestiżowym ogólnopolskim rankingu Perły Samorządu przyznano Poznaniowi tytuł lidera w dziedzinie gospodarki za jedyną w kraju trójwymiarową mapę miasta. Poznań jako pierwszy w Polsce, dostrzegł potrzebę budowy modelu 3D miasta, zintegrowanego z wieloma bazami danych, dostępnego i podlegającego aktualizacji.

Zadania służby geodezyjnej i kartograficznej – Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Cyfryzacja i modernizacja zasobu geodezyjnego i kartograficznego miasta Poznania oraz uruchomienie e-usług

Do końca 2019 r. z oferowanych przez Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ e-usług skorzystało **9 736 osób, pobierając 227 593 dokumentów**.

Liczba osób użytkujących w rozbiciu na poszczególne portale wyniosła:

- [Portal Klienta](#) – 8 414
- [Portal Geodety](#) – 258
- [Portal Projektanta](#) – 810
- [Portal Rzeczoznawcy](#) – 233
- [Portal Komornika](#) – 21

Poprzez ułatwienie kontaktu z urzędem oraz zwiększenie dostępności do materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w/w portale przyczyniają się do poprawy jakości życia obywateli i obywateli. Materiały dostępne przez Portal Klienta (np. mapa zasadnicza i ewidencyjna) w formie elektronicznej są tańsze od wersji papierowych o 20%. Geodetki i geodeci zgłaszają prace i odbierają materiały elektronicznie przez Portal Geodety dla **78% prac**, natomiast **wszystkie narady koordynacyjne** w Miejskim Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej **prowadzone są elektronicznie** poprzez Portal Projektanta.

W celu promocji portali:

- przeprowadzono kampanię reklamową z wykorzystaniem GoogleAds, na [stronie www](#) i [BIP](#) ZGiKM GEOPOZ oraz w korespondencji mailowej
- wdrożono alias internetowy [e-geopoz.pl](#), aby skrócić oryginalną nazwę strony
- przeprowadzono akcję mailingową dla grupy architektów i architektów oraz publikowano informacje na stronie www ZGiKM GEOPOZ oraz na wortalu WIP (Wejdz i Poczytaj) UMP
- przeprowadzono działania edukacyjne: szkolenia dla geodetek i geodetów, przy współpracy z UAM zorganizowano „Drzwi otwarte” – prezentację dokonań GEOPOZu na uczelni wraz z możliwością założenia konta w Portalu Klienta
- przygotowano filmy edukacyjne oraz instrukcje w prostym języku i umieszczono je na stronie oraz w Sali Obsługi Klienta

Ewidencja Gruntów i Budynków

W 2019 r. **zakończono modernizację ewidencji gruntów i budynków dla 10 obrębów ewidencyjnych**: Krzesiny, Głuszyna, Głuszyna II, Daszewice, Piotrowo, Psarskie, Kiekrz, Wielkie, Ławica i Plewiska, w zakresie danych o budynkach i lokalach.

Prace obejmowały poprawę danych ewidencyjnych budynków w oparciu o materiały Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz aktualizację danych w zakresie: istniejącej zabudowy, uzupełnienia pełnych danych o budynkach, obiektów budowlanych trwale związanych z budynkiem, bloków budynku oraz sposobu użytkowania gruntów (użytków gruntowych).

Przeprowadzona modernizacja wpłynęła na jakość danych znajdujących się w bazie danych ewidencyjnych. Spowodowała również, że informacje o budynkach zostały uzupełnione brakującymi informacjami, niezbędnymi do wydawania pełnej kartoteki budynku.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Do końca pełnego procesu modernizacji na terenie miasta pozostaje 8 obrębów ewidencyjnych, przy czym rozpoczęcie modernizacji ewidencji gruntów i budynków na 4 kolejnych obrębach ewidencyjnych (Strzeszyn, Piątkowo, Golęcin, Podolany) zaplanowano na 2020 r.

W zakresie prowadzenia powiatowej bazy danych – ewidencji gruntów i budynków (EGiB) poprawiono i uzupełniono dane dotyczące prawa do nieruchomości. Na podstawie zawiadomień (wypisów z rejestru gruntów) w Sądzie Rejonowym w Poznaniu **dokonano sprostowania danych adresowych dla 144 ksiąg wieczystych, zbadano 34 księgi wieczyste i wyjaśniono stan prawny dla 19 ksiąg wieczystych nieprzemigrowanych**. Na bieżąco przyjmowano wnioski od osób posiadających nieruchomości w sprawie aktualizacji danych przedmiotowych, które umożliwiły wprowadzenie zmian w bazie EGiB w drodze czynności materialno-technicznej.

W ramach okresowej weryfikacji danych ewidencji gruntów i budynków pod względem zgodności danych ewidencyjnych z dokumentami źródłowymi prowadzona była weryfikacja okresowa dla obrębów Główniec, Główna, Kobylepole, Ławica, Plewiska, Spławie i Umultowo. **Weryfikacji poddano 13 639 zmian**, co, biorąc pod uwagę liczbę dokumentów w jednej zmianie, daje **łącznie 40 917 dokumentów źródłowych**.

Zarejestrowano **5 740 zgłoszeń prac geodezyjnych drogą internetową** (ogółem 7 402) co stanowi ok. 78% zgłoszeń prac geodezyjnych.

W ramach bieżącego prowadzenia spraw:

- zaktualizowano bazę danych w zakresie EGiB, SUT, OT500 i BDSOG na podstawie 5 191 dokumentacji przyjętych do Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, **wprowadzono na numeryczną mapę przeglądową 10 945 szkiców pomiarowych** powstałych w wyniku bieżących prac geodezyjnych
- zaktualizowano dane ewidencji gruntów i budynków, **wprowadzono 17 622 zmiany podmiotowe oraz 389 zmian przedmiotowych** w oparciu o 34 851 dokumentów, zrealizowano 261 wniosków dotyczących ujawnienia lokali, w wyniku czego ujawniono 5 460 samodzielnych lokali
- w ramach prowadzenia rejestru cen i wartości nieruchomości (Rejestr Cen i Wartości Nieruchomości) **zaktualizowano rejestr w oparciu o 8 796 aktów notarialnych**
- w ramach udostępniania powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego **przygotowano i udostępniono dokumentację dla 7 402 zgłoszeń prac geodezyjnych**, zrealizowano 4 899 wniosków o udostępnienie materiałów powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (z wyłączeniem danych z EGiB) w postaci map zasadniczych, dokumentów wchodzących w skład operatów technicznych, bazy danych BDOT500/GESUT oraz innych, zrealizowano 870 zamówień na informacje z rejestru cen i wartości nieruchomości, dla 123 wniosków udostępniono rzeczoznawcom majątkowym do wglądu zbiory aktów notarialnych oraz orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych, będących podstawą wpisów w ewidencji gruntów i budynków
- w ramach udostępniania ewidencji gruntów i budynków **zrealizowano 17 251 wniosków** w tym 17 092 o udostępnienie danych z rejestru ewidencji gruntów i budynków, wydano 40 345 wypisów i udzielono 3 484 informacji na piśmie
- w ramach obsługi administracyjno-technicznej Narad Koordynacyjnych współpracowano z 2 jednostkami miejskimi oraz 13 jednostkami branżowymi. **Przyjęto 2 846 dokumentacji projektowych sieci uzbrojenia terenu do uzgodnienia bezkolizyjności ich lokalizacji**, dokonano 2 190 uzgodnień dokumentacji projektowych, do bazy danych GESUT wprowadzono 20 473 projekty, co stanowi ok. 540 km projektowanych przewodów. 100% spraw, które

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

wpływały na Narady Koordynacyjne zostało obsługane w sposób elektroniczny w Portalu Projektanta

05_Ochrona zabytków

Opieka nad zabytkami w Poznaniu

Miasto Poznań corocznie przekazuje dotacje na remont i konserwację zabytków w Poznaniu w celu poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego miasta. Kwota na dofinansowanie zabytków jest systematycznie zwiększana, a w 2019 r. wyniosła 3,7 mln zł.

Najważniejsze prace remontowo-konserwatorskie realizowane z dofinansowaniem z budżetu Miasta Poznania w 2019 r.

Obiekt, którego dotyczyły prace	Zakres prowadzonych prac	Dofinansowanie Miasta w zł
Kościół Franciszkanów, ul. Franciszkańska 2	wzmocnienie fundamentów frontu kościoła	1 200 000
Kamienica przy ul. Roosevelta 5/Zacisze 2	naprawa dachu w kamienicy secesyjnej	380 000
Kościół pw. św. Franciszka z Asyżu, ul. Grabary 22	kontynuacja remontu elewacji wraz z zabezpieczeniami przeciwwilgociowymi	310 000
Kamienica przy ul. Mielżyńskiego 18	renowacja elewacji budynku	190 000
Kościół pw. Bożego Ciała, ul. Strzelecka 40	remont więźby dachowej i wymiana pokrycia dachu	150.000
Kościół Towarzystwa Jezusowego, ul. Szewska 18	prace konserwatorskie wschodniej elewacji i zachodniego skrzydła krużganków-etap II	140 000
Kościół Karmelitów Bosych, ul. Działowa 25	remont więźby dachowej wraz z wymianą pokrycia oraz remont elewacji	120 000
Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Strusia 3-3a	konserwacja i renowacja klatki schodowej	110 00
Pałac Mielżyńskich, ul. Stary Rynek 91	renowacja elewacji etap II, elewacja od strony Stary Rynek/Kramarska	100 000
Kościół pw. Najświętszego Zbawiciela, ul. Fredry 11b	kompleksowy remont elewacji zewnętrznej	100 000

Źródło: UMP

Pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków prowadzono wiele innych remontów i konserwacji obiektów zabytkowych w Poznaniu, w tym:

- **kompleksowy remont** – m.in. Komisariat Policji Poznań Stare Miasto przy Al. Marcinkowskiego 31, Dzieciniec pod Słońcem przy ul. Droga Dębińska 21, Miejskie Łazienki Rieczne przy ul. Piastowskiej 71, Budynek Małpiarni w Starym Zoo przy ul. Zwierzynieckiej 19, kamienice przy ulicach: Górna Wilda 94, Poznańska 50, Za Bramką 7

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Budynek komisariatu policji po remoncie

arch. UMP

- **renowacja elewacji** – m.in. kamienice przy ulicach: 28 Czerwca 1956 nr 150/Fabryczna 1, Chłapowskiego 9/Dąbrówki 1 – 2, Madalińskiego 4, Śródka 2 i 3, Rynek Śródecki 17; placówek oświatowych: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 przy ul. Garbary 82, Szkoła Podstawowa nr 36 przy ul. Słowackiego 54/56; oraz budynków: AWF przy ul. Królowej Jadwigi 27/39, budynek nr 7 na terenie zabytkowych koszar przy ul. 3 Pułku Lotniczego
- **inne** – m.in. odtworzenie historycznego wyglądu budynku lwiatni na terenie Starego Zoo przy ul. Zwierzynieckiej 19, konserwacja wirydarza i montaż studzienki dawnego klasztoru reformatorów przy ul. Bydgoskiej 4a (obecnie Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Nieśłyszących), budowa ścieżek rowerowych Wartostrada w strefie ochrony konserwatorskiej, konserwacja witraża w Katedrze przy ul. Ostrów Tumski 17

Prace archeologiczne w Poznaniu prowadzone w 2019 r. wyprzedzają następujące inwestycje:

- przebudowę pl. Kolegiackiego – prace prowadzono w celu ustalenia pozostałości pierwotnej Kolegiaty pw. Św. Marii Magdaleny. Na badanym terenie zarejestrowano relikty murów z różnych okresów przebudów kościoła kolegiackiego, a także liczne pochówki i zabytki ruchome

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Wizualizacja pl. Kolegiackiego po remoncie

arch. UMP

- budowę Centrum Opieki Senioralnej przy ul. Szkolnej – prace prowadzono w celu identyfikacji zabytków archeologicznych, w tym m.in. przebiegu murów miejskich. Na badanym terenie zarejestrowano relikty murów z różnych okresów przebudów budynku
- budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Zagórze 8, 9, 10 – prace prowadzono w celu identyfikacji zabytków archeologicznych, w tym przebiegu wałów z czasów Mieszka I. Na badanym terenie zarejestrowano relikty wałów, odkryto ceglano-kamienną konstrukcję w kształcie rotundy o nieznanym przeznaczeniu, a także pobrano próbki drewna do datowania
- budowę linii tramwajowej na Naramowice – prace prowadzono w celu identyfikacji zabytków archeologicznych oraz pozostałości cmentarza ewangelickiego oraz fortyfikacji. Na badanym terenie zarejestrowano kilkadziesiąt grobów pochodzących z dawnego cmentarza ewangelickiego. Pochówki wyeksplorowano pod nadzorem antropologa. Zostaną one ponownie pochowane na cmentarzu Miłostowo. Natrafiono na osadę prawdopodobnie kultury pomorskiej (fragmenty ceramiki). Znalezione również pozostałości fortyfikacji (2 zniszczone schrony i 1 zachowany w całości)

W 2019 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania przyjęto **Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Poznania** (nr 840/2019/P). Ewidencja ma charakter zbioru otwartego i podlegać będzie aktualizacji. Aktualizacja ewidencji, polegająca na wyłączeniu lub włączeniu do niej obiektów i obszarów, następować będzie Zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania po uprzednim uzyskaniu akceptacji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla wprowadzonych w ewidencji zmian. Przyjęcie przez Miasto Poznań gminnej ewidencji zabytków przyczyni się do lepszej ochrony cennego kulturowo dziedzictwa, przede wszystkim na obszarach nieobjętych formami ochrony. Zapewni ona udział służb konserwatorskich w zamierzeniach inwestycyjnych, dotyczących wartościowego zasobu zabytków nieruchomych na terenie miasta.

Na koniec grudnia 2019 r. rejestr zabytków o szczególnych wartościach dla dziedzictwa kulturowego znajdujących się na terenie Poznania obejmował **507 zabytków nieruchomych oraz 2 333 zabytków ruchomych**.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru w celu zachowania dziedzictwa przemysłowego to:

- kompleks Poznańskich Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego przy ul. Roboczej 4 w Poznaniu (w całym kompleksie 9 obiektów)
- budynek biurowo-administracyjny przy ul. Garbary 102 w Poznaniu, tzw. „budynek kapitanatu portowego”

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru w celu zachowania dziedzictwa religijnego to:

- Kościół OO Jezuitów, ul. Szewska 18 (3 obiekty)
- Kościół Św. Rocha – witraże i wyposażenie
- Kościół pw. matki Boskiej Nieustającej Pomocy, Św. Marii Magdaleny i Św. Stanisława Augusta, ul. Klasztorna 11

W 2019 r. Miasto Poznań wydało:

- **1 332 pozwoleń konserwatorskich**
- **309 decyzji konserwatorskich**
- **6 nakazów konserwatorskich**

W związku z obchodzoną w 2019 r. 90-tą rocznicą otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej, zorganizowano spotkanie z przedstawicielami biur miejskich konserwatorów zabytków w Polsce, Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej oraz instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza mające na celu podsumowanie dotychczasowej współpracy. Spotkanie to odbyło się podczas konferencji poświęconej Powszechnej Wystawie Krajowej. W ramach obchodów wydano również publikację pt. „Renowacje i zabytki 2019” oraz monografię opracowaną przez Joannę Bielawską-Pałczyńską i Hannę Hałas-Rakowską pt. „Powszechna Wystawa Krajowa 1929”.

Park Kulturowy Stare Miasto w Poznaniu

W 2019 r. podejmowano działania mające na celu wdrażanie zasad zagospodarowania przestrzeni publicznej ulic Starego Miasta na podstawie Uchwały Rady Miasta Poznania o utworzeniu „Parku Kulturowego Stare Miasto”.

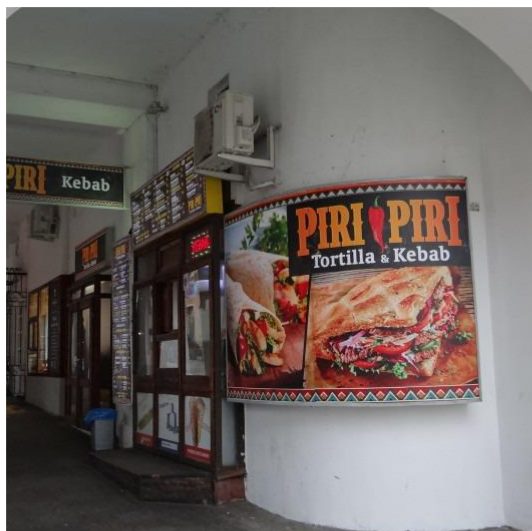
Aby ułatwić przedsiębiorcom dostosowanie się do wymogów Uchwały organizowano spotkania konsultacyjne, udzielano indywidualnych porad, przygotowano ponad 50 wizualizacji, a także wydano ulotkę [„Jak legalnie umieścić szyld na budynku w Parku Kulturowym?”](#).

Wyznaczony pracownik Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków regularnie bierze udział w kontrolach przeprowadzanych przez strażników miejskich Miasta Poznania. Pracownik ten jest w stałym kontakcie z właścicielami lokali w obrębie Parku Kulturowego, udziela im wsparcia merytorycznego, odpowiada na maile, telefony, umawia się na spotkania indywidualne.

[Park Kulturowy – czyli jak dbać o estetykę miasta?](#)

Zorganizowano także 2 spotkania Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków z referatem Stare Miasto Straży Miejskiej Miasta Poznania, podczas których wraz z prezentacją dokumentacji zdjęciowej omawiano pojawiające się w poszczególnych przypadkach problemy.

Przykłady dostosowania szyldów do wymogów uchwały, zdjęcia przed i po dostosowaniu

arch. UMP

Przedsiębiorcom wyróżniającym się w swoich działaniach reklamowych zgodnością z zasadami uchwały, wysoką dbałością o estetykę elewacji, aranżacji witryny oraz otoczenia lokalu wręczono certyfikaty Miejskiego Konserwatora Zabytków.

W ramach podsumowania pierwszego pół roku obowiązywania zasad uchwały o Parku Kulturowym na Wolnym Dziedzińcu UMP zorganizowano wystawę zdjęć.

Zaobserwowano duże zainteresowanie tematem parku kulturowego. W 2019 r. otrzymano wiele zapytań zarówno ze strony urzędów, jak i mieszkańców odnośnie funkcjonowania Parku Kulturowego Stare Miasto.

Zmiany zachodzące na terenie objętym uchwałą są systematycznie relacjonowane profilu Parku Kulturowego na Facebooku: www.facebook.com/parkkulturowypoznan.

[Więcej o Parku Kulturowym „Stare Miasto”](#)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

06_Smart city

Smart City

W 2019 r. Miasto Poznań kontynuowało wdrażanie w mieście rozwiązań Smart City.

Model Smart City Poznań

W 2019 r. Miasto Poznań zakończyło prace nad dokumentem operacyjnym ["Smart City Poznań"](#), w którym przedstawiono Model Smart City Poznań. Prace koordynował powołany przez Prezydenta Miasta Poznania Zespół Zadaniowy ds. Wdrażania Innowacji i Rozwoju Miasta w Koncepcji Smart City.

Poznański Model Smart City **charakteryzuje jakość, szeroko rozumiana oszczędność** (m.in. czasu, energii, miejsca) **i pragmatyka**. Obejmuje rozwiązania uniwersalne, pomysły, z których mogą korzystać wszystkie grupy społeczne i które spełniają kryteria Smart City, czyli są integrujące, innowacyjne, łączące i zaawansowane technologicznie. Wszystkie działania zawierają się w sześciu wzajemnie przenikających się obszarach:

- **jakość życia – Smart Living**
- **środowisko – Smart Environment**
- **gospodarka – Smart Economy**
- **społeczność – Smart Community**
- **mobilność – Smart Mobility**
- **cyfrowe miasto – Smart Digital City**

Do każdego obszaru zostały przypisane cele zgodne ze [Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+](#).

[Folder – Strategia Rozwoju Miasta Poznania 2020+](#)

Projekty Smart City

W Poznaniu w 2019 r. rozwiązania z zakresu Smart City były wdrażane i rozwijane w różnych obszarach rozwoju miasta, jak m.in. [system ITS](#), [PEKA](#), miejski system współdzieleniu zasobów infrastruktury miejskiej z bike, electric scooter, scooter i carsharing, internetowe systemy konsultacji i dialogu społecznego oraz zarządzania, innowacyjne projekty społeczne. Do nowych (lub rozbudowanych) projektów Smart City należały m.in.:

- bezpłatne zajęcia komputerowe dla osób starszych
- [Centra Inicjatyw Lokalnych](#)
- innowacje w poznańskich przedszkolach
- [konkurs „Smart City – wakacyjne poszukiwania sprytnej innowacji”](#)
- [Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej](#)
- [Poznański Budżet Obywatelski 2020](#)
- [Poznański Dzień Energii](#)
- Projekty:
 - „Arena Zawodów”
 - „Heathy Boost”
 - „Health & Greenspace”
 - monitorowanie jakości powietrza w Poznaniu z użyciem dronów
 - „ON_BOARD_connecting cities through education”
 - „Poznań dla pszczół”

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- "Poznań przeciwko dyskryminacji"
- „Senior Maluszka tuli"
- "Trzymaj ciepło"
- "ZaGRAjmy w Wielkopolsce"
- rozbudowany program [Viva Senior](#)
- samochód Ekipy Techniki Drogowej i Ekologii Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu
- naklejki z tagami NFC umożliwiającymi na przystankach transportu publicznego pobranie przez urządzenia mobilne danych z rzeczywistym czasem przyjazdu tramwaju/autobusu
- uruchomienie elektrycznych autobusów w transporcie publicznym

E-usługi miejskie

W 2019 r. Miasto Poznań wykorzystywało inteligentne rozwiązania z zakresu [e-usług](#), jak m.in.:

- e-urząd:
 - elektroniczny system rezerwacji wizyt
 - rejestracja pojazdu i prawo jazdy
 - prawo wyborcze
 - rekrutacja do szkół, przedszkoli i żłobków
 - rekrutacja do pracy i na staże w Urzędzie Miasta Poznania
 - giełda pracy dla pracowniczek i pracowników oświatowych
 - system głosowania na projekty Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego
 - system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC
- elektroniczne systemy zarządzania z nowoczesnymi narzędziami wspierającymi, jak m.in.: Zintegrowany System Informatyczny Wspomagający Zarządzanie Miastem z systemem obiegu spraw i korespondencji MDOK, BICPortal – zarządzanie procesami, MJUP – zarządzanie ryzykiem operacyjnym i strategicznym, Moodle – e-learning, Webankieta, ePUAP
- serwisy internetowe i aplikacje mobilne
- system otwartego dostępu do informacji i danych Miasta
- usługa GLANC dla podatników podatku PIT

E-usługi były także świadczone przez miejskie jednostki organizacyjne. Obejmowały:

- drogownictwo
- e-usługi geodezyjne z Cyfrowym Modelem Przestrzennym 3D Miasta Poznania
- lokale mieszkalne i użytkowe
- odpady i odbiór ścieków
- pomoc społeczną
- Poznański Rower Miejski
- transport publiczny
- usługi komunalne

W 2019 r. z miejskich e-usług skorzystało 245 tys. osób.

Miejski Informator Multimedialny i Biuletyn Informacji Publicznej

Większość miejskich e-usług była udostępniona poprzez elektroniczną platformę informacyjno-usługową [Miejskiego Informatora Multimedialnego](#) (MIM) pod adresem www.poznan.pl, dostarczoną i obsługiwaną przez [Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe](#).

W 2019 r. liczba unikalnych użytkowniczek i użytkowników MIM wyniosła 3,1 mln, a liczba wizyt 10,3 mln.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Najwięcej wizyt odnotowano na takich wortalach tematycznych, jak: oświata, transport, kultura oraz informacje lokalne.

W 2019 r. przebudowano i zwiększono funkcjonalność MIM w zakresie obsługi spraw urzędowych, internetowych systemów wsparcia spraw i procedur oraz obsługi klienta. Uruchomiono m.in.:

- certyfikat dla strony poznan.pl
- Elektroniczną Tablicę Ogłoszeń
- e-narzędzie Infoteka wyświetlający chronologicznie aktualności ze wszystkich wortalu MIM
- nowe formularze do publikacji deklaracji dostępności cyfrowej
- formularze do głosowania
- ikonkę smogową z informacją o jakości powietrza na stronie głównej
- nowe funkcjonalności w ramach usług rezerwacji wizyt, rejestrze umów, wyszukiwarce cmentarnej, stronie głównej MIM i portalu osiedlowym

Uruchomiono nowy wortal Wybory Parlamentarne 2019, a na bazie dotychczasowej strony Otwarte Dane powstała nowa strona Smart City. W jej ramach udostępniono informację statystyczną dotyczącą portali MIM i BIP.

W 2019 r. MIM publikował raporty Big Data dotyczące:

- Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego
- miejskiej sieci bezprzewodowego internetu wifi
- rezerwacji kolejek w delegaturach Urzędu Miasta Poznania
- zgłoszeń ofert na staże organizowane przez Urząd Miasta Poznania i ofert pracy
- interwencji
- kolejek wyborczych

Internetowy Biuletyn Informacji Publicznej odwiedziło 1,8 mln unikalnych użytkowników i użytkowników, a liczba wizyt wyniosła 3,4 mln.

Najwięcej osób poszukiwało informacji z zakresu spraw prowadzonych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych oraz interesowało się ofertami pracy w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych.

W 2019 r. zwiększono funkcjonalność BIP wprowadzając wersje kontrastowe, możliwość powiększenia czcionki oraz nowy formularz do publikacji deklaracji dostępności.

Liczba wizyt na MIM i BIP w 2019 r.

Portal/wortal	Liczba wizyt
MIM	10 326 033
BIP	3 404 565
Wortal Oświata	1 018 409
Wortal Info	732 412
Wortal Transport	462 843
Kultura.Poznan.pl	422 834
Wortal Turystyka	284 506
Wortal Środowisko	162 496
Biuletyn Miejski	146 937
Wortal Poznań Biznes Partner	132 093
Wortal Zdrowie	98 711
Wortal Studia	96 556

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Wortal Fakty i Liczby	95 870
Wortal Pozarządowy Poznań	92 484
Wortal Straż Miejska	84 218
Wortal Dziecko	78 482
Wortal Sport	74 672
Wortal Osiedla	73 187
Centrum Niepełnosprawni	66 210
Centrum Informacji Kulturalnej	63 096
Wortal Wydawnictwo Miejskie Poznania	56 409
Wortal Inwestycje	50 788
Wortal Prezydent Miasta Poznania	33 888
Wortal Rewitalizacja – Odnowa	24 104
Wortal Smart City	19 094
Wortal Poznań Kontakt	18 264
Wortal Poznański Lider Przedsiębiorczości	16 962
Wortal Rowery	11 339

Źródło: UMP

Otwarte dane

W 2019 r. w Poznaniu w ramach projektu otwartych danych miejskich funkcjonowały:

- [API](#) – zbiór interfejsów aplikacyjnych umożliwiających automatyczne pobieranie danych osobom tworzącym aplikacje internetowe i implementowanie ich w zewnętrznych serwisach informacyjno-usługowych
- [BaDaM Poznań](#) – baza danych o mieście
- rejestry i wykazy:
 - [decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego](#)
 - [decyzje o pozwoleniu na budowę i rozbiórkę oraz realizacji inwestycji drogowych](#)
 - [decyzje o warunkach zabudowy](#)
 - [dokumenty zawierające informacje o środowisku i jego ochronie](#)
 - [formy ochrony przyrody w Poznaniu](#)
 - [instytucje kultury](#)
 - [jednostki pomocnicze Miasta](#)
 - [pozwolenia na budowę inwestycji celu publicznego z zakresu łączności](#)
 - [stan zatrudnienia w Urzędzie Miasta Poznania na podstawie umowy o pracę](#)
 - [umowy zawarte przez Miasto Poznań](#)
 - [wnioski o udostępnienie informacji publicznej](#)
 - [wszczęte postępowania o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego](#)
 - [wszczęte postępowania o ustalenie warunków zabudowy](#)
 - [wykaz rzeczy znalezionych znajdujących się w Biurze Rzeczy Znalezionych](#)
 - [zamówienia publiczne](#)
 - [żłobki i kluby dziecięce](#)

W 2019 r. dostosowano API aplikacji [Interwencje](#) do nowszej wersji i komunikacji dwustronnej z systemem Straży Miejskiej Miasta Poznania.

W 2019 r. wpłynęło **1 090 wniosków o udostępnienie informacji publicznej**. Najwięcej zapytań dotyczyło spraw prowadzonych przez Wydział Urbanistyki i Architektury (349) oraz Wydział Gospodarki Nieruchomościami (174).

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

[więcej o otwartej administracji na badam.poznan.pl](#)

Cyberbezpieczeństwo

W 2019 r. kontynuowano wdrażanie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, w tym działań dotyczących ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa. Zakończono prace nad koncepcją usługi Security Operations Center (SOC), która zabezpieczy infrastrukturę IT. Usługa ma obejmować systemowe zapewnienie sprawności identyfikacji oraz nowoczesnych procedur reakcji w przypadku ataku na zasoby teleinformatyczne. Prace nad wdrożeniem SOC będą kontynuowane w 2020 r.

Aplikacje mobilne i usługi internetowe

W 2019 r. osoby użytkujące sieć internetową miały możliwość korzystania z miejskich aplikacji mobilnych i usług internetowych oraz aplikacji komercyjnych, w tym bazujących na [otwartych danych miejskich](#), jak m.in.:

- aplikacje mobilne: Adresy Poznania, Bimba, BusCheck, BusLive, FindPark, Gdzie zjeść w Poznaniu, Interwencje – Poznań, JakDojade.pl, Kiedy Pojadę – PEKA, moBILET, Mobilny Poznań, Moovit, myMPK, News&Events Poznań, Nextbike, Piękne Kościoły w Poznaniu, Poznan Airport Guide, Poznań Maraton, Poznań News, Poznań w pigułce, Sakralny Poznań, SmartZOO, take&drive, Tram Monitor, Wywózki GOAP
- usługi internetowe:
 - [Atmosfera dla Poznania](#)
 - [Cyfrowe Repozytorium Lokalne Poznań CYRYL](#)
 - [Elektroniczna Giełda Pracy dla Pracowników Oświaty](#)
 - [Elektroniczna Wyszukiwarka Cmentarna](#)
 - [GPS Wielkopolska](#)
 - [System Informacji Przestrzennej z Modelem Przestrzennym 3D Miasta Poznania](#)
 - [System Nabór](#)

W 2019 r. uruchomiono usługę internetową i aplikację mobilną ["Poznań w porządku"](#), w której mieszkanki i mieszkańcy mogą zgłaszać miejsca wymagające uporządkowania.

W działaniach informacyjnych Miasto Poznań korzystało także z mediów społecznościowych, jak [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#), [Pinterest](#) oraz serwisów internetowych: [YouTube](#) i [Foursquare](#), a także z systemu [SMS](#) wysyłanych nieodpłatnie do zainteresowanych osób. Wykorzystywane były także [systemy informacyjne](#) udostępniające na bieżąco nagłówki wiadomości z 14 stron miejskich w dwóch najpopularniejszych standardach: RSS 2.0 oraz Atom 1.0.

Bezpłatny dostęp do internetu

W centrum miasta, na Ostrowie Tumskim, dworcach autobusowych i terenie Nowego ZOO dostępna była miejska bezpłatna bezprzewodowa sieć dostępowa do internetu [wireless.poznan.pl](#). Dostęp do bezprzewodowego internetu mieli także pasażerowie miejskiego transportu publicznego.

W 2019 r. Miasto Poznań kontynuowało 5-letnie utrzymanie trwałości efektów unijnego projektu ["Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Poznaniu"](#).

Konkurs Smart City

W 2019 r. Miasto Poznań, wraz z Poznańskim Parkiem Technologiczno-Przemysłowym i Fundacją Komputronik, było partnerem zorganizowanego przez miejską spółkę Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o. konkursu dla studentek i studentów poznańskich uczelni pn. ["Smart](#)

więcej informacji o Poznaniu: [badam.poznan.pl](#)

City – wakacyjne poszukiwania sprytnej innowacji”. Jego celem była promocja idei Smart City oraz poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań funkcjonujących na świecie, które można wdrożyć w Poznaniu do poprawy jakości życia.

Laureaci konkursu Smart City

Kategoria „Ludzie, Jakość Życia, Środowisko”

- I MIEJSCE – Weronika Szymczak za pomysł mobilnych ścian z mchu wraz z ławką, które mogłyby się pojawić na ulicach miasta
- II MIEJSCE – Katarzyna Chojnowska za pomysł popielniczki „w chodniku”
- III MIEJSCE – Iga Skrzypczak za pomysł wypożyczalni power banków
- Kategoria „Gospodarka, Zarządzanie, Mobilność”
- I MIEJSCE – Julia Morta za pomysł inteligentnego systemu informacji parkingowej
- II MIEJSCE – Anna Żabińska za pomysł hoteli kapsułowych
- III MIEJSCE – Monika Łuczka za pomysł aplikacji usprawniającej funkcjonowanie transportu w mieście

Wydarzenia Smart City

W 2019 r. w Poznaniu odbywały się duże wydarzenia na temat Smart City i nowoczesnych technologii informatycznych. Należały do nich m.in.:

- **III Forum Rozwoju Miast** zorganizowane przez Miasto Poznań. Tematem międzynarodowej konferencji było inteligentne miasto skupione wokół 3 bloków tematycznych:
 - **Smart Inclusive City Actions** o inteligentnych rozwiązaniach, które włączają mieszkańki i mieszkańców w aktywne działania na rzecz życia miasta
 - **Open Smart City Actions** o inteligentnych formach komunikacji społecznej
 - **Energy Cleantech Smart City** o inteligentnych i czystych technologiach energetycznych dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego miasta, przy równoczesnym ograniczeniu niekorzystnego wpływu na środowisko

[więcej o Forum na badam.poznan.pl](https://badam.poznan.pl)

- **Konferencja positive technologies** zainicjowana w 2019 r. przez Miasto Poznań jako wydarzenie dla profesjonalistów branży IT. Partnerami konferencji były największe firmy IT działające w Poznaniu: Allegro, Capgemini, Cognifide, Egnyte, GSK, Sii, Sonalake i TomTom
- **„Poznań 4.0. Przemysł przyszłości: to się opłaca, to działa”** – konferencja i wystawa zorganizowana przez Fundację Platforma Przemysłu Przyszłości oraz Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii w ramach cyklu wydarzeń popularyzujących rozwiązania Przemysłu 4.0 w Polsce. Wydarzeniu towarzyszyły warsztaty dla MSP na temat wykorzystania nowoczesnych technologii w biznesie „Przemysł 4.0”. Ich współorganizatorem było Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe
- **European Robotics Week 2019** na temat robotyki i sztucznej inteligencji z głównym wydarzeniem zorganizowanym po raz pierwszy w polskim mieście. Partnerami tego wydarzenia było Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe i Politechnika Poznańska
- **EuroHPC Summit Week 2019** na temat technologii komputerów dużej mocy obliczeniowej z udziałem przedstawicieli największych ośrodków HPC (High Performance Computing) z Europy. Gospodarzem wydarzenia było Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe
- **„Od narodzin kryptologii matematycznej i złamania szyfrów Enigmy do rewolucji informatycznej”** – konferencja zorganizowana przez Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

PCSS aktywnie uczestniczyło w wydarzeniach wykorzystujących nowoczesne technologie, jak m.in.:

- [V edycja Europejskiej Sesji Internetowej „Chirurgia Laryngologiczna LIVE”](#)
- [Orthopaedic Live Surgery Broadcast 2019](#)
- [pokaz operacji w 3D](#) podczas XII Dni Otolaryngologii Dziecięcej
- [transmisja strumieniowa 8K](#) z Polski do Japonii
- [„Musica Posthumana”](#) – spektakl w Centrum Kultury Zamek
- [Geopolonistyka](#) – interaktywna mapa polonistyki światowej

Mniejsze wydarzenia o tematyce Smart City i IT odbywały się m.in. w:

- miejskiej strefie pracy wspólnej [+jeden](#), gdzie zorganizowano m.in.:
 - cykliczne warsztaty #AgileMeetup, Hive61
 - wydarzenia: „Design Thinking w kulturze i biznesie”, „Rozwój kompetencji cyfrowych”, „Programuj dziewczyno”, „How do you do in IT? Pogadajmy o IT”
 - spotkania z cyklu Meetup Smart City
- Inteligentnej Przestrzeni Laboratoriów Przyszłości [FutureLab](#) należącej do PCSS, gdzie zorganizowano m.in.:
 - „Startup Arena Poznań” – wydarzenie na temat technologicznych rozwiązań w obszarze Life Science
 - warsztaty:
 - „Follow the Data” (dla administracji miast)
 - „48K możliwości” (z pogranicza art&science)
 - „Bootcamp AI4Youth” (dla uczennic i uczniów szkół średnich z zakresu wykorzystania sztucznej inteligencji w rozwiązywaniu problemów lokalnych i globalnych)
 - „Alert smogowy – oczyśćmy nasze powietrze” (dla uczennic i uczniów klas VII – VIII)
 - ADDICTon 2019, czyli 24-godzinny hackathon przeciwko uzależnieniom wśród młodzieży

Poznańska aplikacja miejska

Miasto w 2019 r. rozpoczęło prace w celu utworzenie miejskiej aplikacji mobilnej stanowiącej wizytówkę Poznania.

Aplikacja rozumiana jest jako kompleksowy program lojalnościowy dla osób mieszkających w Poznaniu z dedykowaną aplikacją miejską umożliwiającą nowoczesną, interaktywną oraz selektywną komunikację w czasie rzeczywistym, a także obsługę przejazdów publicznego transportu zbiorowego.

Celem głównym projektu jest przygotowanie dedykowanego programu lojalnościowego **jako motywację do kształtowania pożądanych postaw: obywatelskiej, społecznej, gospodarczej, ekologicznej i kulturalnej z jednoczesnym ułatwieniem użytkowania standardowych procedur urzędowych** tak, aby poznanianki i poznaniancy mogli wykorzystać zaoszczędzony czas według własnych upodobań, także zwiększając swoje zaangażowanie w życie miasta.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Podjęte działania i cel

W 2019 r. na posiedzeniu Komitetu Sterującego przyjęty został do realizacji projekt utworzenia Aplikacji mobilnej dla mieszkank i mieszkańców Poznania. W pierwszych krokach niezbędne było oszacowanie potencjału Miasta oraz dokonanie szczegółowej analizy przedwdrożeniowej usług świadczonych przez Miasto.

Aby móc w pełni sprostać wymaganiom oraz utworzyć aplikację uniwersalną, opartą o najnowsze trendy technologiczne, Miasto Poznań ogłosiło postępowanie przetargowe w trybie otwartego zamówienia publicznego. Działania te miały w głównej mierze określić wymagania i uwarunkowania dotyczące wdrożenia Aplikacji miejskiej, które wynikają z:

- Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+
- dążenia do zwiększenia liczby podatników PIT w Poznaniu
- oczekiwań mieszkank i mieszkańców oraz wskazanych jednostek
- rozwoju technologii informatycznych związanych z postępującą cyfryzacją
- uwarunkowań prawnych

Aby zrealizować prawidłowo powierzone zadanie budowania Aplikacji niezbędne było również określenie zakresu zmian w funkcjonowaniu modelu urzędu, głównych procesów lojalnościowych oraz adaptacja założeń mobilnej obsługi transportu miejskiego.

W celu zabezpieczenia pełnego interesu Miasta analiza przedwdrożeniowa została podzielona na bloki tematyczne:

- diagnoza środowiska biznesowego, środowiska Urzędu Miasta Poznania i wskazanych jednostek oraz wykorzystywanych rozwiązań IT i modeli programów lojalnościowych
- opracowanie koncepcji i założeń Aplikacji
- opracowanie założeń dotyczących wdrożenia i eksploatacji systemu IT Aplikacji
- przygotowanie postępowania przetargowego na dostawę i wdrożenie Aplikacji
- projekt przyjaznego interfejsu – jako prawo opcji
- wsparcie podczas postępowania przetargowego na dostawę i wdrożenie Aplikacji – jako prawo opcji

Miasto w ramach działań analizy zleciło również opracowanie architektury IT Aplikacji, przygotowanie wytycznych do wdrożenia i integracji systemów miejskich jak PEKA. Przygotowane zostały również wytyczne związane z rozwojem i utrzymaniem systemu w przyszłości, co pozwoli na łatwiejsze oszacowanie kosztów projektu, a także utrzymać system w kontekście systemu otwartego.

Cele szczegółowe projektu

- **gospodarczy:** zwiększenie liczby osób rozliczających podatki w Poznaniu, zwiększenie popytu na innowacyjne i niszowe usługi, które wymagają wsparcia promocyjnego w początkach swojej działalności, działania antycykliczne oraz włączenie wszystkich grup mieszkank i mieszkańców w życie społeczno-gospodarcze Miasta
- **społeczny:** ułatwienie miejskim jednostkom organizacyjnym realizowanie celów ilościowych i jakościowych poprzez skuteczną komunikację, włączanie mieszkank i mieszkańców w tworzenie miasta i inicjowanie postaw kreatywnych oraz pożądanych zachowań
- **edukacyjny:** przekazanie wiedzy na tematy elementarnych związków i zależności pomiędzy miastem a mieszkankami i mieszkańcami (przepływy finansowe, gospodarcze, kapitału społecznego), korzyści z płacenia podatków w mieście, różnic w zakresie zameldowania/zamieszkania i konsekwencji z tym związanych

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **proceduralny:** uporządkowanie i uproszczenie procedur na styku urząd – mieszkanki i mieszkańcy, proste, jasne ścieżki postępowania eliminujące stres, niechęć i nadmierną ilość czasu
- **kulturalny:** zwiększenie uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta, wzmocnienie dedykowanej komunikacji, zwrócenie uwagi na imprezy o mniejszej frekwencji, zachęcenie nowych grup społecznych, pomoc osobom wykluczonym, które nigdy nie uczestniczyły w życiu społeczno-kulturalnym miasta
- **transportowy:** udostępnienie osobom korzystającym z transportu publicznego nowoczesnego sposobu zakupu i identyfikacji w pojazdach transportu miejskiego, szybkiego systemu transakcyjnego oraz precyzyjnie dostosowanej oferty przewozowej wraz ze spersonalizowaną informacją pasażerską, promowanie transportu publicznego w mieście
- **kreowanie społecznej postawy** obywatelki/obywatela zaangażowanego w życie miasta: podniesienie jakościowego oraz ilościowego uczestnictwa w konsultacjach społecznych, wolontariacie, sprzątaniu miasta, opiece nad wykluczonymi
- **komunikacyjny:** stworzenie interaktywnego, dedykowanego narzędzia komunikacji pomiędzy urzędem a poznaniakami i poznaniakami, możliwość kontaktu i współpracy z określoną grupą osób, dedykowaną do danego zagadnienia, szybkie konsultacje
- **podniesienie kapitału intelektualnego społeczeństwa**, co wpłynie na jakość życia w mieście

Efekty projektu z perspektywy głównych interesariuszek i interesariuszy

- **mieszkanki i mieszkańcy:**
 - zwiększenie dostępności i ułatwienia w korzystaniu z usług miejskich poprzez wykorzystanie Aplikacji do identyfikacji osoby, która zamieszkuje w Poznaniu i płaci podatki w mieście
 - ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami, które w dostępie do aplikacji będą mogły korzystać z rozwiązań technologicznych w urządzeniach mobilnych (np. osoby słabo- lub niewidzące)
 - uczestnictwo w miejskim programie lojalnościowym dla usług miejskich i partnerów programu oraz korzystania z benefitów programu (łatwy zakup, promocje, zniżki, dodatkowe punkty, dedykowane oferty dla poszczególnego użytkownika/użytkowniczki programu)
 - możliwość łączenia różnych usług miejskich, partnerów i ich promocji
 - łatwe wyszukiwanie usług miejskich i partnerów dostosowanych do rzeczywistych potrzeb i możliwości mobilnych/czasowych/finansowych
 - łatwy zakup wybranych usług poprzez program lojalnościowy
 - możliwość włączenia się w kreowanie miasta, świadomość bycia mieszkanką/mieszkańcem, który ma realny wpływ na rozwój swojego miasta, utożsamianie się z miastem
 - docelowo integracja z ofertą Poznańskiej Złotej Karty (oferta dla seniorów) oraz Kartą Dużej Rodziny (oferta dla rodzin z dziećmi)
- **użytkowniczki i użytkownicy transportu publicznego:**
 - integracja dotychczasowych rozwiązań karty PEKA z Aplikacją
 - ułatwienie planowania podróży dzięki integracji systemów planowania podróży
 - docelowo możliwość wyszukiwania, rezerwacji i korzystania z usług dodatkowych (Poznański Rower Miejski, systemy współdzielenia pojazdów z napędem silnikowym, stanowisk w stacjach ładowania pojazdów elektrycznych, miejsc parkingowych)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **młodzież:**
 - realne korzyści dzięki zamieszkaniu w Poznaniu i płaceniu w mieście podatków, co powinno wpłynąć na ich decyzję o związaniu z miastem swojej przyszłości
 - zachęta do uregulowania sytuacji pod względem podatkowym
 - efektywna interakcja z urzędem wykorzystująca kanał komunikacji preferowany przez młodzież
 - realizacja oczekiwań młodzieży i Młodzieżowej Rady Miasta Poznania dotyczących uruchomienia specjalnej miejskiej aplikacji
 - łatwa możliwość zaangażowania się w życie miasta i możliwość efektywnej prezentacji własnych pomysłów na Poznań
 - świadomość, że oczekiwania i potrzeby młodzieży dochodzą do urzędu (dowartościowanie młodzieży)
- **obcokrajowcy:**
 - realne korzyści dzięki zamieszkaniu w Poznaniu i płaceniu w mieście podatków
 - zachęta do uregulowania sytuacji pod względem podatkowym
 - łatwiejsza integracja w nowym środowisku, ułatwienie w dostępie w sprawach urzędowych, bytowych i codziennych
 - efektywna interakcja z urzędem poprzez nowoczesny kanał komunikacji.
- **odbiorczynie i odbiorcy kultury:**
 - ułatwienie uczestnictwa w kulturze poprzez łatwe wyszukiwanie oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb konkretnej osoby
 - możliwość regularnego dostarczania dedykowanej oferty usług kulturalnych na podstawie zaznaczonych preferencji dotyczących np. miejsca/czasu/rodzaju/ceny usługi
 - łatwy zakup wybranych usług poprzez program lojalnościowy
 - korzystanie z promocji i zniżek dostępnych jedynie dla osób korzystających z Aplikacji
 - możliwość interakcji z osobami tworzącymi projekty kulturalne
- **odbiorczynie i odbiorcy usług edukacyjnych, zdrowotnych, rekreacyjno-sportowych, drobnych bytowych (np. gastronomia, fryzjerstwo, usługi krawieckie, kaletnicze, szewskie, hydrauliczne):**
 - ułatwienie dostępu do poszukiwanej usługi poprzez łatwe wyszukiwanie oferty dostosowanej do potrzeb konkretnej osoby
 - możliwość regularnego dostarczania dedykowanej oferty usług na podstawie zaznaczonych preferencji dotyczących np. miejsca/czasu/rodzaju/ceny usługi
 - korzystanie z promocji i zniżek dostępnych jedynie dla osób korzystających z Aplikacji
- **organizatorzy i operatorzy miejskiego transportu zbiorowego:**
 - zbieranie danych dotyczących rzeczywistego ruchu pasażerek i pasażerów w czasie i bieżącego obciążenia systemu transportowego, co pozwoli na optymalizację rozkładów jazdy i układu tras transportowych
 - szybka identyfikacja problemów transportowych wynikających ze zbyt dużego obciążenia
 - nowy kanał komunikacji i narzędzie do promocji usług
- **producentki i producenci kultury:**
 - możliwość dotarcia ze swoją ofertą do większej liczby osób (zwiększenie frekwencji i większe wpływy ze sprzedaży biletów)
 - możliwość pozyskiwania danych dotyczących potrzeb i oczekiwań użytkowników i użytkowników Aplikacji dotyczących oferty kulturalnej w mieście

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- możliwość interakcji z odbiorczyniami i odbiorcami kultury
- **usługodawcy usług edukacyjnych, zdrowotnych, rekreacyjno-sportowych, drobnych bytowych:**
 - możliwość dotarcia ze swoją ofertą do większej liczby osób (zwiększenie wpływów ze sprzedaży usług)
 - możliwość pozyskiwania danych dotyczących potrzeb i oczekiwań użytkowników i użytkowników Aplikacji dotyczących oferty usługowej w mieście
- **urząd/miejskie jednostki organizacyjne i spółki z udziałem Miasta:**
 - efektywny, interaktywny kanał komunikacji z mieszkańcami i mieszkańcami umożliwiające przekazywanie dedykowanej informacji dla konkretnego użytkownika/użytkowniczki Aplikacji (np. bieżące komunikaty, ostrzeżenia, stawki i terminy płatności podatków, terminy naboru do żłobków, przedszkoli i szkół, terminy i stawki wywozu odpadów)
 - efektywny kanał konsultacji społecznych i badania opinii (np. dedykowane badania ankietowe, crowdsourcing, geoankieta)
 - nowe narzędzie do promocji miasta, przekazywania kluczowych informacji o mieście, uruchomionych nowych rozwiązaniach i ułatwieniach
 - docelowo integracja z rządowymi usługami internetowymi (np. ePUAP, Twój ePIT, CEIDG, CEPiK).

07_Mobilność miejska w Poznaniu w 2019 r.

Infrastruktura drogowa w Poznaniu

W 2019 r. długość dróg miejskich o nawierzchni twardej wynosiła 932 km, z których ponad połowa była w stanie bardzo dobrym lub dobrym.

Inwestycje i remonty

W 2019 r. do najważniejszych realizowanych remontów i inwestycji należały:

- przebudowa ul. Święty Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka w ramach projektu „Projekt Centrum – etap I – przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa”
- przebudowa Mostu Lecha polegająca na rozbiórce północnej nitki mostu oraz budowie nowego obiektu
- przebudowa skrzyżowań ulic Chartowo/Wiatraczna oraz Żegrze/Bobrzańska
- przebudowa ul. Gdyńskiej (DW nr 196) od granicy miasta Poznania do zjazdu do Centralnej Oczyszczalni Ścieków
- przebudowa obiektu nad PST – ul. Szymanowskiego
- przebudowa drogi w ciągu ul. Szwajcarskiej
- budowa ul. Folwarcznej
- przebudowa ulic: Taczaka, Palacza, Jackowskiego
- budowa dojazdu do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na Naramowicach
- budowa dróg dla rowerów w ul. Grunwaldzkiej

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Wizualizacja ul. Taczaka

arch. UMP

ulice Szwajcarska i Folwarczna

arch. UMP

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

badam Baza Danych
Miasta

Ponadto przygotowywano dokumentację i prowadzono prace projektowe w ramach zadań:

- budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20
- korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje
- budowa wiaduktów drogowych w ciągu ulic Lutycka i Gołęcińska w Poznaniu
- budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Kurlandzka i Wiatraczna oraz przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej
- przebudowa skrzyżowania ulic: Stróżyńskiego – Marka z Aviano – Morasko – Mateckiego
- przebudowa ulic: Kolejowa, Lotnicza, Hodowlana, Umultowska na odcinku od ul. Krygowskiego do ul. Ślazowej
- rozbudowa infrastruktury transportu publicznego w rejonie Strzeszyna i Strzeszyna Greckiego
- budowa kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Cybiną pomiędzy Berdychowem, Ostrowem Tumskim oraz Chwaliszewem
- budowa ul. Św. Wawrzyńca
- przebudowa przejścia podziemnego w ul. Milczańskiej
- budowa węzła komunikacyjnego Nowa Naramowicka
- przebudowa ronda Śródka
- przebudowa ul. Hodowlanej
- przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Gołężyckiej
- budowa drogi rowerowej w ciągu ul. Grunwaldzkiej oraz wzdłuż ulic: Wyszyńskiego, Estkowskiego, Wolnica i Solna, Połabska, Umultowska, Łużycka, Stoińskiego i Wiechowicza, wzdłuż trasy PST na odcinku od ul. Szymanowskiego do Trójkole
- przebudowa schodów przy ul. Spychalskiego i Mostu Dworcowego

Zarządzanie ruchem

W 2019 r. kontynuowane były prace nad wdrożeniem i optymalizacją narzędzia informatycznego System Wspierający Zarządzanie Ruchem (SWZR), usprawniającego pracę Urzędu Miasta Poznania. SWZR pozwoli na:

- tworzenie bazy danych organizacji ruchu
- optymalizację procesu zatwierdzania projektów organizacji ruchu przez Miejskiego Inżyniera Ruchu
- ewidencję oznakowania i sygnalizacji świetlnej
- zwiększenie możliwości analizowania i ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Ruch samochodowy w Poznaniu

W 2019 r. w Poznaniu było zarejestrowanych 516,6 tys. pojazdów, w tym 405 tys. pojazdów osobowych.

Prędkość ruchu w centrum

Poznań, Warszawa i Kraków to miasta o najbardziej zakorkowanych centrach, wynika z analizy Korkowo.pl – serwisu informującego na bieżąco o korkach na polskich drogach. Średnia dzienna prędkość wynosi tam ok. 20 km/h.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

W promieniu do 2 kilometrów od ścisłego centrum średnia prędkość, w porannych godzinach szczytu, nie przekracza 19 km/h. Między 16:00 a 18:00 oscyluje w granicach 20 km/h. Na ulicach dojazdowych, w promieniu 2 do 5 kilometrów od centrum średnia prędkość to 36 km/h rano (6:00 – 9:00) i 37 km/h popołudniu (16:00-18:00). Szanse na przyspieszenie kierowcy mają dopiero na obrzeżach miasta.

Organizacja ruchu

Miejski Inżynier Ruchu w 2019 r. zatwierdził:

- 458 nowych stałych organizacji ruchu, poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego, dostosowujące infrastrukturę drogową do obowiązujących przepisów, usprawniające ruch komunikacji zbiorowej, pojazdów indywidualnych, rowerzystów i pieszych oraz reorganizujące i porządkujące zasady parkowania w mieście
- 1 726 czasowych organizacji ruchu związanych z mającymi poprawić jakość życia i podróżowania mieszkańców inwestycjami, przebudowami i remontami, realizowanymi w pasie drogowym na terenie miasta
- wydał 36 decyzji administracyjnych o wykorzystaniu dróg w sposób szczególny, związanych z odbywającymi się w przestrzeni publicznej miasta ważnymi wydarzeniami rocznicowymi oraz imprezami sportowymi, kulturalnymi i religijnymi

Uruchomiono [wortal transportowy](#), na którym pojawiają się m.in. informacje o zmianach w organizacji ruchu. Od sierpnia do końca grudnia 2019 r. zamieszczonych zostało 139 informacji m.in. o zmianach w organizacji ruchu.

Miejski Inżynier Ruchu prowadzi także działania mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa pieszych:

- przeglądy pasa drogowego i przygotowanie projektów stałej organizacji ruchu
- „Bezpieczna droga do szkoły” – prowadzona od kilku lat akcja polega na systematycznym sprawdzaniu dróg prowadzących do szkół oraz na wprowadzaniu stałych organizacji ruchu w ich rejonie
- doświetlenie przejść dla pieszych
- montaż oznakowania aktywnego przy przejściach dla pieszych
- nowe sygnalizacje świetlne

Liczba samochodów

W 2019 r. w Poznaniu było zarejestrowanych 516,6 tys. pojazdów, w tym 405,3 tys. pojazdów osobowych – o 19,3 tys. więcej niż w rok wcześniej (w tym o 16,3 tys. więcej pojazdów osobowych).

819 to liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców przy uwzględnieniu osób zameldowanych na stałe i czasowo na dzień 31.12.2019 r.

Szkolenia kierowców

Przy ul. Wilczak 53 funkcjonuje Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, który w 2019 r. przeprowadził 7,4 tys. egzaminów teoretycznych oraz 15,9 tys. egzaminów praktycznych, zakończonych łącznie 4,7 tys. pomyślnie zdanymi egzaminami we wszystkich kategoriach.

Liczba samochodów osobowych w największych miastach Polski

	2002	2010	2015	2016	2017	2018	2018/2001 w %
Poznań	210 780	285 411	338 984	356 788	371 610	388 958	184,5
Kraków	257 823	353 540	424 026	448 004	468 657	493 021	191,2

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Łódź	222 131	298 119	351 870	365 931	380 267	396 349	178,4
Warszawa	694 805	931 495	1 131 120	1 194 068	1 261 803	1 332 923	191,8
Wrocław	220 600	314 061	381 831	403 063	420 935	442 005	200,4

Źródło: GUS

Liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców w największych miastach Polski

	2002	2010	2015	2016	2017	2018	2018/2001 w %
Poznań	365	514	625	660	690	725	198,6
Kraków	340	467	557	585	611	639	187,9
Łódź	283	408	502	525	551	578	204,2
Warszawa	412	548	648	681	715	750	182,0
Wrocław	345	498	601	632	659	690	200,0

Źródło: GUS

Współdzielenie pojazdów w Poznaniu

W Poznaniu rozwija się nowoczesna ekologiczna mobilność. Współdzielenie pojazdów stanowi realną alternatywę transportową i nową jakość – odmienną od transportu indywidualnego i zbiorowego i usług mobilności na żądanie (np. taxi).

Od 2017 r. w Poznaniu można korzystać (oprócz systemu [Poznańskiego Roweru Miejskiego](#) finansowanego z budżetu Miasta) z komercyjnych wypożyczalni skuterów, samochodów i hulajnóg na minuty. Wraz z rozwojem systemu carsharingu wprowadzono udogodnienia dla systemu samochodów współdzielonych w opłatach w [Strefie Płatnego Parkowania](#).

Poznański startup stworzył [aplikację take&drive](#), która umożliwia najlepszy wybór środka transportu do poruszania się po mieście. Dzięki aplikacji lokalizuje się osobę użytkującą i wskazuje najbliższe pojazdy na minuty — samochody, skutery, hulajnogi i rowery, a także przystanki publicznego transportu zbiorowego. Oprócz tego informuje, o której godzinie rzeczywiście pojawi się autobus lub tramwaj na przystanku (na podstawie danych GPS). Tam, gdzie nie można korzystać z danych GPS, osobom użytkującym pokazuje godzinę odjazdu ich autobusu i tramwaju na podstawie danych z rozkładu jazdy.

Pokazanie dostępnych pojazdów to nie wszystko. Po wybraniu pojazdu na mapie osoba użytkująca widzi szczegółowe informacje na jego temat (np. stan paliwa/baterii, adres, cenę). Może też wyświetlić strefę obsługiwaną przez danego operatora — zaznacza na mapie obszar, w którym można zwrócić wypożyczony pojazd.

[więcej o elektromobilności w Poznaniu na badam.poznan.pl](#)

Parkowanie pojazdów w Poznaniu

Spójna Polityka Parkingowa dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Poznańskiej

Głównym celem projektu „Spójna Polityka Parkingowa dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Poznańskiej – SPPOFAP” jest podniesienie spójności powiązań transportowych w obszarze polityki

więcej informacji o Poznaniu: [badam.poznan.pl](#)

parkingowej w ramach aglomeracji, z wzajemnym dalszym oddziaływaniem na wybrane samorządy województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r.

Opracowana Polityka Parkingowa powstała w ramach projektu pn. „Badanie powiązań funkcjonalno-przestrzennych w zakresie parkingów dla obszaru Aglomeracji Poznańskiej (z uwzględnieniem wpływu sąsiadujących powiatów – SPPOFAP)”. Zadanie było współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 – 2013.

Proces suburbanizacji występujący w aglomeracji poznańskiej powoduje, że coraz więcej problemów transportowych generowanych jest poza miastem. Efektem wprowadzenia i realizacji polityki parkingowej ma być zmniejszenie ruchu samochodowego oraz zwiększenie ruchu pasażerskiego w transporcie zbiorowym, co spowoduje zmniejszenie emisji spalin i hałasu oraz lepszą efektywność transportu zbiorowego.

Planowany system parkingów typu **Park&Ride** obejmuje etapy:

- I etap – w lutym 2018 r. został otwarty pierwszy parking typu P&R w Poznaniu zlokalizowany przy skrzyżowaniu ulic Szymanowskiego i Smoleńskiej, dla osób korzystających z samochodów i przesiadających się na transport publiczny. Posiada 130 miejsc postojowych i jest otwarty 7 dni w tygodniu (oprócz świąt), przez całą dobę, z przerwą techniczną w godzinach od 2.30 do 4.30. Funkcjonalnością zastosowaną na parkingu jest możliwość wjazdu na parking na podstawie aktywnego biletu okresowego na karcie PEKA (system parkingowy został powiązany z systemem PEKA)
- II etap – projekt obejmuje budowę trzech odrębnych przestrzennie i funkcjonalnie obiektów parkingowych typu „Park&Ride” w następujących lokalizacjach: św. Michała – w rejonie ulic św. Michała, Warszawska i Świętojańska, Strzeszyn – w rejonie przystanku kolejowego Poznań Strzeszyn oraz rondo Starołęka – w rejonie ulic Hetmańska, Starołęcka i Wagrowska. Planowany termin zakończenia prac budowlanych wyznaczono na 2020 r. W 2019 r. przygotowano dokumentację i złożono wnioski o pozwolenie na budowę, które w listopadzie otrzymano
- III etap – budowa parkingów na Górczynie i Miłostowie. Wniosek o dofinansowanie na P&R Górczyn i Miłostowo złożony w październiku 2017 r. został pozytywnie rozpatrzony. Na realizację III etapu parkingów P&R, którego całkowita szacunkowa wartość określona została na 97,99 mln zł, przyznano dofinansowanie w wysokości 21,96 mln zł. Miasto Poznań wnioskowało o kwotę 67,6 mln zł. Wobec braku możliwości zabezpieczenia w budżecie Miasta pełnej wartości projektu w sytuacji uzyskania dotacji w wysokości znacznie niższej od wnioskowanej, zaszła konieczność poinformowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego o zawieszeniu realizacji projektu i odstąpieniu od podpisania umowy o jego dofinansowanie
- IV etap – odebrano wstępną koncepcję funkcjonalno-przestrzenną dla 5 odrębnych obiektów parkingowych w lokalizacjach: os. Lecha – Piaśnicka, PKP Podolany (ul. Horacego), PKP Antoninek, PKP Karolin oraz PKP Starołęka przy torach kolejowych

Kontynuując zadanie podjęte w 2018 r. dotyczące wykonania opracowania „Kompleksowej analizy obszaru Miasta Poznania – dzielnic (Jeżyce, Łazarz, Wilda) pod kątem optymalizacji parkowania”, prowadzono prace zmierzające do odbioru opracowanego dokumentu.

W 2019 r. zlecono wykonanie „Analizy możliwości realizacji parkingu podziemnego pod al. Marcinkowskiego na odcinku od ul. Solnej do ul. 23 Lutego”. W koncepcji uwzględniono analizy przestrzenne, funkcjonalno-przestrzenne, ruchu drogowego, ekonomiczne oraz wskazano warianty rozwiązań dla możliwości budowy parkingu.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Miejski System Parkowania obejmuje:

- strefę płatnego parkowania (SPP), w której dostępnych jest 7,2 tys. miejsc parkingowych
- 7 parkingów buforowych znajdujących się na obrzeżach SPP, na których dostępne są 962 miejsca postojowe

Łącznie w Poznaniu dostępnych jest **8,2 tys. miejsc parkingowych**.

[Informacje dotyczące parkingów wraz z mapą](#)

Transport publiczny w Poznaniu

Na koniec 2019 r. liczba kart PEKA będących nośnikiem opłat za przejazdy wyniosła 653,7 tys.

Funkcję organizatora w zakresie zbiorowego transportu publicznego na terenie Poznania pełni [Zarząd Transportu Miejskiego](#) (ZTM).

Realizując porozumienia międzygminne, ZTM odpowiada za organizację transportu zbiorowego w aglomeracji poznańskiej, integrując tym samym cały obszar aglomeracyjny, organizując usługę transportową łączącą strefę podmiejską z Poznaniem.

Porozumienia międzygminne w zakresie organizacji przez Miasto Poznań lokalnego transportu zbiorowego zawarte zostały z **19 gminami**:

- Gmina Czerwonak
- Gmina Dopiewo
- Gmina Komorniki
- Miasto i Gmina Kórnik

arch. ZTM

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- Miasto Luboń
- Gmina Mosina
- Miasto i Gmina Murowana Goślina
- Miasto i Gmina Pobiedziska
- Miasto Puszczykowo
- Gmina Rokietnica
- Gmina Suchy Las

arch. ZTM

- Miasto i Gmina Swarzędz
- Miasto i Gmina Szamotuły
- Gmina Tarnowo Podgórne
- Gmina Duszniki
- Gmina Kaźmierz
- Gmina Kleszczewo
- Miasto i Gmina Kostrzyn
- Gmina Zaniemyśl

Funkcję kluczowego operatora świadczącego usługi w zakresie przewozów autobusowych i tramwajowych na terenie Poznania w 2019 r. pełniło na zlecenie ZTM [Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.](#) (MPK). Pozostali operatorzy, obsługujący linie podmiejskie w ramach zawartych porozumień międzygminnych to:

- [Kórnickie Przedsiębiorstwo Autobusowe KOMBUS Sp. z o.o.](#)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- [Przedsiębiorstwo Transportowe TRANSLUB Sp. z o.o.](#)
- [Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Komorniki Sp. z o.o.](#)
- [Zakład Komunikacji Publicznej Suchy Las Sp. z o.o.](#)
- [Zakład Usług Komunikacyjnych ROKBUS Sp. z o.o.](#)
- [Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TRANSKOM Sp. z o.o.](#)
- [Komunikacja Gminy Tarnowo Podgórne TPBUS Sp. z o.o.](#)
- [Zakład Komunalny w Kleszczewie Sp. z o.o.](#)

Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna (PEKA)

[Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna](#) jest elektronicznym narzędziem służącym koordynacji transportu zbiorowego w aglomeracji poznańskiej i głównym elementem nowoczesnego systemu informatycznego.

Umożliwia ujednolicenie systemu płatności za przejazd świadczony przez różnych, niezależnych przewoźników działających na terenie Poznania i powiatu poznańskiego, a tym samym ułatwienie korzystania z transportu zbiorowego oraz zwiększenie jego dostępności.

Na koniec 2019 r. liczba kart PEKA będących nośnikiem opłat za przejazdy wyniosła **653,7 tys.**

arch.

UMP

Dostępne funkcjonalności karty PEKA to:

- bilet okresowy, sieciowy i trasowany
- tPortmonetka – opłacanie przejazdów miejskiego transportu zbiorowego (bilet jednorazowy) oraz parkowania w SPP
- możliwość doładowania przez internet
- identyfikator cyfrowy
- karta biblioteczna w Bibliotece Raczyńskich
- niekwalifikowany podpis elektroniczny
- wirtualny monitor
- możliwość korzystania z roweru miejskiego

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- opłacanie parkingu Park&Ride
- aplikacja MOPR – wgrywanie danych o liczbie posiłków na kartę i możliwość korzystania z nich w barach Społem

System PEKA umożliwia wprowadzenie bardziej elastycznej oferty biletów. Najkrótszym okresem obowiązywania biletów sieciowych oraz trasowanych jest 14 dni. **Każda osoba podróżująca ma możliwość dopasowania do własnych potrzeb okres ważności biletu – do 366 dni dla biletów sieciowych i do 90 dni dla biletów trasowanych.**

Atrakcyjny cenowo **Bilet Metropolitalny** to oferta specjalna dla osób, które mieszkają i odprowadzają podatek dochodowy w Poznaniu lub gminie objętej porozumieniem międzygminnym.

Na koniec 2019 r. funkcjonowało 258 punktów sprzedaży biletów oraz 90 biletomatów stacjonarnych dostosowanych do obsługi systemu.

arch. UMP

Liczba sprzedanych biletów w transporcie publicznym w 2019 r. wyniosła 17,4 mln.

W związku z integracją transportu publicznego z gminami Kórnik i Zaniemyśl od sierpnia 2019 r. wprowadzona została **czwarta strefa biletowa – strefa D**, a wraz z nią nowa taryfa biletowa. Strefa D objęła miejscowości znajdujące się na terenie gminy Zaniemyśl: Jezioro Małe, Jezioro Wielkie, Łękno i Zaniemyśl.

W sprzedaży znalazły się nowe bilety okresowe, w tym nowe rodzaje biletów na sieć na strefy: A+B+C+D, B+C+D, C+D oraz D. Z dniem 1 sierpnia 2019 r. ze sprzedaży wycofano:

- bilety na 10 minut na strefę A+B+C, wprowadzając bilet 10 min na strefę A+B+C+D w cenie 3 zł
- bilety na 40 minut na strefę A+B+C, wprowadzając bilet 45 min na strefę A+B+C+D w cenie 5 zł
- bilety 48- i 72-godzinne

Modernizacja taboru transportu publicznego

Tabor tramwajowy MPK Poznań Sp. z o.o.

W 2019 r. wprowadzono do eksploatacji **50 niskopodłogowych pojazdów typu Moderus Gamma**, w tym 30 pojazdów jednokierunkowych i 20 dwukierunkowych. Wycofano z eksploatacji łącznie 54 wagony (22 szt. typu 105N, 1 szt. typu MF02 oraz 31 szt. typu GT8).

arch. UMP

Tabor autobusowy MPK Poznań Sp. z o.o.

W 2019 r. wprowadzono do eksploatacji **15 najnowszych autobusów elektrycznych Solaris Urbino 18 Electric**. Ponadto zrealizowano dostawę 19 autobusów Solaris Urbino 12. Planowana jest dostawa kolejnych 6 autobusów elektrycznych 12 metrowych (planowo do obsługi wybranych brygad linii nr 163 oraz 190).

Wycofano z eksploatacji najstarsze pojazdy typu Jelcz M125M, Neoplan N4021, MAN NL223 oraz Solaris Urbino.

Stacje ładowania autobusów elektrycznych zostały zlokalizowane na pętlach Sobieskiego, Garbary oraz w zajezdni autobusowej przy ul. Mogileńskiej.

Zakup autobusów z napędem elektrycznym stanowi początek działań polegających na przystosowaniu taboru miejskiego transportu zbiorowego do wymagań w zakresie zeroemisyjności. W listopadzie 2019 r. projekt znalazł się na 3. miejscu listy rankingowej ogólnopolskiego konkursu na dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, dzięki czemu w 2021 r. możliwe będzie zakupienie **kolejnych 37 autobusów z napędem elektrycznym** wraz z infrastrukturą do ich ładowania.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

arch. UMP

Modernizacja infrastruktury

W 2019 r. realizowano prace budowlano-modernizacyjne oraz projektowe infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, m.in.:

- **przebudowa trasy tramwajowej: Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze** wraz z budową odcinka od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej (odc. I: ul. Kórnicka – os. Lecha – trwa aktualizacja uzgodnień, kosztorysów dokumentacji projektowej; odc. II: os. Lecha – rondo Żegrze – zrealizowany zakres robót budowlanych; odc. III: rondo Żegrze – ul. Unii Lubelskiej – w trakcie realizacji)
- **przebudowa trasy tramwajowej w ul. Dąbrowskiego** – zakończono etap koncepcyjny oraz opracowano studium wykonalności, uzyskano ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach
- **budowa trasy tramwajowej od pętli Wilczak do Naramowic** – przebudowano pętlę Wilczak i oddano do użytkowania. Rozpoczęto prace rozbiórkowe budynków i prace archeologiczne w Parku Kosynierów połączone z wycinką drzew
- **budowa trasy tramwajowej na Naramowice – etap II** – opracowana została koncepcja wstępna, która została poddana konsultacjom społecznym. Obecnie opracowywana jest koncepcja końcowa, uwzględniająca uwagi wynikające z procesu konsultacji społecznych oraz opinii miejskich jednostek organizacyjnych
- **budowa trasy tramwajowej w ul. Ratajczaka** – II etap Programu Centrum – zakończono prace projektowe
- **przebudowa torowisk w ulicach Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.** – odebrano dokumentację projektową oraz wydano Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRiD)
- **zakup wraz z dostawą, montażem i podłączeniem napędów i układów zwrotnic oraz rejestratorów zdarzeń zwrotnic** w lokalizacjach: węzeł Traugutta, rondo Śródka, pętla Górczyn
- **wymiana obwodów wtórnych** w stacji prostownikowej Świętojańska
- **modernizacja układu zasilania SN-15 kV** stacji prostownikowej rondo Kopernika i Marcelińska

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **wykonanie projektu poprawy pewności zasilania** i przebudowy układu połączeń linii kablowych SN-15kV dla stacji prostownikowej Świętojańska wraz z wymianą kabli trakcyjnych – etap II
- **wymiana części kabli trakcyjnych** ze stacji Kazimierza Wielkiego i Murawa
- **przebudowa sieci trakcyjnej i kabli trakcyjnych** ul. Stawna
- **koncepcja zasilania trasy tramwajowej na Naramowice** z Odnawialnych Źródeł Energii
- **przebudowa sieci trakcyjnej**, koncepcja wykorzystania budynków na ul. Warszawskiej od ul. Mogileńskiej do pętli Miłostowo
- **przystosowanie stacji prostownikowej Żegrze i układu sieciowego na Górnym Tarasie Rataj** (odcinek od os. Lecha do ronda Żegrze) do zdalnego sterownia z Centralnej Dyspozytorni Mocy
- **przebudowa węzła rozjazdowego** rondo Śródka i przejazdu Jana Pawła II/Baraniaka
- **budowa przystanków** Pusta przy skrzyżowaniu ul. Mogileńskiej i ul. Warszawskiej
- **przebudowa torowiska** w ulicach Przełajowa i Pułaskiego – etap I
- **zakup i montaż smarownic torowych**
- **budowa Promenady Piątkowsko-Winogradzkiej** – bezpiecznej drogi na przystanek PST Lechicka Poznań Plaża z os. Bolesława Chrobrego
- **projekt przebudowy infrastruktury torowo-sieciowej** w ulicach Mielżyńskiego i Fredry
- **budowa przystanku PST Most Teatralny** wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- **budowa Punktu Nadzoru Ruchu Ogrody i Dębiec** – etap I Dębiec
- **projekt przebudowy torowiska** w ul. 28 Czerwca 1956 r. na odcinku od ul. Krzyżowej do ul. Hetmańskiej
- **przebudowa przejazdu** na skrzyżowaniu ulic Głogowskiej i Ściegiennego
- **modernizacja torowiska PST** (wymiana szyn pomiędzy ul. Roosevelta i przystankiem Słowiańska)
- **monitoring na dworcu Sobieskiego** – prace obejmowały roboty instalacyjne
- **prace zabezpieczające i naprawcze hali dawnej zajezdni tramwajowej** przy ul. Madalińskiego
- wykonanie, zakup wraz z dostawą i montażem **3 wiat przystankowych**
- **przebudowa przystanków i platform** przystankowych w rejonie m.in. ulic: Szczepankowo, Obornickiej, Morasko, al. Króla Przemysława II, ul. Zakopiańskiej, ul. Chartowo
- **remont nawierzchni pętli autobusowej** Wichrowe Wzgórze i odtworzenie nawierzchni bitumicznej
- **utworzenie skweru** na przystanku Piaśnicka/Rynek

Usprawnienia transportu publicznego

W 2019 r. zostały zrealizowane usprawnienia dla pojazdów komunikacji zbiorowej:

- zoptymalizowano programy sygnalizacji świetlnych wraz z systemami detekcji wzdłuż całej trasy linii autobusowej nr 174
- punktowo odseparowano ruch pojazdów indywidualnych od ruchu tramwajowego w rejonie skrzyżowania ulic Królowej Jadwigi – Strzelecka (kierunek centrum)
- zoptymalizowano programy sygnalizacji dla tramwajów w ciągu ulicy Grunwaldzkiej na odcinku Bałtyk – Rondo Jana Nowaka Jeziorańskiego
- zoptymalizowano program sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Głogowska – Hetmańska oraz Hetmańska – Dmowskiego
- uruchomiono system detekcji VDV (BFG) na skrzyżowaniach ulic Polska – Nowina oraz Dąbrowskiego – Polska w celu poprawy przejezdności autobusów

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- wybudowano śluzy BUS – wiadukt Kosynierów Górczyńskich oraz w rejonie skrzyżowania Ściegiennego/Arciszewskiego
- wymieniono nawierzchnię zatok autobusowych w ulicach Wiatraczna i Piątkowska

Buspasy

W 2019 r. wyznaczono nowe buspasy ze śluzami na wiadukcie Kosynierów Górczyńskich i w rejonie skrzyżowania ulic Ściegiennego i Arciszewskiego, zwiększając ich długość do **16,93 km**.

Buspasy są przeznaczone dla:

- autobusów
- taksówek
- rowerzystów
- służb komunalnych
- motocyklistów
- samochodów, które przewożą minimum 3 osoby

Podobne rozwiązanie stosowane jest już w wielu miastach w Europie. Dzięki temu osoby jadące do pracy z jednego kierunku zamiast trzema lub czterema samochodami przemieszczają się jednym. Wpływa to na zmniejszenie liczby samochodów na ulicach oraz korków.

Długość buspasów w największych miastach Polski

w km	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018/2013 w %
Poznań	6	6,7	6,9	9	15,3	15,8	263,3
Kraków	23,7	23,7	25,2	26,8	27,9	28,6	120,7
Łódź	10,7	18,9	18,9	25	25,6	24,7	230,8
Warszawa	48,0	48,0	48,0	48,5	66,0	67,1	139,8
Wrocław	21,5	21,5	21,5	25,3	26,5	27,8	129,3

Źródło: GUS

Europejskie projekty transportowe

Miasto Poznań uczestniczyło w unijnych projektach:

- **LAirA** CE1074 – Landside Airports Accessibility (Dostępność Lotnisk) – mającym na celu dostępność transportu multimodalnego w obszarze lotnisk na terenie Europy Środkowej
- **SULPITER** CE 222 – Sustainable Urban Logistics Planning To Enhance Regional freight transport (Planowanie Zrównoważonej Logistyki Miejskiej dla regionalnego wzmocnienia transportu towarów)

Projekt **LAirA** był realizowany w ramach funduszu Interreg Central Europe. Celem projektu była optymalizacja istniejącego układu transportowego poprawiającego dostępność do Lotniska Ławica w miejskim obszarze funkcjonalnym, w sposób pozwalający na obniżenie emisji zanieczyszczeń.

Celem projektu była optymalizacja istniejącego układu transportowego poprawiającego dostępność do Lotniska Ławica w MOF (Miejski Obszar Funkcjonalny), w sposób pozwalający na obniżenie emisji zanieczyszczeń. Spośród proponowanych rozwiązań warto podkreślić m.in. punkty styku lotnictwo – kolej, elektryczny PTZ, ITS, czy aplikacje pozwalające na planowanie niskoemisyjnej podróży. Wartość dodana projektu LAirA polega na wspólnym opracowywaniu międzynarodowego podejścia do strategii na rzecz niskoemisyjnego transportu oraz lokalnym wdrażaniu rozwiązań dla poprawy regionów Europy Centralnej.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

W ramach projektu zrealizowano:

- przegląd istniejących dokumentów strategicznych poświęconych zagadnieniu dostępności lotniska oraz analizę systemu transportowego
- ankietę wśród osób pracujących na lotnisku i korzystających z niego
- kampanię informacyjną wśród pracowniczek i pracowników Ławicy
- opracowanie lokalnej strategii, w której zawarto wytyczne dla portu lotniczego Poznań Ławica w zakresie niskoemisyjnej dostępności lądowej – jej elementy zostaną zawarte w Polityce Mobilności i Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania, których przyjęcie planowane jest pod koniec 2020 r.

Projekt **SULPITER** był realizowany w ramach funduszu Interreg Central Europe. Dotyczył planowania zrównoważonej logistyki dla miast i regionów. Realizacja projektu była zadaniem wskazanym w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Metropolii Poznań.

Głównymi założeniami projektu były:

- zrozumienie mechanizmów funkcjonujących w logistyce miejskiej
- poprawa umiejętności planowania i modelowania transportu towarowego
- współpraca pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym w ramach koncepcji Freight Quality Partnership

W ramach projektu opracowano Plan Zrównoważonej Logistyki Miejskiej dla Poznańskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego dla transportu towarowego – jego elementy zostaną zawarte w Polityce Mobilności i Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania, której przyjęcie planowane jest pod koniec 2020 r.

Polityka Mobilności Transportowej Miasta Poznania

W 2019 r. podjęto pracę nad opracowaniem dokumentu [Polityka Mobilności Transportowej Miasta Poznania](#).

Podstawą działań była Uchwała nr X/141/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do opracowania kompleksowej Polityki Mobilności. W tym celu w sierpniu 2019 r. Zarządzeniem nr 661/2019/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 14 sierpnia 2019 r. powołano Zespół do spraw opracowania Polityki Mobilności Miasta Poznania.

Zlecono wykonanie opracowania dotyczącego **diagnozy stanu realizacji i aktualności dokumentu Polityki Transportowej Poznania** przyjętej uchwałą nr XXIII/269/III/99 Rady Miasta Poznania z dnia 18 listopada 1999 r. W ramach realizacji przedmiotu umowy wykonawca przeprowadził całościową ocenę realizacji celów i kierunków rozwoju polityki transportowej, jak i dokonał całościowej oceny jej aktualności pod kątem obecnie istniejących uwarunkowań prawnych i faktycznych (w tym w szczególności istniejącego stanu polityki transportowej w Poznaniu), założeń, kierunków rozwoju oraz dokumentów naukowych, badawczych oraz prawnych. Na tej podstawie opracowany został projekt dokumentu, który podlegał zmianom w toku prac zespołu. W 2019 r. zawarto umowę z ekspertkami i ekspertami zewnętrznymi, którzy podjęli się zaopiniowania projektu dokumentu, tj. z psychologiem transportu oraz z inżynierem transportu. Planowane zakończenie prac ma nastąpić w grudniu 2020 r. jako przyjęcie dokumentu Uchwałą Rady Miasta Poznania.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania

Równolegle do prowadzonych prac nad Polityką Mobilności Transportowej Miasta Poznania zlecono przygotowanie, przeprowadzenie i opracowanie [Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla](#)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Miasta Poznania (SUMP), który **stanowi dokument wykonawczy (realizacyjny) dla strategicznego i kierunkowego dokumentu Polityki Mobilności**.

W 2019 r. przygotowano, ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na wykonanie dokumentu. Umowa pomiędzy Miastem a wykonawcą została zawarta pod koniec listopada 2019 r., co skutkowało zintensyfikowanymi pracami przygotowawczymi nad przeprowadzeniem konsultacji społecznych zaplanowanych na styczeń 2020 r. Zarządzeniem nr 1051/2019/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 18 grudnia 2019 r. ogłoszono przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania.

Kompleksowe Badania Ruchu i Model Ruchu

W latach 2018-2019 wykonano kompleksowe badania ruchu, dzięki którym uzyskano stan istniejący podziału modalnego, a także prognozy ruchu w wielu wariantach.

W oparciu o badania ruchu i zaktualizowany model ruchu powstaje nowy dokument Polityki Mobilności. Zakres prac obejmował:

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **badania ankietowe zachowań komunikacyjnych mieszkank i mieszkańców** Poznania i powiatu poznańskiego (na próbie 2000 gospodarstw domowych)
- **badania ankietowe przedsiębiorstw** w celu zbadania ruchu towarowego (wywiady w 500 przedsiębiorstwach)
- **badania ankietowe pasażerów transportu zbiorowego** (18 353 wywiadów)
- **badania ankietowe w wybranych szkołach i uczelniach** (17 szkół średnich – 2 023 wywiady i 8 uczelni – 671 wywiadów)
- **badania przemieszczeń urządzeń mobilnych**
- **badania samochodowego ruchu tranzytowego** na podstawie danych z nawigacji samochodowej (system Yanosik)
- **pomiar natężeń ruchu samochodowego** na ekranie Warty oraz kordonie powiatowym i miejskim tożsame z pomiarami z 2013 r. (85 punktów)
- **pomiar natężeń na kordonie centralnym**
- **pomiar potoków w środkach transportu miejskiego** i podmiejskiego (pomiar napełnienia 40 punktów)
- **pomiar wsiadań/wysiadań na wybranych dworcach kolejowych i autobusowych** (26 dworców kolejowych i 24 dworce i przystanki autobusowe)

Aktualizacja obejmowała strukturę modelu ruchu dla stanu istniejącego i prognoz.

Licznik rowerzystów

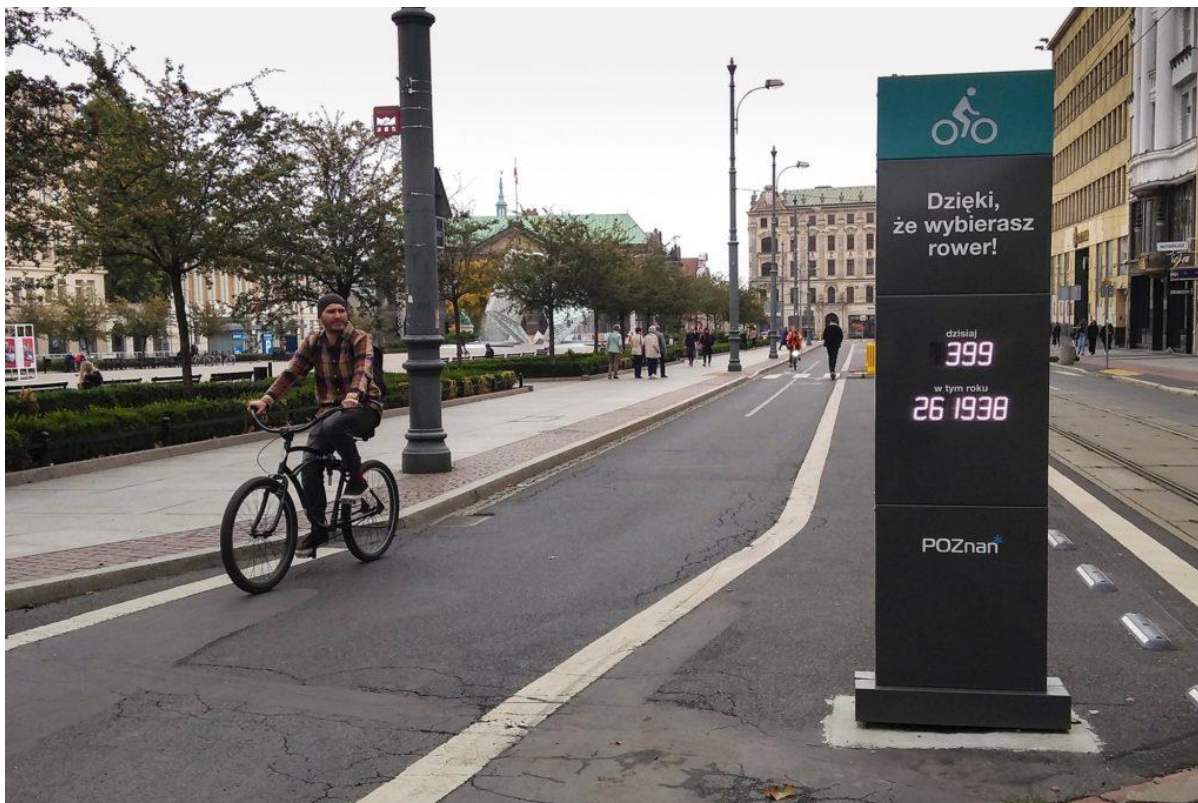
Na przełomie marca i kwietnia 2018 r. przy przystanku pl. Wolności uruchomiono pierwszy w Poznaniu licznik rowerzystek i rowerzystów. W 2019 r. roku zliczył on prawie **365 tys. przejazdów rowerami**. Dziennie notuje **średnio 468 przejazdów**. Najwięcej przejazdów odnotowano w czerwcu – prawie 50 tys.

W 2019 r. Miasto zamontowało kolejne 3 liczniki. Jeden stanął przy ul. Grunwaldzkiej (w pobliżu Wojskowej) i od września do końca 2019 r. naliczył ponad **44 tys. przejazdów** rowerami. Najwięcej w październiku – 16,5 tys. W listopadzie liczniki ustawiono także przy Wartostradzie – w pobliżu Przystani Poznania na os. Piastowskim oraz przy parku Stare Koryto Warty. Pierwszy odnotował niespełna 4 tys. przejazdów, a drugi nieco ponad 3 tys.

Licznik rejestruje każdy przejeżdżający w pobliżu rower. Urządzenie za pomocą pętli indukcyjnych zainstalowanych w asfalcie, w automatyczny sposób zlicza rowerzystki i rowerzystów podróżujących w jego obrębie, w obu kierunkach. Pętle posiadają kilka parametrów, dzięki którym rozróżniają pojazd, który właśnie po nich przejechał – są w stanie rozróżnić np. motocykl od roweru.

Licznik z wyglądu przypomina wysoką szafkę wyposażoną w 2 ekrany wyświetlające liczbę osób podróżujących rowerem danego dnia oraz całkowitą liczbę poruszających się rowerem od momentu uruchomienia urządzenia.

[Statystyka licznika rowerów](#)

arch. ZDM

ITS (Intelligent Transportation Systems)

Główny obszar wdrożenia systemu ITS ograniczony jest ulicami: **Dąbrowskiego – św. Wawrzyńca – Żeromskiego – Dąbrowskiego – Roosevelta – Głogowska – granica miasta.**

Podstawowe funkcjonalności systemu ITS Poznań:

- **zarządzanie i monitorowanie ruchu pojazdów transportu publicznego** na terenie aglomeracji poznańskiej (poprzez Centrum Zarządzania Transportem Publicznym oraz stanowiska dyspozytorskie na terenie aglomeracji)
- **przyspieszenie czasu przejazdu przez skrzyżowania** pojazdów PTZ poprzez uruchomienie „inteligentnej sygnalizacji świetlnej”
- **informowanie pasażerów o „rzeczywistym czasie przyjazdu”** pojazdu na przystanek (tablice informacji pasażerskiej)

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

arch. ZDM

W zakresie ITS:

- uruchomiono **system informacji podróży** w postaci znaków zmiennej treści (tablice VMS – Variable Message Signs), na których można wskazać informacje o czasach przejazdu, utrudnieniach w ruchu (np. wypadek czy bieg uliczny), informacje o temperaturze, stanie nawierzchni czy stanie powietrza. Tablice mogą wskazać informacje o wolnych miejscach parkingowych w pobliżu. Ponadto system obejmuje również kamery wykrywające groźne zdarzenia
- **wyposażono każdy pojazd MPK w systemy pozycjonowania i radio krótkiego zasięgu** wg specyfikacji VDV (Verband Deutscher Verkehrsunternehmen), wykorzystywane przez tablice informacji pasażerskiej oraz system sygnalizacji świetlnej do ustawiania priorytetu dla przejazdu tramwajów i autobusów
- zainstalowano **naprowadzające tablice na parkingi buforowe** z wyświetlaną liczbą wolnych miejsc. Projekt został sfinansowany z funduszy UE Infrastruktura i Środowisko. Obecnie takie elementy, jak radio VDV, czy tablice informacji pasażerskiej są wdrażane w innych częściach miasta (poza ITS) przy finansowaniu z budżetów ZDM i ZTM

W systemie funkcjonuje 140 tablic informacji pasażerskiej (TIP) na terenie aglomeracji, w tym 127 w Poznaniu.

Miejsca parkingowe

Udostępnianie informacji o miejscach parkingowych i naprowadzanie na wolne miejsca parkingowe powoduje:

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- mniejszą liczbę samochodów jeżdżących w poszukiwaniu miejsc parkingowych w centrum, co przekłada się na mniejsze zatłoczenie ulic
- możliwość wcześniejszego zaplanowania podróży do centrum
- wykorzystywanie udostępnianych danych przez programistów systemów nawigacyjnych

[Informacje dotyczące parkingów wraz z mapą](#)

Przejścia dla pieszych

W 2019 r. zostały doświetlone kolejne przejścia dla pieszych, w celu polepszenia poziomu bezpieczeństwa najmniej chronionych uczestniczek i uczestników ruchu drogowego. Wykonano prace doświetleniowe m.in.:

- na ul. Estkowskiego, gdzie ledowe listwy wbudowane w chodnik są zintegrowane z sygnalizacją świetlną i pełnią rolę pomocniczą do sygnalizacji, mającą za zadanie podnieść poziom bezpieczeństwa dzieci i osób z dysfunkcją wzroku
- na ul. Główniej, gdzie zamontowano doświetlenie i aktywne oznakowanie, które są wzbudzane za pośrednictwem kamer termowizyjnych z wykrywaniem kierunku ruchu

Elektromobilność w Poznaniu

Miasto Poznań wspiera rozwój elektromobilności.

Poznań przygotowuje się do wypełnienia wymogów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz.U. 2018 poz. 37). Zgodnie z jej zapisami od 1 stycznia 2022 r. **samochody elektryczne muszą stanowić 10% wszystkich używanych przez Urząd Miasta pojazdów**. Od 2025 r. odsetek ten musi wzrosnąć do **30%**. Dotyczy to także samochodów wykorzystywanych do wykonywania zadań publicznych (tj. łącznej liczby wszystkich pojazdów wykorzystywanych przez miejskie jednostki organizacyjne, m.in. przez Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego, Straż Miejską). Jednak ustawodawca wskazał, że od 1 stycznia 2022 r. powinno to być 10% pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym (30% od 1 stycznia 2025 r.).

Stacje do ładowania pojazdów elektrycznych w Poznaniu

Trwają prace nad tworzeniem możliwości budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Poznania. W ww. ustawie określono, że na terenie Poznania do dnia końca 2020 r. powinno funkcjonować **210 punktów ładowania** zainstalowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania (tj. około 105 stacji po 2 punkty ładowania).

Rozstrzygnięto postępowanie na operatora (i budowę) ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Postępowanie na stacje ładowania pojazdów elektrycznych wygrała firma Agregaty Polska sp. z o.o. Zgodnie z założeniami postępowania to dzierżawca ma płacić Miastu za zajęcie pasa drogowego, na którym zamontuje urządzenia do ładowania pojazdów.

Zarząd Dróg Miejskich podpisze umowę z dzierżawcą na 7 lat. W każdej z 21 lokalizacji będą znajdowały się 2-4 punkty ładowania, łącznie powstaną 62 punkty.

Jest to pierwszy etap wyznaczania miejsc do ładowania samochodów elektrycznych, który wstępnie proponuje Miasto. Liczba lokalizacji wynika z założenia przekształcania na ten cel obecnie wyznaczonych

miejsc dla car-sharingu. Docelowo usługa współdzielenia samochodów również powinna być oparta na samochodach zeroemisyjnych.

Stacje ładowania nie będą mogły przekroczyć 150 cm wysokości, 50 cm szerokości i 50 cm głębokości. Kolorystyka będzie stonowana, nie będzie można umieszczać na nich reklam. Ostateczną formę stacji dzierżawca będzie uzgadniał z Miejskim Konserwatorem Zabytków oraz Plastykiem Miejskim.

Stacja ma wykorzystywać technologie RFID (system zdalnej identyfikacji radiowej) lub aplikacje dla smartfonów (Android i iOS), umożliwiając skorzystanie z ładowarki posiadaczom kart RFID/aplikacji wielu systemów (operatorów) działających w ramach popularnych europejskich platform roamingowych, czyli ma umożliwiać płatności kartą lub telefonem.

Wszystkie miejsca zostaną specjalnie oznakowane – koperta z piktogramem samochodu z wtyczką do gniazdka.

Lokalizacje, w których powstaną punktów ładowania samochodów elektrycznych:

- **ul. Długa** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Północna** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Św. Michała** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Zwierzyniecka** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Szydłowska** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. 28 Czerwca 1956 r.** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Piaśnicka** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Kościuszki** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **al. Niepodległości** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Podgórna** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Bukowska** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Dąbrowskiego** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Baraniaka** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Wyspiańskiego** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Piotrowo** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Taylora** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Królowej Jadwigi** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Poznańska** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Dąbrowskiego** – 2 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Rumuńska** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe
- **ul. Ewangelicka/Za Groblą** – 4 punkty ładowania i miejsca postojowe

Preferencje dla ekologicznych pojazdów współdzielonych

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2017 r. nr LII/922/VII/2017 zmieniającą Uchwałę nr XXXIV/269/IV/2003 w sprawie ustalenia w Poznaniu strefy płatnego parkowania, stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania, wysokości opłat dodatkowych oraz sposobu ich pobierania, firmy car-sharingowe posiadające w swojej flocie samochody hybrydowe i elektryczne mogą parkować w SPP na preferencyjnych warunkach.

Dla współdzielonych aut hybrydowych i elektrycznych zostało wyznaczonych 98 dedykowanych miejsc parkingowych na obszarze Poznania.

Obecnie trwają prace polegające na **przygotowaniu 62 miejsc dla pojazdów współdzielonych w 21 lokalizacjach** do podłączenia tam stacji ładowania dla pojazdów elektrycznych i przekształcenia tych kopert w koperty dla pojazdów elektrycznych na czas ładowania – planowany termin udostępnienia to koniec 2020 r. Pozostałe miejsca nadal będą wykorzystywane przez pojazdy współdzielone.

Miasto Poznań prowadzi konsultacje społeczne na temat lokalizacji dalszych kilkudziesięciu miejsc z przeznaczeniem dla pojazdów elektrycznych na czas ich ładowania.

0 zł/miesiąc – koszt postoju pojazdu elektrycznego w SPP (wymóg ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych).

60 zł/miesiąc – koszt postoju pojazdu hybrydowego w SPP (wymóg Uchwały nr LII/922/VII/2017 zmieniającej uchwałę nr XXXIV/269/IV/2003).

Autobusy elektryczne w Poznaniu

W 2019 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. kontynuowało działania związane z zakupem i eksploatacją elektrycznych autobusów zeroemisyjnych.

Wprowadzono do eksploatacji **15 nowych autobusów elektrycznych** Solaris Urbino 18 Electric (przeznaczone zostały do obsługi linii nr 174). Do lutego 2020 r. dostarczono 6 autobusów elektrycznych (obsługa linii 163 i 190). Stacje ładowania zostały zlokalizowane na pętlach Sobieskiego i Garbary oraz w zajezdni autobusowej przy ul. Mogileńskiej.

Planowany jest zakup kolejnych 31 autobusów elektrycznych 12- i 18-metrowych. Nowe pojazdy będą obsługiwać linie o numerze: 145, 149, 163, 175, 176, 179, 190 i 193. Wybór tych linii został poprzedzony wieloma analizami, przy czym najistotniejsza była gęstość zaludnienia w bezpośrednim otoczeniu przebiegu tras – wymienione linie obsługują rejony poznańskich osiedli.

Zmiana taboru na zeroemisyjny oznacza lepszą jakość powietrza w miejscach, gdzie mieszka wiele osób, a więc i lepszą jakość życia. Pojazdy będą niskopodłogowe, a także mają mieć rozbudowany system informacji pasażerskiej obejmujący wewnętrzne wyświetlacze LED, czytelne tablice kierunkowe i system zapowiedzi głosowych. Przyciski mają być oznakowane w alfabecie Braille’a.

W projekcie uwzględniono wybudowanie w mieście **nowych stacji ładowania dla autobusów elektrycznych**, które mają powstać na Garbarach, Górczynie, dworcu os. Sobieskiego oraz w zajezdni przy ul. Kaczej. Ostatnia lokalizacja zostanie także wyposażona w infrastrukturę do ładowania za pomocą wtyczek plug-in.

Wartość projektu wynosi ponad 131,5 mln zł i uzyskał dofinansowanie unijne.

W 2019 r. Miasto Poznań uzyskało certyfikat „**Miasto przyjazne elektromobilności**” przyznany przez PSPA. Certyfikat potwierdza, że osoby pracujące w Urzędzie Miasta Poznania dysponują odpowiednią wiedzą niezbędną do wdrażania elektromobilności. Miejscy urzędnicy i urzędniczki uczestniczyli w szkoleniu z elektromobilności i ustawowych wymogów w tym zakresie. W szkoleniu wzięło udział ok. 30 osób, które zapoznały się z obowiązkami wynikającymi z nowych regulacji prawnych oraz dostępnych na rynku rozwiązaniach w zakresie planowania infrastruktury ładowania i budowy floty pojazdów zeroemisyjnych.

Jednym z działań w ramach rozwoju elektromobilności w Polsce jest ogłoszony przez NFOŚiGW program Gepard, z którego środki są przeznaczone na dofinansowanie oraz pożyczki do zakupów autobusów elektrycznych, a także na potrzeby przygotowania strategii rozwoju elektromobilności przez Jednostki Samorządów Terytorialnych.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Miasto Poznań w ramach programu Gepard II uzyskało dofinansowanie na opracowanie „**Strategii rozwoju elektromobilności dla Miasta Poznania do roku 2035**...”. Głównym celem strategii jest wsparcie rozwoju szeroko pojętej polityki elektromobilności i zrównoważonego transportu w Poznaniu. Zostanie określona metodyka działania m.in. w związku z realizacją zapisów Ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Ponadto Strategia poprzez promocję ekologicznych form transportu i wskazanie wykorzystania ekologicznie czystych pojazdów m.in. w publicznym transporcie zbiorowym, we flocie użytkowanych pojazdów w Urzędzie Miasta Poznania oraz wykonujących lub którym zleca się wykonywanie zadania publicznego przyczyni się do osiągnięcia celów strategicznych regionu.

Przemieszczanie się rowerem w Poznaniu

W 2019 r. wdrożono kolejne nowe rozwiązania w funkcjonowaniu systemu [Poznańskiego Roweru Miejskiego](#). Od marca w Poznaniu można było jeździć bezstacyjnymi rowerami miejskimi czwartej generacji (4G), których nie trzeba przypinać do stacji dokującej po zakończonym przejeździe. W mieście wyznaczono 30 stref 4G i strefę centrum, w których rower można pozostawić bezpłatnie.

arch. UMP

Na koniec 2019 r. długość poznańskiej infrastruktury rowerowej wynosiła 248,45 km.

W 2019 r. oferta systemu „Poznański Rower Miejski” (PRM) obejmowała 143 stacje z 1 715 rowerami, wśród których 1 240 rowerów to jednoślady 3G – tradycyjne, wpinane w stojaki na stacjach, a 475 rowerów (w tym 30 elektrycznych) to pojazdy bezstacyjne 4G, o które system powiększył się w 2019 r.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Rowerów 4G nie trzeba przypinać do stacji dokującej po zakończonym przejeździe. W mieście wyznaczono 30 stref 4G i strefę centrum, w których można bezpłatnie pozostawić rower. Za dodatkową opłatą rower można pozostawić w dowolnym miejscu w granicach administracyjnych miasta.

W PRM na koniec sezonu 2019 zarejestrowanych było **168 764 użytkowników**, w 2019 r. do systemu przystąpiło 29 105 osób. Stopień nasycenia rowerowego wynosi 312 osób/rower.

Poznański Rower Miejski został uruchomiony 15 kwietnia 2012 r. jako trzecia tego typu inwestycja w Polsce. Operatorem jest firma Nextbike Polska. Pierwsze 20 minut jazdy jest bezpłatne.

Od momentu uruchomienia systemu w kwietniu 2012 r. do końca sezonu 2019 r. użytkownicy dokonali 4 456 144 wynajmów, natomiast w 2019 r. dokonano 1 076 937 wypożyczeń.

Średni czas wypożyczenia roweru w Poznaniu wynosił 20 minut i 26 sekund, a dzienny rekord wypożyczeń – wynoszący 8 230 udostępnień – odnotowano 26 kwietnia. Liczba wypożyczeń najaktywniejszego użytkownika w 2019 r. to 283.

Najpopularniejszą lokalizacją były stacje:

- Kórnicka (27 058 wypożyczeń)
- Półwiejska (23 691)
- rondo Rataje (21 585)

Najpopularniejsze trasy:

- ze stacji Os. Sobieskiego do Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM (3 860 przejazdów) i z powrotem (2 694)
- ze stacji Os. Sobieskiego do UAM Pływalnia (2 137)

Drogi rowerowe w największych miastach Polski

w km	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018/2013 w %
Poznań	129,0	133,9	136,0	157,0	175,0	242,5	188,0
Kraków	145,0	154,0	166,0	185,3	220,5	213,7	147,4
Łódź	88,0	116,0	125,0	150,0	155,0	158,3	180,0
Warszawa	359,6	412,5	457,2	496,2	537,7	590,0	164,1
Wrocław	210,3	215,4	229,8	242,5	249,9	260,0	123,6

Źródło: GUS

08_Bezpieczeństwo

Zarządzanie bezpieczeństwem w Poznaniu w 2019 r.

Poczucie bezpieczeństwa i poziom przestępczości

Na podstawie dynamiki zdarzeń występujących na terenie Poznania oraz liczbie przeprowadzonych interwencji **można stwierdzić, iż Poznań w 2019 r. był miastem bezpiecznym**. Było to możliwe dzięki

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

zaangażowaniu sił i środków, zarówno osobowych jak i finansowych dla zapewnienia ładu i porządku. Dobra współpraca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, instytucji miejskich oraz wszystkich pozostałych zlokalizowanych na terenie miasta przyczyniała się do szybkiego likwidowania zagrożeń. Niewątpliwym wpływ na taki stan rzeczy miała m.in. realizacja przedsięwzięć porządkowych, represyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, ratownictwa i ostrzeżeń mieszkańek i mieszkańców.

Zarządzanie bezpieczeństwem w Poznaniu

Głównym miejscem pracy Prezydenta i Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w przypadku powstania zagrożenia o znamionach sytuacji kryzysowej było [Centrum Zarządzania Kryzysowego](#), zlokalizowane w budynku Urzędu Miasta Poznania przy ul. Libelta 16/20.

Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania w 2019 r. podjęło **2 687 działań i interwencji**. Do najważniejszych należały:

- przyjmowanie i rejestracja zgromadzeń – 440
- ewakuacja ludzi z miejsc zagrożenia – 29 ewakuacji, 1 851 ewakuowanych osób
- interwencje ws. likwidacji zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt – 769

Pozostałe interwencje i działania polegały na reagowaniu w sytuacji różnego rodzaju zagrożeń lub w przypadkach nieprawidłowego funkcjonowania miasta.

Ponadto dokonano:

- aktualizacji „Planu operacyjnego ochrony przed powodzią dla Miasta Poznania”
- opracowano nowy „Plan ewakuacji ludności dla Miasta Poznania. Ewakuacja I i II stopnia”
- przygotowano i zorganizowano 4 posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w celu realizacji zadań Prezydenta Miasta w zakresie zwierzchnictwa nad miejskimi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli i obywateli

Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP, Prezydent Miasta Poznania wydał zarządzenie, w którym określono wykaz przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego realizowanych w UMP i miejskich jednostkach organizacyjnych w sytuacjach wprowadzenia stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP. Po wprowadzeniu stopni alarmowych zarządzający biurami i wydziałami UMP oraz miejskimi jednostkami organizacyjnymi zobowiązani są do realizacji przedsięwzięć określonych w zarządzeniu w celu przeciwdziałania wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym i minimalizacji jego skutków.

W 2019 r. opracowano i wdrożono procedury dyspozytora Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania dotyczące przekazywania informacji o incydencie w systemie informatycznym w zakresie zadań publicznych. Usprawniono proces weryfikacji i przepływu informacji w przypadku zaistnienia incydentu w systemie informatycznym w zakresie zadań publicznych. Określono sposób postępowania osób uczestniczących w procedurze, usprawniono proces weryfikacji i przepływu informacji w przypadku zaistnienia incydentu w systemie.

Centrum Zarządzania Kryzysowego podjęło również działania związane z działaniami likwidującymi skutki wystąpienia wścieklizny na terenie miasta Poznania.

W ramach działań prewencyjnych, informacyjnych i szerokiej współpracy z różnymi służbami i instytucjami Prezydent Miasta Poznania realizował i koordynował szereg programów i działań wynikających z wdrażania i kontynuacji Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego (współpraca z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną).

Programy i przedsięwzięcia w zakresie zwiększania bezpieczeństwa w Poznaniu

Wobec powszechności występowania różnego typu zagrożeń w mieście, konieczna była skuteczna realizacja określonych prawem zadań przez wyspecjalizowane podmioty, takie jak: [Centrum Zarządzania Kryzysowego](#), Komenda Miejska Policji, Straż Miejska Miasta Poznania, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej oraz inne działające na obszarze miasta służby i jednostki odpowiedzialne za bezpieczeństwo. Podstawą, która w znaczącym stopniu służyła planowaniu realizacji i integracji wspólnych działań podmiotów realizujących zadania z zakresu zapewniania bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze miasta był [Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego](#) uchwalony w dniu 21 września 2010 r. przez Radę Miasta Poznania.

Zrealizowane projekty i przedsięwzięcia obejmowały działania represyjne, porządkowe i prewencyjne oraz edukacyjno-informacyjne.

Finansowanie patroli alkoholowych i pokrywanie części wydatków majątkowych i bieżących funkcjonowania Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu

W 2019 r. Miasto Poznań **sfinansowało kwotę ok. 1,1 mln zł dodatkowe patrole Policji** ukierunkowane na podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na bieżąco przyjmowano zgłoszenia o łamaniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, informacje przekazano do Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji. Monitorowano działanie patroli płatnych i analizowano plany dyslokacji służb. Policjantki i policjanci z KMP Poznań wykonali w ciągu roku **1 571 patroli** (3 142 policjantek i policjantów – 25 136 godzin służby).

Środki finansowe z budżetu Miasta Poznania w kwocie **ponad 650 tys. zł** wykorzystano na dofinansowanie: zakupu radiowozów nieoznakowanych i oznakowanych dla KMP w Poznaniu, zakupu ręcznego skanera, modernizacji obiektu Ogniwa Przewodników Psów Służbowych, zakupu sprzętu informatyczno-biurowego, zakupu radiowozu nieoznakowanego przeznaczonego do przewozu psów służbowych dla Ogniwa Psów Służbowych.

Program bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec

Podstawowymi celami programu jest przede wszystkim obniżenie stopnia przestępczości, ograniczenie zjawisk powodujących uciążliwość dla mieszkanki i mieszkańców w ich życiu codziennym, a także inicjowanie i rozwijanie współpracy pomiędzy mieszkankami, mieszkańcami i podmiotami odpowiedzialnymi za stan bezpieczeństwa oraz tworzenie map zagrożeń na terenie Poznania.

W 2019 r. zorganizowano **20 spotkań** na terenie komisariatów policji. Tematyką spotkań było nawiązanie współpracy w zakresie analizy bezpieczeństwa i porządku publicznego, nakreślenie problemów i obaw społeczności lokalnych, analiza możliwych do podjęcia działań oraz realizacja problemów podniesionych przez rady osiedli. W trakcie cyklicznych spotkań komendanta komisariatu Policji, na terenie którego odbywało się spotkanie, kierowników referatów Straży Miejskiej, przedstawicieli lub przedstawicielek Prezydenta oraz jednostek pomocniczych Miasta uzgadniano przedsięwzięcia do zrealizowania, których celem było zmniejszenie liczby zagrożeń, ograniczenie przestępczości, wzrost poczucia bezpieczeństwa, obniżenie subiektywnego poczucia zagrożenia, ograniczenie zjawisk patologii społecznych, tworzenie bezpiecznych przestrzeni na szczeblu lokalnym.

Straż Miejska Miasta Poznania uczestniczyła w **56 spotkaniach** odbywających się na terenie komisariatów Policji, systematycznie raz w miesiącu, z wyjątkiem miesiący „wakacyjnych”, z podziałem na poszczególne komisariaty:

- Komisariat Policji Poznań Nowe Miasto – 9
- Komisariat Policji Poznań Wilda -10
- Komisariat Policji Poznań Grunwald – 10
- Komisariat Policji Poznań Jeżyce – 9
- Komisariat Policji Poznań Północ – 9
- Komisariat Policji Poznań Stare Miasto – 9

Programy: „Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste”, „Szkoła wolna od narkotyków” i „Wiem jak ratować życie”

Potrzeba intensyfikacji działań o charakterze profilaktycznym skierowanych do najstarszej grupy społeczeństwa jest podyktowana eskalacją negatywnych zjawisk w postaci kradzieży, oszustw lub innych przestępstw i wykroczeń popełnianych na tych osobach. Policja i Straż Miejska coraz częściej spotykają się z przestępstwami, w których pokrzywdzonymi są osoby w podeszłym wieku. Wspomniana wcześniej i związana z tym wiekiem bezradność i samotność powoduje, że niekiedy ludzie starsi stają się łatwym celem dla grup przestępczych. Założeniem programu „**Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste**” jest przede wszystkim **zapoznanie osób starszych z zagadnieniami dotyczącymi m.in.: metod okradania, dokonywania transakcji gotówkowych i bezgotówkowych, zabezpieczenia mieszkań przed włamaniem, form przemocy wobec, zagrożeń w ruchu drogowym oraz korzystania z pomocy sąsiedzkiej jako najlepszego alarmu**. W spotkaniach w placówkach zrzeszających seniorki i seniorów oraz pozostałych zorganizowanych szkoleniach uczestniczyło prawie **1 tys. osób**.

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży od lat mają charakter ciągły. Obejmują prowadzenie przedsięwzięć edukacyjno-prewencyjnych oraz **prelekcji dla dzieci i młodzieży na temat rozpoznawania zagrożeń, odpowiedzialności karnej nieletnich, a także działań w zakresie ochrony małoletnich przed działaniami przestępczymi i demoralizacją**. Fundamentem dla działań jest angażowanie dzieci i młodzieży w działania profilaktyczne w celu podnoszenia ich świadomości.

Program „**Szkoła wolna od narkotyków i przemocy**” realizowany jest w ramach Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego, a finansowany z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zakłada wprowadzenie i realizację jednolitych form współdziałania szkoły, rodziców, uczennic i uczniów oraz Policji i Straży Miejskiej zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności przeciwdziałania zjawiskom związanych z narkotykami i przemocą wśród nieletnich. **Prowadzone działania informacyjne oraz promocja zdrowego trybu życia mają przede wszystkim wskazać młodzieży objętej programem**

alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, dać pełną wiedzę z zakresu odpowiedzialności prawnej dotyczącej szeroko pojętej demoralizacji.

Program „**Wiem jak ratować życie**” zakłada **wzmocnienie procesu edukacji i kształcenia dzieci oraz młodzieży o wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy**, a w szczególności podjęcia resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Jednocześnie program ma stanowić podstawę dla prowadzonego w szkołach przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”. Głównym celem jest zaznajomienie uczennic i uczniów z podstawami teoretycznymi i praktycznymi udzielania pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia poszkodowanego.

Szeroko pojętą edukacją dla bezpieczeństwa objęto prawie **12 tys. dzieci i młodzieży**.

Zadania profilaktyczne realizowane były głównie przez strażników z Zespołu Profilaktyki, uczestniczących w zajęciach edukacyjnych dostosowywanych do danej grupy docelowej. W ich skład weszły również od lipca programy profilaktyczne realizowane do tej pory przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UMP, m.in. „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy” oraz „Kibicuj bezpieczeństwu”. **Strażnicy prowadzili lub współuczestniczyli w 2 161 przedsięwzięciach, w których wzięło udział 40.370 osób (w tym 810 seniorów)**. Wszystkie spotkania i zajęcia związane były z bezpieczeństwem lub porządkiem.

Bezpieczeństwo publiczne w Poznaniu

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu w 2019 r. stwierdzono **13,2 tys. przestępstw, z których 85,3 % stanowiły przestępstwa kryminalne**. Dominującą kategorią przestępstw były kradzieże (23,3%). Utrzymano **wskaźnik wykrywalności ogółem na poziomie 53,2%**, osiągnięto bardzo wysoką wykrywalność: zabójstw (100%), przestępstw narkotykowych (99,1%) i gospodarczych (77,1%).

Działania Policji w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa uzupełniała [Straż Miejska Miasta Poznania](#), której służba koncentrowała się przede wszystkim na utrzymaniu porządku publicznego, czystości i estetycznego wyglądu miasta, zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, zapobieganiu łamaniu przepisów ruchu drogowego, ochronie środowiska, zwalczaniu negatywnych skutków naruszania porządku w mieście oraz prowadzeniu działalności kontrolno-prewencyjnej w szkołach, świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych. **Policja w ciągu 2019 r. interweniowała w 81,4 tys. przypadkach, a Straż Miejska przyjęła 81,8 tys. zgłoszeń.**

W zakresie działań porządkowych na bieżąco dokonywano analizy sytuacji i wydarzeń przekazując sygnały mieszkańcom, mieszkańców i rad osiedli do rozpoznania przez Policję i Straż Miejską. **Do szczególnych zadań należała koordynacja działań mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w rejonie Starego Rynku.**

W ramach działań realizowanych w obszarze zagrożeń nadzwyczajnych, w związku z dużą migracją dzikich zwierząt na tereny zurbanizowane Poznania, zawarto umowę na pełnienie całodobowego pogotowia interwencyjnego, wykonującego czynności w zakresie usuwania zagrożeń dla życia i zdrowia ludności oraz mienia ze strony dzikich zwierząt. W ramach ww. umowy pogotowie podjęło na polecenie Centrum Zarządzania Kryzysowego **414 interwencji**.

Zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Miastem Poznań, Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o. o. i Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej opłacono dzierżawę za

przechowywanie niebezpiecznych substancji chemicznych w kontenerze zlokalizowanym na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o. o. przy ul. Wrzesińskiej 17. W kontenerze składowane były niebezpieczne substancje chemiczne, które zostały przekazane do utylizacji.

W 2019 r. przeprowadzono **29 ewakuacji ludzi ze stref zagrożenia**. Łącznie ewakuowano 1 851 osób (30 osobom zapewniono czasowy pobyt). Centrum Zarządzania Kryzysowego na wniosek Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej zadysponowało w 2019 r. 10 autobusów w celu zapewnienia miejsc oczekiwania na zakończenie działań ratowniczych dla osób ewakuowanych ze strefy zagrożenia.

W 2019 r. wpłynęły **454 zawiadomienia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia**, w tym 190 zgromadzeń zgłaszanych w trybie zwykłym i 264 w trybie uproszczonym. Na podstawie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przyjęto **117 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej**. Na podstawie złożonych wniosków wydano: 110 decyzji zezwalających na przeprowadzenie imprezy masowej, 2 decyzje zmieniające (na wniosek organizatora) oraz w 1 przypadku została wydana odmowa wszczęcia postępowania z uwagi na złożenie wniosku po terminie. W świetle art. 29 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych wydano 1 decyzję odmawiającą wydania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej.

Na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przyjęto **126 zawiadomień dotyczących imprez artystycznych lub rozrywkowych** organizowanych w ramach działalności kulturalnej. Nie wydano decyzji o zakazie odbycia imprezy artystycznej lub rozrywkowej. Zawiadomienia realizowane były na bieżąco.

System monitoringu wizyjnego Miasta Poznania

W Poznaniu funkcjonuje System Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania.

Obraz z większości kamer jest oglądany całodobowo przez pracowniczki i pracowników cywilnych Straży Miejskiej Miasta Poznania w 6 centrach oglądu utworzonych na terenie komisariatów policji. W 2019 r. zostało odtworzone centrum oglądu w Komisariacie Policji Poznań-Stare Miasto po generalnym remoncie budynku. **Całodobowy ogląd obrazu z kamer umożliwia, w niektórych przypadkach, złapanie sprawców przestępstw i wykroczeń na tzw. „gorącym uczynku”**. Pozostałe kamery miejskiego systemu monitoringu, w szczególności zainstalowane wzdłuż trasy tramwajowej Franowo i pętli Górczyn, nadzorowane są m.in. przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. i Zarząd Dróg Miejskich. Obraz z kamer monitoringu wizyjnego jest archiwizowany na dedykowanych macierzach dyskowych przez okres ok. 30 dni, w celach dowodowych na potrzeby prowadzonych przez służby postępowań karnych.

W 2019 r. w ramach zadania projektowego „Infrastruktura Technicznych Systemów Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego oraz Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania” **zainstalowano i uruchomiono 59 nowych punktów kamerowych**. Łączny koszt ich budowy wraz z niezbędną infrastrukturą oraz wymaganych prac modernizacyjnych wyniósł **2,4 mln zł**. W 2019 r. rozbudowę monitoringu wizyjnego miasta wykonano m.in. w poniższych rejonach:

- **Winogrody** – 13 kamer obrotowych
- **Rataje** – 9 kamer, w tym: 3 obrotowe, 5 stałopozycyjnych i 1 panoramiczna
- **Osiedle Główna** – 8 kamer, w tym: 3 obrotowe, 3 stałopozycyjne i 2 panoramiczne

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **ul. Głogowska i obszar Grunwaldu** – 9 kamer, w tym: 5 obrotowych, 1 stałopozycyjna i 2 panoramiczne
- **ul. Czechosłowacka** – 7 kamer, w tym: 3 obrotowe i 4 stałopozycyjne
- **ul. Rybaki** – 4 kamery, w tym: 3 obrotowe i 1 stałopozycyjna

arch. UMP

Po jednej kamerze zlokalizowano w poniższych obszarach:

- Park Wodniczki (kamera obrotowa)
- skrzyżowanie ulic Gdyńskiej i Bałtyckiej – 1 kamera modułowa (zintegrowane w jednej obudowie: 1 kamera obrotowa i 4 kamery stałopozycyjne)
- skrzyżowanie ulic Henryka Opieńskiego i Umultowskiej (1 kamera obrotowa)
- skrzyżowanie ulic Dąbrowskiego i Santockiej (2 kamery, w tym 1 stałopozycyjna i 1 panoramiczna)
- teren zieleni przy ul. Płockiej (1 kamera obrotowa – mobilny punkt monitorowania)
- obszar ograniczony ulicami: Homera, Horacego i Owidiusza (1 kamera obrotowa – mobilny punkt monitorowania)
- teren osiedla Krzyżowniki-Smochowice (2 kamery obrotowe)

Ponadto w ramach pozostałych projektów realizowanych przez Miasto Poznań do Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania **włączono łącznie 99 kamer** zainstalowanych w obszarze:

- przebudowanego przystanku tramwajowego Most Teatralny na przedłużeniu trasy PST do Dworca Zachodniego
- przebudowanego skrzyżowania ulicy Szwedzkiej z wjazdem do IKEA Poznań
- Wartostrady
- Dworca Sobieskiego
- zmodernizowanej trasy tramwajowej na Górnym Tarasie Rataj

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Na koniec grudnia 2019 r. w Systemie Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania funkcjonowało 861 kamer.

Porządek publiczny – działania służb porządkowych w Poznaniu w 2019 r.

Udział sił policyjnych w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Zasadniczą część odpowiedzialności za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego spoczywała na policji. Usytuowanie policji wśród podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa wynika z jej przeznaczenia i zadań określonych w ustawie z 6 kwietnia 1990 r. o policji. Wszystkie zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępstw i wykroczeń oraz zapewnienia porządku wykonywane były w ścisłej współpracy m.in. ze Strażą Miejską Miasta Poznania, Państwową Strażą Pożarną, Zarządem Dróg Miejskich, Zarządem Transportu Miejskiego, jednostkami pomocniczymi Miasta oraz społecznością lokalną.

Miasto Poznań na mocy porozumienia z Komendą Miejską Policji w Poznaniu w 2019 r. uczestniczyło w finansowaniu części wydatków majątkowych i bieżących funkcjonowania policji.

Środki wykorzystano m.in. na dofinansowanie:

- zakupu radiowozów nieoznakowanych i oznakowanych dla KMP w Poznaniu
- zakupu ręcznego skanera
- modernizacji obiektu Ognia Przewodników Psów Służbowych
- zakupu sprzętu informatyczno-biurowego
- zakupu radiowozu nieoznakowanego przeznaczonego do przewozu psów służbowych dla Ognia Psów Służbowych

Ponadto zrealizowano porozumienie, którego przedmiotem było sfinansowanie nagród dla policjantek i policjantów dokonujących ujęć przestępców na gorącym uczynku, przestępstw okołosamochodowych oraz wandalizmu.

Skuteczną i sprawdzoną metodą działania i współpracy policji było **funkcjonowanie Dzielnicowych Zespołów Koordynacyjnych- Społecznych Rad Bezpieczeństwa działających przy Komisariatach Miasta Poznania** przy wiodącej roli Komendanta Komisariatu Policji. Spotkania przedstawicieli i przedstawicieli różnych instytucji, służb odbywały się cyklicznie, w zależności od potrzeb oraz lokalnie występujących zagrożeń.

Skutecznym instrumentem analizowania sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i porządku, zgłaszania problemów i zagrożeń na terenie miasta były **debaty społeczne**. W grudniu 2019 r. w Urzędzie Miasta odbyła się debata społeczna oraz ewaluacyjna dla poznanianek i poznaników. **Głównym celem debat jest publiczne formułowanie, omawianie oraz poszukiwanie sposobów rozwiązywania zagadnień problemowych.** Tematem spotkania był stan bezpieczeństwa na terenie Poznania, w szczególności w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa w obszarze przestępczości pospolitej zagrożeń w ruchu drogowym. **Najczęściej zgłaszanymi problemami były zagrożenia w ruchu drogowym** (tj. nadmierne natężenie ruchu, nieprawidłowe parkowanie pojazdów, niewłaściwe oznakowanie dróg, nieprawidłowo ustawiona sygnalizacja świetlna).

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Istotnym narzędziem procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w 2019 r. realizowanym w partnerstwie międzyinstytucjonalnym oraz społecznym były mapy zagrożeń. [Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa](#) pozwala na rzetelne, czytelne zidentyfikowanie oraz przedstawienie skali i rodzaju zagrożeń oraz instytucji współodpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Krajowa mapa opiera się o informacje skatalogowane w następujących płaszczyznach:

- informacje gromadzone w policyjnych systemach informatycznych
- informacje pozyskiwane od społeczności w trakcie bezpośrednich kontaktów z obywatelkami i obywatelami, samorządem terytorialnym, organizacjami pozarządowymi itp. oraz w trakcie realizowanych debat społecznych poświęconych bezpieczeństwu publicznemu
- informacje pozyskane od obywateli i obywateli z wykorzystaniem platformy wymiany informacji

Informacje prezentowane na mapach uwzględniają wybrane kategorie przestępstw i wykroczeń, a także zagrożenia, które w subiektywnym odczuciu mieszkanki i mieszkańców negatywnie wpływają na ich poczucie bezpieczeństwa.

Mapa na terenie Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu funkcjonuje od września 2016 r. Od momentu jej uruchomienia do 31 grudnia 2019 r. na terenie podległym Komendzie **naniesiono 38 077 zagrożeń** (w tym w 2019 r. – 10 823 zagrożenia). Od początku funkcjonowania aplikacji na terenie Poznania zgłoszono 21 554 zagrożenia. Najczęściej nanoszonymi kategoriami zagrożeń są:

- **przekraczanie dozwolonej prędkości – 12 933**
- **nieprawidłowe parkowanie – 8 287**
- **spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 6 261**

Wszystkie zgłoszone zagrożenia podlegały weryfikacji przez Policję. Od 2016 r. potwierdzonych zostało 15 448 zagrożeń (w roku 2019 potwierdzono 4 606 zagrożeń), w tym 9 695 zgłoszonych zagrożeń wyeliminowano (w 2019 roku wyeliminowano 1 671 zgłoszonych zagrożeń). Pozostałe zgłoszone zagrożenia były żartem, naniesiono je przez pomyłkę lub nie zostały potwierdzone. Policjantki i policjanci nadal patrolują te miejsca ze zwróceniem szczególnej uwagi na mogące występować tam zagrożenia.

Usprawnieniu komunikacji pomiędzy obywatelkami, obywatelami a Policją, w szczególności z dzielnicowymi służyła **aplikacja „Moja Komenda”**. Została wdrożona w Komendzie Miejskiej Policji w Poznaniu we wrześniu 2016 r. w ramach realizowanego programu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji „Dzielnicowy bliżej Nas”. Wykorzystanie aplikacji cieszyło się w 2019 r. dużym zainteresowaniem. Aplikacja została przygotowana z myślą o osobach, które kontaktują się z Policją w sytuacjach innych, niż te bezpośrednio zagrażające życiu lub zdrowiu. „Moja Komenda” umożliwia wyszukanie każdego dzielnicowego w Polsce poprzez wpisanie w wyszukiwarkę swojego adresu zamieszkania lub po imieniu i nazwisku dzielnicowego. Wyszukując dzielnicowego otrzymuje się od razu informację o jego telefonie stacjonarnym i komórkowym lub adresie mailowym, bez konieczności połączenia się z internetem.

W 2019 r. w porównaniu do 2018 r. na terenie poznańskich komisariatów zanotowano spadek liczby wszczętych śledztw i dochodzeń o 648, tj. o 4%. Na terenie miasta służby Policji przeprowadziły 81,4 tys. interwencji oraz zrealizowały 1 236 akcji prewencyjnych, np. akcje: „Stop włamaniom”, „Odpowiedzialny sprzedawca”, „Znicz”, „Prędkość”, „Złap kieszonkę”, „Znakowanie rowerów”, „Bezpieczne zakończenie roku szkolnego”, „Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec”, „Bezpieczne miasto”, „Bezpieczny senior”, „Sztuczka na wnuczka”, „Bezpieczne wakacje”.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Zakres działań i interwencji Straży Miejskiej Miasta Poznania

Straż Miejska Miasta Poznania jest kolejną grupą dyspozycyjną, dla której przewidziano szereg zadań z zakresu bezpieczeństwa i utrzymania porządku w mieście. Do podstawowych zadań Straży Miejskiej Miasta Poznania należy:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym
- współpraca z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli i obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń
- zabezpieczenie miejsc przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń oraz współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy

Wyniki działań Straży Miejskiej Miasta Poznania

Na stanowisku dyżurnego Straży Miejskiej Miasta Poznania w 2019 r. **przyjęto do realizacji 81,8 tys. zgłoszeń** przekazanych drogą telefoniczną, elektroniczną bądź osobiście. W stosunku do 66,3 tys. przyjętych w 2018 r. nastąpił **wzrost o 15,5 tys., czyli o ponad 23%**. Zasadniczą przyczyną było **zwiększenie liczby zgłoszeń w kategorii ruch drogowy**, których przyjęto o 16,5 tys. więcej niż w roku poprzednim. Największą liczbę spraw zgłoszono poprzez kontakt za pomocą numeru alarmowego 986. Przy wykorzystaniu kanałów łączności elektronicznej (formularza zgłoszeniowego, aplikacji mobilnej i poczty elektronicznej) wystąpił **150% przyrost liczby przyjętych spraw** – więcej o 19,2 tys. w porównaniu z 2018 r.

Podział zgłoszeń według kanału komunikacji – liczba zgłoszeń:

- kontakt telefoniczny – 41 497
- łączność elektroniczna – 32 134
- inne (w tym kontakt osobisty) – 8 220

Nałożone zadania, w szczególności mające na celu zapewnienie spokoju i porządku publicznego, czystości i ładu estetycznego miasta, sprawnego funkcjonowania infrastruktury technicznej, porządku ruchu drogowego oraz bezpieczeństwa, przełożyły się na osiągnięte przez strażniczek i strażników miejskich rezultaty, którzy:

- **ujęli 13 sprawców czynów noszących znamiona przestępstwa.** Ujęte osoby to sprawcy naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariuszy publicznych, kradzieży, dewastacji, pobić, prowadzący pojazd mechaniczny pomimo cofnięcia uprawnień oraz poszukiwani listami gończymi

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- **przekazali policji 946 zgłoszeń** lub informacji w sprawach właściwych dla jej kompetencji bądź takich, których nie mogli załatwić we własnym zakresie z powodu braku uprawnień
- **zabezpieczyli 92 miejsca zdarzeń** do czasu przybycia policji, Państwowej Straży Pożarnej bądź innych specjalistycznych służb powołanych do usunięcia istniejącego zagrożenia
- **udzielili 40 asyst pracownikom i pracownikom administracji państwowej i samorządowej**, a także właścicielkom, właścicielom i zarządcom nieruchomości
- **przewieźli do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych, placówki medycznej lub miejsca zamieszkania 1 045 osób**, które znajdowały się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu, albo zagrażających życiu i zdrowiu innych osób
- **podjęli 2 179 interwencji wobec osób spożywających alkohol** w miejscach zabronionych, nakładając 1 509 mandatów karnych, stosując 424 pouczenia oraz kierując 29 wniosków o ukaranie do sądu
- **zastosowali 1 697 środków prawnych w stosunku do osób palących tytoń** w miejscach zakazanych (ukarali 1 414, pouczyli 277 oraz skierowali 6 wniosków o ukaranie do sądu)
- **wydali 7 206 zaleceń podmiotom odpowiedzialnym w zakresie zaniedbań** wymagających podjęcia przez nich właściwych działań (dotyczących między innymi czystości i porządku, bezpieczeństwa architektonicznego i komunikacyjnego oraz zniszczeń i awarii urządzeń infrastruktury miejskiej)
- **wylegitymowali 59 298 osób w związku z popełnieniem przez nie wykroczeń** lub mogących doprowadzić do ustalenia sprawy popełnionego wykroczenia
- **pouczyli 11,3 tys. osób**
- **ukarali mandatami karnymi 43,5 tys. osób na kwotę ok. 4,5 mln zł**, z czego 1,9 tys. osób mandatami karnymi gotówkowymi na kwotę 187,6 tys. zł oraz 41,6 tys. osoby mandatami kredytowanymi na kwotę ok. 4,3 mln zł
- **skierowali 4 075 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego**

Według prowadzonej analizy można wskazać najczęściej zgłaszane lokalne problemy, tj.:

- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych i związane z tym zakłócanie porządku i spokoju publicznego
- zaniedbania porządkowe poprzez notoryczne zaśmiecanie lub gromadzenie odpadów, co w konsekwencji prowadzi do tworzenia nielegalnych wysypisk
- miejsca nieprawidłowego parkowania pojazdów, szczególnie na drogach o mniejszym natężeniu ruchu oraz osiedlowych (najczęściej na miejscach przeznaczonych do działań przeciwpożarowych, na odcinkach dróg objętych zakazami zatrzymywania się, postoju lub ruchu w obu kierunkach, czy postój poza miejscami wyznaczonymi w strefie zamieszkania)

Działania podejmowane przez strażniczek i strażników koncentrowały się na likwidacji istniejących nieprawidłowości lub ich minimalizacji poprzez objęcie stałym nadzorem wskazanych miejsc, w efekcie duża część spraw została zakończona w sposób pozytywny i satysfakcjonujący zainteresowaną społeczność lokalną.

Zakres i efekty współpracy Straży Miejskiej Miasta Poznania z lokalną społecznością, prowadzone działania profilaktyczne

W ramach spotkań z przedstawicielkami i przedstawicielami poszczególnych organów i instytucji uczestniczących w programie „Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec” podjęto wskazane sprawy mieszczące się w kompetencjach Straży Miejskiej Miasta Poznania. Działania objęły miejsca według poniższego podziału:

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Statystyka miejsc objętych specjalnym nadzorem Straży Miejskiej Miasta Poznania

	Nowe Miasto	Wilda	Grunwald	Jeżyce	Północ	Stare Miasto	Razem
Liczba miejsc objętych nadzorem Straży Miejskiej	48	53	149	42	26	2	320

źródło: Straż Miejska Miasta Poznania

Do najistotniejszych działań podjętych w miejscach szczególnie rzutujących na wizerunek Miasta, zaliczyć trzeba:

- **w rejonie Starego Rynku** i na ulicach do niego przyległych w zakresie niestosowania się przez kierujących pojazdami do znaków zakazu, wobec osób zakłócających spokój i porządek publiczny, a także spożywających alkohol w miejscach zabronionych
- **w rejonie Parku Cytaдела** wobec kierujących niszczących tereny zielone
- **na ul. Zachodniej**, w tym na przystankach Poznańskiego Szybkiego Tramwaju, wobec osób bezdomnych oraz spożywających alkohol
- **w Parku Kasprzowicza** pod kątem przestrzegania regulaminu, a w szczególności wjazd i parkowanie pojazdami na alejkach parkowych oraz działania podczas imprez odbywających się w hali widowiskowo-sportowej „Arena”
- **na ul. Termalnej** wobec kierujących niestosujących się do znaków zakazujących ruchu, postoju lub zatrzymania się
- **w rejonie pętli Górczyn oraz Parku Górczyńskiego** pod kątem dewastacji mienia, zaśmiecania oraz osób spożywających alkohol
- **na giełdzie „Sielanka”** i w jej okolicach w celu wyeliminowania nielegalnego handlu oraz parkowania na terenach zieleni
- **na Rynku Jeżyckim** wobec osób bezdomnych oraz spożywających alkohol, zakłócających spokój i zagrażających bezpieczeństwu
- **w Lasku Marcelińskim** w celu wyeliminowania powstawania dzikich wysypisk odpadów oraz braku bezpieczeństwa przy trzymaniu zwierząt
- **na ul. Rychlewskiego** wobec kierujących niestosujących się do znaków zakazu postoju oraz parkujących na terenach zieleni

Zwiększonym nadzorem objęte były również rejon miasta kąpielisk oraz terenów rekreacyjnych, a także tereny nadwarciańskie wraz z przylegającą do nich Wartostradą, gdzie kontrolowane są przede wszystkim miejsca poza wyznaczonymi strefami dozwolonego spożywania alkoholu. Mając na uwadze bezpieczeństwo wypoczywających nad rzeką Wartą, dyslokacja patroli opracowywana była pod kątem miejsc zagrożonych, szczególnie w godzinach popołudniowo-wieczornych, gdzie występuje duże natężenie ilości osób.

Stałym nadzorem objęto także niektóre obiekty i urządzenia infrastruktury miasta, ważne dla jego poprawnego funkcjonowania.

Ruch drogowy

Działania w zakresie porządku w ruchu drogowym podejmowane były na podstawie analizy przyjętych zgłoszeń i częstotliwości występowania zdarzeń w danym miejscu. **Liczba 52,9 tys. zgłoszeń**

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

przyjętych na stanowisku dyżurnego Straży Miejskiej Miasta Poznania dotyczyła wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (ponad 64% wszystkich zgłoszeń podjętych przez patrole), **w szczególności dotyczących nieprawidłowego parkowania**, determinowała zakres podejmowanych interwencji.

Działania w ramach jednego zgłoszenia często prowadzone były wobec wielu kierujących do czasu wyeliminowania nieprawidłowości w danym rejonie. Ponadto realizowano zadania dotyczące comiesięcznych wzmożonych działań w zakresie nieprawidłowego parkowania na terenie Starego Miasta i wybranej dzielnicy. Szczególnym nadzorem objęto oddany do użytku wyremontowany odcinek ul. Święty Marcin, zgłaszając uwagi w przedmiocie właściwego oznakowania, jak i egzekwując obowiązujące uregulowania prawne. Podjęte czynności dotyczące wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie zostały zakończone nałożeniem **36,1 tys. grzywien w drodze mandatów karnych, skierowaniem 3 937 wniosków do sądu oraz zastosowaniem 9,8 tys. pouczeń**. W celu optymalizacji czasu i skuteczności realizacji zgłoszeń wystawiono 24,4 tys. wezwań przy pomocy aplikacji mobilnej oraz zastosowano **17,4 tys. razy urządzenia blokujące koła** nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów.

Czystość i ochrona środowiska

Podejmowane działania na rzecz czystości miasta, stanu sanitarno-porządkowego oraz ochrony środowiska realizowane były poprzez współpracę strażniczek i strażników rejonowych i EkoPatrolu. Podczas podejmowanych interwencji korzystano ze wsparcia właściwych instytucji i organizacji, a przede wszystkim odpowiednich wydziałów Urzędu Miasta Poznania, Zakładu Lasów Poznańskich, Zarządu Zieleni Miejskiej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Działalność informacyjna w powyższym zakresie prowadzona była zarówno przez Zespół Profilaktyki, jak również przez strażniczki i strażników rejonowych podczas festynów i spotkań.

W ramach realizowanych codziennych zadań i interwencji Straż Miejska podjęła następujące działania:

- przeprowadzono **3 213 sprawdzeń** (w tym na protokół) lub interwencji **w zakresie kontroli spalania** w domowych instalacjach grzewczych bądź palenia ognisk, z czego **415 zakończyło się zastosowaniem środków prawnych** (380 mandatów karnych, 25 pouczeń oraz 10 wniosków do sądu o ukaranie). W trakcie prowadzonych działań pobrano także **99 próbek odpadów paleniskowych** w celu określenia ich składu chemicznego oraz występowania ewentualnych zanieczyszczeń, co pozwala na określenie, czy doszło do termicznego przekształcania odpadów. Po przeprowadzonej analizie **w 51 próbkach stwierdzono spalanie niedozwolonych substancji**, co spowodowało prowadzenie dalszych czynności w stosunku do osób odpowiedzialnych. Działania wspomagane były **specjalistycznym dronem** w ramach projektu „Skończmy ze smogiem w Poznaniu!” z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego. Jego czujniki pozwalają wykryć, czy w spalinach emitowanych z danej posesji znajdują się szkodliwe związki chemiczne i skuteczniej wykrywać nieprawidłowości
- dokonano **143 pomiarów jakości powietrza** pod kątem pyłu zawieszonego PM10 urządzeniem kontrolno-pomiarowym na wskazanych terenach z zwiększoną emisją dymu
- **ujawniono i spowodowano usunięcie 677 nielegalnych wysypisk odpadów**, doprowadzając do likwidacji 54 z nich przez sprawców, a w sprawie pozostałych wnioskując o usunięcie do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami UMP lub innych podmiotów
- przekazano 219 spraw do Zarządu Zieleni Miejskiej
- podjęto **2 250 działań wobec niszczących roślinność**, zakończonych 2 025 postępowaniami mandatowymi, zastosowaniem 197 pouczeń oraz skierowaniem 28 wniosków o ukaranie do sądu

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- potwierdzili **11 interwencji dotyczących zanieczyszczeń cieków wodnych i akwenów**. Nieczystości neutralizowały na miejscu jednostki Państwowej Straży Pożarnej, a sprawy przekazywano Wydziałowi Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP
- doprowadzili do **usunięcia 921 pojazdów, których stan wskazywał na to, że nie są używane**. Z tej liczby 283 pojazdy usunęli na podstawie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym, a pozostałe 638 zostało usuniętych, w wyniku prowadzonych przez straż miejską czynności, przez właścicieli lub właścicieli
- przeprowadzono **4 645 kontroli 137 placów budów** i terenów do nich przylegających pod kątem czystości ulic oraz stosowania zabezpieczeń przeciwko roznoszeniu nieczystości i odpadów z terenów inwestycji. Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały nałożeniem 173 grzywn na osoby odpowiedzialne lub kierowników budów oraz zastosowaniem 5 pouczeń
- **skontrolowali 1 408 nieruchomości pod kątem obowiązku dokonania deratyzacji** poprzez wyłożenie preparatów służących do zwalczania gryzoni. Ujawnili 20 nieprawidłowości, z których połowa dotyczyła posesji prywatnych. Wobec odpowiedzialnych podmiotów zastosowali 11 postępowań mandatowych oraz 9 pouczeń
- służba dyżurna przyjęła **690 zgłoszeń o pojawieniu się dzików w terenie zurbanizowanym**. Podjęte działania doprowadziły do potwierdzenia 61 interwencji. W tych przypadkach powiadomiono Centrum Zarządzania Kryzysowego o konieczności podjęcia dalszych działań związanych z usunięciem zwierząt
- dyżurni przyjęli również **185 zgłoszeń dotyczących bytowania lisów**. Podjęte działania doprowadziły do potwierdzenia 26 interwencji. Czynności związane z usunięciem zwierząt ze zurbanizowanego terenu miasta realizowało Centrum Zarządzania Kryzysowego

[więcej o ochronie środowiska na badam.poznan.pl](http://badam.poznan.pl)

Podjęte działania i zakres interwencji Państwowej Straży Pożarnej Komendy Miejskiej w Poznaniu

Komenda Miejska PSP w Poznaniu jest jednym z podmiotów tego systemu realizującym zadania w ogólnym systemie bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego. Jest to formacja, która w oczach społeczeństwa jest bardzo wysoko oceniana. Państwowa Straż Pożarna jest organizatorem Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego mającego na celu ochronę życia, zdrowia oraz mienia podczas walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, niebezpiecznymi zdarzeniami.

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy stanowi integralną część bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmując cały obszar kraju, w tym wszystkie podmioty ratownicze w celu zachowania bezpieczeństwa pożarowego, technicznego, ekologicznego, chemicznego bez względu na miejsce, rodzaj i charakter ewentualnie prowadzonych działań.

Z dniem 27 czerwca 2019 r. przedłużone zostało włączenie do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, na kolejne 5 lat, 2 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu m. Poznania: OSP Głuszyna i OSP Grupa Ratownictwa Specjalistycznego. Poprzedzone było to podpisaniem trójstronnych porozumień o współpracy: Komendanta Miejskiego PSP w Poznaniu, Prezydenta Miasta Poznania oraz Prezesów ww. jednostek OSP.

Statystyka zdarzeń w 2019 r.

W granicach Poznania w 2019 r. odnotowano **1 482 pożary, 3 007 miejscowych zagrożeń oraz 1 162 fałszywe alarmy**.

W ciągu roku liczba pożarów obniżyła się o 1,7%, ale liczba miejscowych zagrożeń wzrosła o 9,9%, a fałszywych alarmów o 19,5%. Pożary z terenu Poznania stanowiły 13,7% wszystkich zarejestrowanych pożarów w województwie wielkopolskim, miejscowe zagrożenia – 11%, a fałszywe alarmy – 32,7%.

Prawie wszystkie pożary (98,7%) zakwalifikowane były przez strażaków jako pożary małe. Podczas pożarów i miejscowych zagrożeń zostały **poszkodowane 574 osoby**, a 78 osób poniosło śmierć (w tym w wyniku pożarów – odpowiednio 39 i 6). **Straty spowodowane pożarami wyniosły w 2019 r. 12,3 mln zł.** (wzrosły w stosunku do 2018 r. o 44,6%), **miejscowymi zagrożeniami szacowane są na 19,5 mln zł** (wzrost o 35%).

Zestawienie działań Państwowej Straży Pożarnej na terenie Poznania i skutków zaistniałych zdarzeń

	jednostka miary	2018 r.	2019 r.
Pożary ogółem, w tym:	liczba	1 507	1 482
– obiekty mieszkalne	liczba	323	311
– obiekty użyteczności publicznej	liczba	50	77
– obiekty produkcyjne	liczba	17	20
– obiekty magazynowe	liczba	14	5
– środki transportu	liczba	124	144
– lasy	liczba	18	12
Miejscowe zagrożenia ogółem, w tym:	liczba	2 737	3 007
– wypadki drogowe	liczba	711	652
– podtopienia	liczba	3	1
Fałszywe alarmy	liczba	972	1 164
Straty pożarowe ogółem	tys. zł	8 522,2	1 2326,2
Straty w miejscowych zagrożeniach	tys. zł	1 4425,7	1 9475,8
Liczba osób poszkodowanych w pożarach ogółem, w tym:	liczba	41	38
– ofiary śmiertelne	liczba	5	6
Liczba strażaków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	liczba	430	432

źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Zegar zdarzeń 2019

Zdarzenia	Liczba interwencji	Wyjazdy do akcji co:
Pożary	1 482	co 5 h 55 min
Miejscowe zagrożenia	3 007	co 2 h 55 min
Alarmy fałszywe	1 164	co 7 h 32 min
RAZEM	5 651	co 1 h 30 min

źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Potencjał Państwowej Straży Pożarnej Komendy Miejskiej w Poznaniu

Potencjał sprzętowy, jak i ludzki jednostek Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Poznaniu pozwalał na bieżąco reagować na zagrożenia życia i zdrowia

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

ludzi oraz środowiska, a także w sytuacjach nadzwyczajnych, tak jak to ma miejsce m. in. przy anomaliach pogodowych.

Zabezpieczenie operacyjne miasta Poznania stanowi 7 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych oraz Szkoła Aspirantów PSP. Ponadto w Poznaniu znajduje się 5 Ochotniczych Straży Pożarnych, Zakładowa Straż Pożarna Portu Lotniczego Poznań – Ławica, Zakładowa Służba Ratownicza Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji, Jednostka Wojskowej Ochrony Przeciwpowodzi w Krzesinach.

W Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej funkcjonuje **5 grup specjalistycznych**, które są w ciągłej dyspozycji wraz ze specjalistycznym sprzętem oraz wyszkolonymi funkcjonariuszami (ratownictwo wodno-nurkowe, techniczne, wysokościowe, poszukiwawczo-ratownicze i chemiczno-ekologiczne).

Potencjał ratowniczy oraz sprzęt specjalistyczny na wyposażeniu Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

	jednostka miary	2018 r.	2019 r.
Tabor specjalny ogółem, w tym:			
– samochody gaśnicze	liczba	21	17
– samochody specjalne	liczba	54	42
– w tym samochody ratownictwa technicznego	liczba	4	3
– samochody inne	liczba	Kontenery – 11	Kontenery – 11
		Przyczepy – 21	Przyczepy – 21
		Quad -1	Quad -1
		Amfibie – 1	Amfibie – 1
		Ciągnik – 1	Ciągnik – 1
Sprzęt specjalistyczny			
– urządzenia hydrauliczne	szt.	110	118
– agregaty prądotwórcze	szt.	75	72
– motopompy i pompy pływające	szt.	56	56
– piły do drewna	szt.	63	63
– piły do betonu i stali	szt.	35	41
– silniki zaburtowe	szt.	6	5
– inne	szt.	Sprężarki do sprzętu OUO – 10	Sprężarki do sprzętu OUO – 11
		Wentylatory oddymiające – 20	Wentylatory oddymiające – 20
		Urządzenia pomiarowe – 112	Urządzenia pomiarowe – 116

źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Potencjał Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu został w 2019 r. zasilony kwotą 3,4 mln zł. z budżetu Miasta Poznania.

Środki z budżetu Miasta Poznania przekazane Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

2018	2019
966 238 zł	3 390 362 zł

źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Środki przekazane przez Miasto Poznań wykorzystano m.in. na:

- dofinansowanie zakupu specjalnego samochodu ciężkiego ratowniczo-gaśniczego (350 tys. zł)
- dofinansowanie budowy nowej strażnicy PSP wraz z niezbędną infrastrukturą oraz zagospodarowaniem terenu na potrzeby JRG-4 w Poznaniu (330,5 tys. zł)
- dofinansowanie modernizacji Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych (150 tys. zł)
- zakup wyposażenia, sprzętu, ochrony osobistej strażaka, materiałów prewencyjnych, edukacyjnych, remont pomieszczeń (90,5 tys. zł)

Podsumowanie w zakresie oceny bezpieczeństwa i porządku w Poznaniu w 2019 r.

Bezpieczeństwo miasta Poznania w 2019 r. zostało zrealizowane adekwatnie do zaistniałych wydarzeń, występujących zagrożeń, potrzeb.

Wysokie wskaźniki bezpieczeństwa są w pewnym sensie, odzwierciedleniem poziomu zaufania mieszkańców do policji, straży miejskiej i straży pożarnej. Wysokie wskaźniki w tej kwestii są również efektem podejmowanych przez poszczególne służby działań w formie debat społecznych czy konsultacji społecznych, które wpływają na poczucie bezpieczeństwa. Znaczącą rolę w tym względzie odgrywają programy prewencyjne, profilaktyczne i edukacyjne, informacyjno-profilaktyczne.

Osiągnięcie dobrego poziomu bezpieczeństwa było możliwe dzięki zaangażowaniu sił i środków, zarówno osobowych, jak i finansowych w realizowane przedsięwzięcia i działania. Należy również podkreślić wzorową współpracę wszystkich służb oraz instytucji zlokalizowanych na terenie miasta Poznania, która przyczyniła się do szybkiego i bezproblemowego likwidowania przyczyn i skutków zagrożeń.

III_ Nasza praca i przedsiębiorczość

01_ Rynek pracy

Pracujący w Poznaniu

W Poznaniu na koniec 2018 r. pracowało 344 tys. osób.

Pracujący w Poznaniu

W 2018 r. (najnowsze dostępne dane) odnotowano nieznaczny spadek liczby pracujących w Poznaniu. Ogółem na koniec roku pracowało w mieście 344,4 tys. osób, tj. o 0,6 tys. osób mniej niż rok wcześniej. Oznacza to, że **w przeliczeniu na 1000 osób, w Poznaniu pracowały 642 osoby**, co plasuje Poznań na 2. miejscu wśród największych miast w kraju (za Warszawą).

Jednostki ze sfery zaliczanej do sektora prywatnego, zatrudniające powyżej 9 osób, skupiały 67% pracujących. Struktura pracujących obejmowała:

- 80% pracujących w usługach

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

- 19,4% pracujących w przemyśle i budownictwie
- 0,6% pracujących w rolnictwie

Największą grupę stanowili pracujący w firmach działających w sekcjach przemysłu, handlu, naprawy pojazdów samochodowych oraz edukacji. Miasto Poznań uczestniczy w pracach Powiatowej Rady Zatrudnienia, która pełni rolę opiniodawczo-doradczą w sprawach polityki rynku pracy.

Zatrudnianie cudzoziemców i cudzoziemek

Spadek poziomu bezrobocia w Polsce powodował pojawienie się problemów ze znalezieniem odpowiednich osób pracujących w wielu działach gospodarki. Pracodawcy mieli największe problemy ze znalezieniem osób z wykształceniem specjalistycznym zawodowym oraz osób do prac prostych. Sytuacja ta spowodowała, że pracodawcy z Poznania od kilku lat korzystają z możliwości zatrudnienia obcokrajowców.

W 2019 r. w Poznaniu i powiecie poznańskim zarejestrowano **62,3 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom**, o 3 tys. mniej niż rok wcześniej, w tym:

- 90,8% dotyczyło osób z Ukrainy
- 4,1% osób z Białorusi
- 3,0% osób z Gruzji
- 1,3 osób z Mołdawii
- 0,7% osób z Rosji
- 0,1% osób z Armenii

W większości przypadków pracodawcy zatrudniali cudzoziemców przy wykonywaniu **prac prostych**.

[więcej o cudzoziemcach i cudzoziemkach na badam.poznan.pl](http://badam.poznan.pl)

Od 2018 r. urzędy pracy wydają zezwolenia na pracę sezonową, które dotyczą wykonywania przez cudzoziemców prac w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce. W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu wydał 1 120 zezwoleń tego typu. Pracodawcy na podstawie zezwolenia na pracę sezonową w 95% przypadków zatrudnili obywateli Ukrainy.

Poziom bezrobocia w Poznaniu

Na koniec grudnia 2019 r. stopa bezrobocia w Poznaniu wyniosła 1,1%.

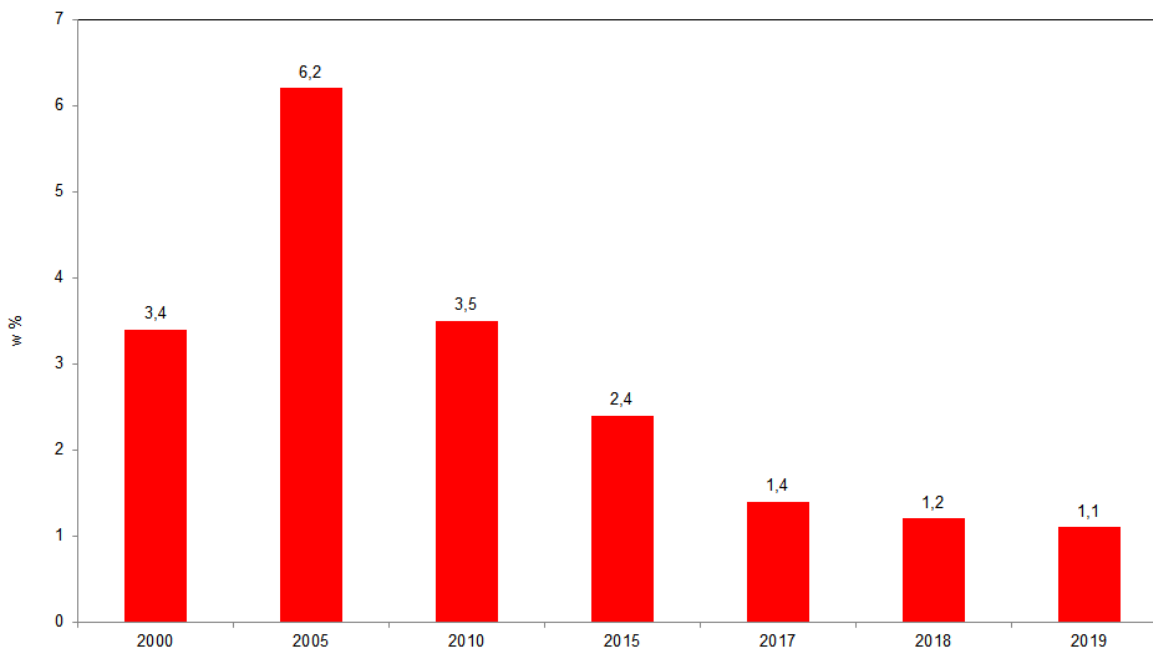
Liczba bezrobotnych

Od 2012 r. w Poznaniu obserwuje się **spadek liczby bezrobotnych** – na koniec 2019 r. stopa bezrobocia wyniosła 1,1% (wobec 1,2% rok wcześniej). Spośród wszystkich powiatów w kraju, niższy wskaźnik bezrobocia odnotowano tylko w Katowicach (1%). W Polsce poziom bezrobocia na koniec 2019 r. wyniósł 5,2% (w województwie wielkopolskim 2,8%).

W 2019 r. w Poznaniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 0,5 tys. osób (do 3,7 tys.), mimo że liczba dostępnych ofert pracy pozostawała na niezmiennym poziomie.

W ciągu całego roku **9,6 tys. osób zostało skreślonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy** – 4,7 tys. z powodu podjęcia pracy, 2,6 tys. z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, a 0,7 tys. z powodu podjęcia szkolenia lub stażu.

Stopa bezrobocia w Poznaniu

Źródło: GUS

badam.poznan.pl

[pobierz dane XLS](#)

Struktura bezrobotnych

Na koniec 2019 r. blisko 1/3 osób bez pracy posiadała wykształcenie wyższe, a 22,5% bezrobotnych posiadało co najwyżej wykształcenie gimnazjalne.

Największe problemy z zatrudnieniem miały osoby o krótszym stażu pracy. Połowa bezrobotnych posiadała staż pracy nie dłuższy niż 5 lat. Także ponad połowa osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy była w wieku najwyższej aktywności zawodowej (25 – 44 lat), w tym 28% w wieku 25–34 lat.

Na koniec 2019 r. pracy w Poznaniu poszukiwało 295 osób z niepełnosprawnościami oraz 32 cudzoziemców i cudzoziemek. Na koniec miesiąca Powiatowy Urząd Pracy dysponował 687 propozycjami pracy w Poznaniu, czyli na 1 ofertę przypadało 5 osób poszukujących zatrudnienia.

Uprawnienia do pobierania zasiłku posiadało 23% osób bez pracy, a 34% zarejestrowanych zaliczanych było do kategorii długotrwale bezrobotnych.

Pomoc bezrobotnym w Poznaniu

W 2019 r. Miasto Poznań realizowało programy i projekty na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

Pomoc bezrobotnym w Poznaniu w 2019 r.

W 2019 r. [Powiatowy Urząd Pracy](#) (PUP) realizował wiele działań w zakresie pomocy bezrobotnym, m.in.:

- **poradnictwo zawodowe** – 1 tys. osób skorzystało z indywidualnych porad zawodowych, 6,4 tys. osób skorzystało z indywidualnych informacji zawodowych, natomiast z grupowych informacji zawodowych skorzystało 0,3 tys. osób
- **kursy i szkolenia zawodowe** – łączna liczba uczestniczek i uczestników szkoleń prowadzonych przez poznański PUP wyniosła 0,8 tys. osób, w tym 42 osoby skorzystały ze szkoleń indywidualnych; najwięcej szkoleń dotyczyło:
 - przedsiębiorczości
 - obsługi komputera
 - specjalistycznego spawania
 - opieki żłobkowej
 - prawa jazdy
 - operatorów wózków i maszyn
 - magazynowania
- **stypendia szkoleniowe, stażowe** – pomoc w postaci stypendium szkoleniowego otrzymało 786 osób, a stypendia stażowe – 377 osób
- **jednorazowe środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej** otrzymało 466 osób
- **prace interwencyjne oraz roboty publiczne** – zawarto 45 umów z pracodawcami na organizację prac interwencyjnych (dla 49 osób), podpisano także 2 umowy na organizację robót publicznych m.in. z Urzędem Miasta Poznania, które objęły 11 osób
- **pośrednictwo pracy** – pomoc w poszukiwaniu pracy, również za granicą, za pośrednictwem systemu wsparcia europejskich służb zatrudnienia, w ramach sieci EURES, w zakresie przekazywania informacji o ofertach zatrudnienia na terenie Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego; działaniami informacyjnymi dotyczącymi ofert pracy za granicą, warunków życia i pracy w państwach UE/EOG objęto 393 osób; osobom zainteresowanym udzielano porad przygotowujących do rekrutacji za granicą
- **stypendia dla bezrobotnych podejmujących naukę** – finansowanie studiów (do 100% zasiłku dla bezrobotnych) przez 12 miesięcy dla osób bez kwalifikacji potwierdzonych dyplomem, świadectwem czy certyfikatem (świadczenie udzielono 9 osobom)
- **refundacje kosztów opieki nad dzieckiem** do lat 6 lub osobą zależną – 95 osób
- **zwrot kosztów dojazdu do pracodawców** – 160 osób
- **refundacja świadczeń integracyjnych** dla uczestników CIS – 352 osoby

Projekty na rzecz zatrudnienia w Poznaniu

W 2019 r. programy i projekty na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia skierowane były na wsparcie najbardziej zagrożonych grup bezrobotnych.

Projekty Powiatowego Urzędu Pracy (PUP)

Projekty realizowane przez [PUP](#), w tym finansowane ze środków Unii Europejskiej, ukierunkowane były na pomoc najbardziej zagrożonym grupom bezrobotnych. Mogli oni uczestniczyć w takich projektach, jak:

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl